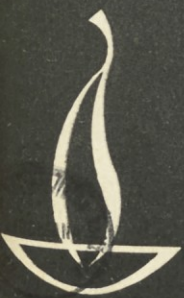

D 59961

DUHOVNO
ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

1953 * XXI * JUNI

MANJAR DE LOS PEREGRINOS

En el año 1937 varios exploradores rusos lograron pasar algunos meses en las proximidades inmediatas del Polo Norte, en el reino del "hielo eterno", o como suele decirse, en el reino de la "muerte eterna". Hasta entonces cundía la creencia de que en el clima glacial del Polo realmente hay muerte eterna, que no hay planta que pueda crecer allí. Grande fué, empero la sorpresa de los exploradores al encontrar en el mismo Polo una flor . . . ¿Que flor? Aca y acullá debajo de la nieve eterna brota una especie de alga diminuta, del tamaño de la cabeza de un alfiler, de color azul. Quisieron descubrir la raíz de esa "flor", y entonces tuvieron una sorpresa aún mayor: fueron cavando siguiendo el tallo, llegaron en la nieve a nueve metros de profundidad, y todavía no dieron con el final de la raíz.

Pobre y miserable alga, ¡qué ejemplo alentador, edificante, nos das tú a nosotros! Por todas partes te rodean el hielo y la muerte, y tú no te asustas, no retrocedes. Vas taladrando el suelo, te lanzas de la profundidad, del reino de la obscuridad y de la muerte, hacia afuera, hacia arriba, hacia el rayo de sol. No te desalientas en el trabajo, y, sin embargo por todas partes te circuye la rigidez de la muerte!

Y llega un momento en que sales realmente de la cárcel de hielo. Dios sabe de cuántos metros de grueso, y te encuentras con la luz, el sol, la vida!

¡No hemos de buscar nosotros con la misma confianza — aún en medio del reino de la muerte — el rayo de sol de

la vida eterna, a Jesús Sacramentado?

Si el enemigo toma prisionero al rey de un país, ya tiene en su mano como en rehén todo el reino. Después de la santa comunión tenemos nosotros cautivo en nuestro corazón a Jesucristo: El es el rehén de nuestra dichosa resurrección y de nuestra vida eterna.

"¡O sacrum convivium!", exclama con justo título la Iglesia. . . ¡Oh, sagrado banquete!, con que recibimos a Cristo en que celebramos la memoria de su pasión y nuestra alma se llena de gracia y recibimos la prenda de la gloria futura.

Por consiguiente, si antes de morir puedo recibir el Santísimo Sacramento, el lecho de muerte no será para mí sino un campo de aviación en miniatura: subo al aparato, me despego de la tierra . . ., me lanco . . . hacia las alturas, hacia las orillas eternas.

Así pues, la Santísima Eucaristía será realmente paz en la guerra, victoria en la lucha, ayuda en la necesidad, vida en la muerte.

Cuando Dante, en la "Divina Comedia", ha pasado ya por el infierno, el purgatorio y el cielo, se dirige, al final de su jornada, con el alma conmovida, a la Virgen Madre y le suplicia que le dé su bendición para el último camino, a él, peregrino envejecido, cansado, que tanto ha sufrido.

El poeta, cansado en la lucha de la vida, suplica a la Virgen que le ayude a ganar la última victoria, que le conduzca a casa, al reino eterno de Dios; nosotros, empero, al adorar la Santísima Eucaristía, al recibirla en nuestras almas, recibimos del mismo Hijo de la Virgen bendita las fuerzas para la guerra, para la lucha, para la perseverancia, para la última victoria. Msgr. T. Toth

Naslovna stran: Ne pozabi, da za temi temnim oblaki zvesto in svetlo božje prav sonce sije na vse, ki Boga ljubijo.

„Mrtva srca govorijo, ne pozabite nas nikdar...“

IVAN KOROŠEC

18,53. Kazalec na veliki električni uri je preskočil na novo minuto. Brneči zvo- nec je pognal zakasnele potnike-usluž- bence, ki jih bruha velemesto pod večer. Njegovo brnenje se gluši v žvižgu loko- motiv. Pod mogočnimi kupolami ogrom- nega postajnega poslopja je kakor v raz- ritem mravljišču.

Anden 1, Via Quilmes. Zaklopke z naznačenimi postajami v velikem čr- nem okvirju so se obrnile. Pod železnimi oboki se je utrgal žvižg in vlak se je zgubil med programi.

V Buenos Airesu se prižigajo luči.

Kakor v žarečem demonu bežim pre- ko cest in avenid. Njegov pošastni ostrí pisk sika na ulice, ki se prebujajo za noč.

„Avellaneda, Wilde, Bernal, Quil- mes,“ štejem postaje kakor vsak dan in

na njih se gnetejo ljudje — izstopajo in vstopajo, z obrazi, kakor včeraj — ka- kor vsak dan, že leto — ne, tri — men- da že več. Zdi se mi, da nihče ne manj- ka in, če bi manjkal, bi ga pogrešil. Vse je tako znano, tako domače: ljudje, ce- ste, poslopja, postaje in njih imena. Ce- lo sprevodnik je podoben Kukovčevemu Vinku. Da, čisto on je; čimbolj ga opa- zujem, tembolj mu je podoben.

Toda vendar, kadar pa se srečava s tem sprevodnikom, takrat pa se mi zazdi vse tako tuje: kakor, da bi včeraj padel med te ljudi. Ne, saj ni Vinko. Spre- vodnikov obraz je uraden, oči so kalne, včasih rdeče, neprespane. Vinko pa je bil vedno nasmejan in v njegovih očeh je bil ogenj. Še celo takrat, tisti večer, ko je odhajal z žico zvezan v zapestju, se mi je zasmejal in v njegovih očeh se je zaiskrilo...

Slovensko skupnost je dne 20. maja zadela težka izguba. Umrl je, zadet od kapi, naš glavni urednik, univ. profesor

PRELAT DR. ALOJZIJ ODAR

Njegovo delo in življenjsko pot bomo opisali v prihodnji številki, ker je bil list ob njegovi smrti že zaključen.

Narcisna polja pod Golico

Vlak drvi v noč, tisoče isker beži mimo oken kakor neugasli spomini . . .

Gorjanci, Dolž. Krka, št. Jošt, Pleterje, Suhor, Turjak . . .

Doli na Gorjancih pod Sv. Jero sva se prvokrat srečala z Vinkom. Srednje velik zastaven fant je bil, vedrega in živahnega obraza. Napol civilno, napol vojaško opravljen. Vendar videlo se mu je, da je vojak. Puška, še čisto nova mauserica, je bila lahka kakor pero v njegovi roki. Sprva se nisva približala več kot z ostalimi. Ko pa sva spala pod istim šotorom in skupaj poslušala strahove na nočnih stražah v gorjanskih hostah ter si delila mokre drobtine koruznega kruha, takrat sva čutila, da bi eden brez drugega ne vzdržal. Nikoli si nisva tega razodela, vedela pa sva oba. Saj ni imel Vinko tako majhne drobtine, da bi je ne prelomil in včasih, kadar sem ga zamenjal na straži, se mi je čudno zdelo, kako da sta dve uri tako dolgi kot ena.

Včasih po težki borbi, ali dobro uspeli patroli, je bil še posebno zgovoren. Takrat mi je razkril svoje najlepše misli. O domu, o materi sva govorila in o atu, ki je umiral tam na Rabu. Potem je utihnil; in njegove oči so se zazrle tja daleč preko gorjanskih host, preko Save in bodeče žice, ki se je zadržala našo zemljo kakor trnjeva krona. Tam nekje pod Ljubeljem so iskale njegove oči.

„Bog ve, kako je z Zinko,“ se mu je izvilo in roka se mu je še tesneje pričela na puško.

Potem je govoril kakor otrok, ki pričakuje skrivnost Miklavža — tiho, svečano, boječe, kot bi se bal, da bi mu ne ušla sreča, uklenjena tam: pod Karavankami.

Tako otroška je še bila — ono leto, ko sva se zadnjikrat videla — ta moja plavalaska. Iz njenih modrih oči je sijalo nebo in njena rožna ustna so trepetala, ko sem se jim približal. Pa je

vstala med nama ona gosta, visoka, bo-
deča žica.

„Kdaj jo bomo podrli...?“

V očeh mu je zagorelo, kot da bi
hotel s svojim ognjem požgati ovire, za
katerimi čaka dekle.

In potem smo šli borbe, žrtve in
zmage, kakor jagode na rožnem vencu:
Kostanjevica, Štruški boršt, Uršna sela,
Kočevje, Velike Lašče in Bloška plano-
ta, Stari trg, Lož, Sv. Ana, Grahovo...

Nisem ga srečal nikjer, tega starega
prijatelja izpod Gorjancev, mislil pa sem
večkrat nanj in na njegovo dekle.

„Gotovo ga že čaka Zinka, on pa naj-
brže že davno trohni med dolenjskimi
griči. Da bi vsaj za njegov grob vedel,
da bi ji ga pokazal, ko ji bom pravil o
njem.

Med tem pa so regljale strojnice,
vrisk in pesem je hitela naprej skozi
naše vasi, preko polj in vrhov.

Slivnica, Javornik, Nanos, Krvave
peči. In Cerkno in Idrija, Črni vrh, Go-
ljat, Vipavska dolina in še in še...

Čim težja je bila borba, tem: glasnejša
je bila pesem, prešernejši je bil vrisk.
Veliki čini so bili potrjeni s krvjo padlih
junakov: Oran, Brko, Kadunc, Habič,
Kranjc, Kremžar, Capuder, Škofic...
in med nje sem prišel tudi Vinka —
in neznanega junaka v neznanem grobu.

Ko pa so v tistem tretjem maju vihra-
joče trobojnice obstale v vetru, ko se je
podirala žična pregrada preko naše do-
movine in so kovali rdeče verige na nje-
nih mejah, takrat je zamrla na ustnih
pesem: razočaranih, prodanih sinov. Ka-
pekor dolga, brez konca težka kača, se je
pomikalo tiste dni preko Karavank — v
neznano, kamorkoli, četudi v smrt, le
sužnost ne.

Pred Ljubeljskim tunelom smo obstali.
Zamašilo se je. Vsedel sem se na kraj
pota, da bi počil. Gledal sem doli v so-
tesko. Polna je bila te čudne procesije,
brez začetka in konca: možje, žene, otro-

ci, starci, vojaki. Ni bilo strahu v očeh,
pa tudi ognja ni bilo, le s tisoči vprašanj
so zrle v tunel, kakor da bi bil v oni vo-
tli temi zapisan odgovor, kaj bo tam
preko...

„O stara sablja, ali je mogoče?“ Znan
glas je udaril iz leno premikajoče se ko-
lene.

Pred menoj je stal — Vinko. — Str-
mel sem v prikazen. Prej bi bil verjel,
da bom srečal samega Tita v tej koloni,
kakor pa tega starega borca, katerega
grob sem v mislih iskal v gorjanskih
hostah.

„Kaj si res ti, Vinko, ali se je spet
ponovna fatamorgana iz one kočevsko-
roške noči?“

„Da, jaz sem, prav zares, s kostmi in
mesom, čeprav že nekoliko preluknjan.
Tudi tebe še niso podrli! Kje neki, se
jim ne damo, kajne!“

Krepko sta se stisnili desnici in v nje-
govem prešernem nasmehu sta se poka-
zali dve vrsti belih zob.

„To je pa moje dekle,“ se je obrnil in
objel brhko plavolasko, ki se je prižela
k njemu.

„Zinka, kajne — čestitam! Takega de-
kleta je bilo vredno čakati.“ Njena rož-
na lica so dobila močnejšo barvo pod go-
stim plavimi kodri, ki so ji valovili do
ramen, da je bila kakor razcvetela vrt-
nica ob nageljnovem slapu.

„Dolga so bila ta leta, kajne deklica,“
da bi razvezal

„In težka,“ je vzdihnila, kot da bi od-
padla od nje vsa teža preteklih dni.

„Sedaj bo pozabljeno vse. Dekle, pred
nami se odpira novo življenje, sreča bo
posušila solze in kri. Tam onstran tun-
nela nas čaka svoboda in ž njo se bomo
povrnili med naše vasi.“

Vprašujoče sta se pogledala mlada pri-
jatelja in preko usten jima je šel lahen
nasmeh. Tudi sam sem verjel lastnim
besedam, le tunel, kamor se je poni-

kala ta čudna procesija, se mi je zdel tako teman . . .

Tam za Triglavom je ugašalo sonce in neke od Sv. Ane se je slavčeva pesem zvala z avemarijo, ki je hitela iz doline.

Tako lep je bil tisti maj v gorah —!

Med bregovi pa se je tkala lahna meglica, ki je kakor blagoslov kadila plavalá nad procesijo brezdomcev. —

Onstran tunela se je odprl nov svet, novo življenje. Obrazi vseh so zasijali v nekem neznanem, ob misli na srečanje z zavezniki. Prihodnost ni bila več tako temna, čeprav poti med gorami ni hotelo biti konca.

Podljubelj, Borovlje, Kosentavre, Drava, Vetrinjsko polje. — Tam med žitnim klasjem se je ustavila pot brezdomcev — zadnja postaja, poslednje upanje razočaranih src. Ne — prva postaja križevega pota. Kar se je zgodilo pozneje se je pač moralo zgoditi, po večnih zakonih židovskega talmuda.

Palmanova — poslednja intriga albijskih mešetarjev nad prodanimi.

Prijetno kakor balzam je blažilo ime obljubljenega mesta tam za Sočo. Preskrbljeno bo za vojaštvo in civile. Tam izza Soče se bodo potem zdignili in udarili — ne lačni Lahi — slovenski bataljoni se bodo razlili preko Trsta, Gorice, Vipavske doline in Krasa. Slovenska protikomunistična vojska bo spet ponosla neomadeževano zastavo nad belo Ljubljano . . .

Palmanova — je gorelo v očeh; Palmanova — so z zaupanjem ponavljali med šotori kakor litanije ob prošnjih procesijah.

Vse bi bilo najraje že tam. Vsi so bili nestroni kakor otroci, ki so jim obljubili božjo pot.

„Imaš kaj novic?“ me je prestregel Vinko ob potoku pred samostanom.

„Pravijo, da jutri odide policija, za njo pa tehnični oddelek.“

„Da, toda nihče izmed civilov ne sme z njimi!“

„Hm, čudna zadeva. No ja, če bodo prišli za nami . . .“

„. . . Jaz svojih ne pustim, posebno Zinke ne!“ je bil odločen Vinko.

„Dolgo me je čakala in ko sva se našla, sem jo odtrgal od doma. Oče mi jo je zaupal, ko je odhajala in dal sem mu besedo, da jo bom čuval kakor lastno sestro, sedaj pa naj bi jo pustil tem piškotarjem —? V Palmanovo ali Ljubljano, ali šla bova skupaj.“

Ugajala mi je njegova viteška odločnost. Dekleta je čuval kakor dragocen zaklad, ko bo nekoč njegov, ves njegov, sedaj pa mu je le zaupan . . . Zinka mu je bila vse. V njej je gledal vso svojo prihodnost, ob njej je pozabljal teže preteklih let. Bila mu je izpolnjeno hrepenenje iz temnih gorjanskih dni. Ljubil jo je, kakor sveto zemljo onstran Karavank, za katero ni štel rane. Srce bi ji odprl, če bi bilo v njem dovolj moči zanjo, da bi zdrobila rdeče kladivo.

Govorica je postala povelje. Vojaštvo potuje ločeno od civilov. — Vojaki so ga sprejeli molče, čeprav jim je bilo to povelje težje kot kdajkoli v minulih letih. Ni jim bila vseeno usoda njih, ki so jim bili edino upanje v teh križevih dneh.

Vinko je stisnil zobe, da je pregrizel besedo upora — bil je vojak.

No, popoldne se je ostro povelje omililo: Z vojaki smejo tudi njihove žene in otroci.

V eni sapi je Vinko padel predme.

„Si čul, žene in otroci vojakov potujejo z nami!“

„No in —?“ sem ga debelo pogledal. „Saj ti nimaš ne enega ne drugega.“

„Oženil se bom!“ je udaril.

„I, saj vem, da si neučakan, da bi pa mislil na „ohcet“ pod temi šotori, pa spet ne.“

„Karkoli, Zinka bo šla z menoj!“

Kraj nesrečnega spomina — travnik padlih domobrancev pri Pliberku na Koroškem

Naslednji dan je vojaški kurat poročil mladi par v vetrinjski cerkvi.

Črna mora s tisoči nesrečnih vprašanj je pritiskala, kakor dušljiva sopara na prodane v nabitem živinskem vagonu. Tam ob vratih je sedel Kokovčev Vinko in njegova mlada žena mu je slonela v naročju. V medli svetlobi, ki je padala skozi majhne zamrežene line, sem videl, da je imela oči zaprte. Tudi Vinkove so bile ugasle. Včasih se je premaknil čisto nalahno in vzdihnil kakor mati, ko čuje nad spečim otrokom.

„Najino poročno potovanje,“ se mu je izvilo iz suhega grla in njegova žejna usta so se ustavila na zlatih kodrih. Potem je bilo zopet vse vse tiho kakor v grobu. Le včasih se je utrgala bolečina, zadavljena v grlu, da se je njen vzdih

pomešal z mrtvaško pesmijo sklopotajočih koles, ki so vozila prodano mladost skozi pomlad...

„Če ga ne snameš, ti odbijem prst,“ je zaklel rdeči komisar, ki je trgal tesni Vinkov poročni prstan z okrvavljenega prsta. Potem je šel k drugemu, tretjemu, tisoče je okradel; saj se je že utrudil, fantov pa kar ni hotelo biti konca. Vse premajhna je bila ta peščena arena sredi teharskih borštov. Zakaj niso opletli žice na njegovih mejah?

Pod noč pa se je spet prikazal rdeči proletarec. Nekaj je iskal kot kragulj. Nato pa je zapičil svoje nabrekle oči v Vinka in se razkoračil pred njim. Molče je ta snel krvavi prstan, ga poljubil in mu ga dal. Krvava strast se je zabliskala v komisarjevih očeh. Vinko pa je jokal.

K TEBI SO ŠLI
krotko in vdano
pred mano
s poslednjimi vzdih,
solzami
vsi,
ki so zdaj tihi, tihi
v blagoslovljeni jámi.
Tudi jaz
po njihovi poti
skoz čas
romam nasproti
Tebi — Sodniku.
Vkljub svojim dolgém
in dušni bedi
upam in vem:
Po prošnji besed
Matere Tvoje
grem k Tebi — Plačniku
za žulje in boje...

KONČANA JE VOJNA!

Njeno gorje krvavo
z rubinastim sojem
v srcu mojem se svita.
Čutila pokojna
žare kot umita,
oblita z božjo slavo...
Ni moja zmagal!
Tvoja je, Tvoja,
Zmagalec zmagalcev!
Ti si me vrnil iz boja
do njenega praga
skoz črni obroč napadalcev!

Bogdan Budnik

Potem pa so tulili kamijoni vsak večer dolgo v noč, kot bi hoteli izvoziti vse boršte.

In, ko je sedmič utonilo krvavo sonce za temnimi smrekami in je zabrnelo tam pod klancem, je stal tudi Vinko med onimi tam ob žici. Bos, golorok in krvavi lasje so se mu lepili na raztepenem obrazu. V zapestje pa se je zajedala žica,

da so mu modrile roke. Prsi so se mu dvigale, kot bi hotel odvreči vso težo svinčene noči in suha žejna usta so se zganila:

„Zinko pozdravi — in reci — da jo — objemam — še vedno.“ Preko suhih usten mu je šel nasmeh, kakor da bi bile izgovorjene besedice resnica. Z zobmi pa je strl bolečino, da ni kriknila v gluho noč brez odmeva. Žica v zapestju se je še globlje zajedla.

Potem so jih naložili na kamijone kakor posekana debla, da je bila skladovnica polna do vrha. In ko je za Pohorjem vstajala luna, so kamijoni ugasnili v noč...

Ko sem naslednje jutro za zamazanimi stekli barake iskal Zinko, so mi zašepetala dekleta:

„Je ni, sinoči so jo odpeljali z drugimi vred.“

Usedel sem se na ostri gramoz in glava mi je klonila kakor osramočenemu: „O Bog, kako čudovita, nerazumljiva so tvoja pota —“

„Kamorkoli, Zinka bo šla z menoj“ mi je šepetal Vinko iz temnih borštov.

Ne, ta dva ni ločil nihče.

Vlak drvi v noč.

— Avellaneda, Wilde, Bernal, Quilmes —, štejem postaje in na njih srečujem spomine, neugasle in svete, zavite v molitev, kot bi se vozili na Brezje. — Kdo ljubi močnejše kot tisti, ki je umiral in umrl, da bo domovina živela?

Vlak drvi v noč. Kolesa šklopočejo med pragovi in iz njih pesmi vstajajo spomini, iz teme rastejo obrazi, ki sem jih spremljal do groba.

Niko, Ivan, Filip, Tone, Francelj, Marjan, Polde, Metod... in še in še, kdo jih bo preštel?

Če bi se vozil tako tisoč let, pa bi jih našel tristokrat tisoč! Ne, teh fantov ne bom pozabil nikoli...!

J U N I J

4. **Telovo**, zapovedan praznik. — Veliki četrtek je praznik postavitve presv. Rešnjega Telesa. Ker pa spomin na Gospodovo trpljenje nedopušča veselega praznovanje tega dogodka, praznujemo danes to skrivnost. „Angelska je, glejte, hrana potnikom v popotnjo dana, kruh resničen za kristjana.“ Dajmo hvalo Jezusu za to skrivnost, za ta zakrament ljubezni.
5. Sv. Bonifacij, škof in mučenec. Po rodu iz Anglije. Bil je velik apostol in organizator Nemčije. Prvi misijonski poizkus mu ni uspel. Šel je v Rim, dobil od papeža pooblastilo, se vrnil v Nemčijo in v treh letih izvršil ogromno misijonsko delo. Bil je posvečen v škofa in nadaljeval misijonsko delo. Ko je postal nadškof, je organiziral Cerkev v Nemčiji. Postavil je meje škofijam, imenoval za škofo vredne duhovnike in poživil sveto življenje med klerom in ljudstvom. Sklical je dve veliki sinodi in ustanovil samostan v Fuldi, ki je postal versko središče Nemčije v srednjem veku. Ko je h koncu svojega življenja spet misijonaril, ga je blizu Bochuma ubila drhal poganov 5. junija 756. Pokopan je v Fuldi. — Danes je prvi petek.
6. Sv. Norbert, škof in spoznavalec. V mladosti je živel precej posvetno. Popolnoma se je pa spreobrnil leta 1115, ko ga je jahajočega na konju ujela nevihta in ga je konj prestrašen zaradi bliska vrgel na tla. Norbert je slišal glas, ki ga je svaril zaradi njegovega grešnega življenja. Ustanovil je premostratenze.
- Imenovan je bil za magdeburškega nadškofa. Bos je prišel v Magdeburg in v stolnico. Ko je šel v nadškofijsko palačo, je bil tako revno oblečen, da mu vratar ni dovolil vstopiti. Umrl je sv. Norbert 6. junija leta 1134. Upodablja jo z monštranco v roki.
7. **2. pobinkoščna nedelja**. Ves dan nas spremlja veličastna misel na presv. Rešnje Telo. V berilu nas opominja sv. Janez k ljubezni do bližnjega. „Ne ljubimo z besedo in jezikom, ampak v dejanju in resnici.“
14. Sv. apostol Barnaba. Rojen na Cipru. Spreobrnil se je malo po Kristusovi smrti in je bil član prve jeruzalemske krščanske skupnosti. Branil je sv. Pavla, ko kristjani še niso premagali popolnega nezaupanja, ki so ga imeli do bivšega preganjalca vere. S sv. Pavlom je šel tudi na prvo misijonsko pot in se z njim udeležil jeruzalemske cerkvenega zbora. Pred rimskim misijonskim potovanjem se je Barnaba ločil od Pavla in šel z Markom na Ciper.
12. **Praznik presv. Srca Jezusovega**. Predmet presv. Srca Jezusovega je brezmejna ljubezen, ki jo Bog-človek hrani v svojem srcu do vseh nas, ki se kaže na poseben način v njegovem trpljenju in v sv. Evharistiji. Ljubezen, trpljenje, in srce Jezusovo so glavne misli tega praznika.
13. Sv. Anton Padovanski, spoznavalec in učitelj. Je eden najpopularnejših svetnikov. K njemu se zatekamo v najhujših težavah. Rojen je bil v Lisboni 1195. Vstopil je v fran-

- čijskanski red. Ukrcal se je za Afriko, pa se je ustavil na Siciliji. V Italiji se je posvetil pridiganju. Imel je nenavaden uspeh. Umril je 13. junija 1231 in je pokopan v Padovi. Pij XII. ga je imenoval leta 1946 za cerkvenega učitelja.
14. **3. pobinkoštna nedelja.** Današnja nedelja je nedelja v osmini praznika presv. Srca Jezusovjga. Glavna misel evangelija je povdarjanje neskončnega božjega usmiljenja. A Bog hoče od nas, da smo ovce, ki se popolnoma zaupajo njegovim rokam.
18. Sv. Efrem Sirski, diakon, spoznavalec in cerkveni učitelj. Med cerkvenimi učitelji iz Sirije je sv. Efrem brez dvoma na prvem mestu. Boril se je proti mnogim herezijam, zlasti proti arijancem. Mnogo je napisal. Vzhodne cerkve so vključile njegove pesmi v svojo liturgijo. Sirci ga imenujejo citre sv. Duha. Umril je 9. junija 373. Upodablja ga kot diakona s knjigo, na nebu se blešči ognjen steber.
19. Sv. Julijana Falkoneri, devica. Rojena je bila leta 1270. S 15 leti se je odpovedala dediščini in vstopila v red servitov. Veliko se je mrtvičila i npostila. Umrila je leta 1341, pokopana je Florenci.
21. **4. pobinkoštna nedelja.** Jezus se nam predstavi kakor ribič ljudi.
22. Sv. Pavlin, škof in spoznavalec. Rojen je bil v Bordeaux leta 353. Zelo mlad je postal senator in konzul. Imenovan je bil za gubernatorja s sedežem v Noli. Tam ga je sv. Feliks iz Nole spreobrnil h krščanstvu. Sv. Pavlin se je odpovedal častem, se vrnil v Francijo. Osleplil je, a sv. Martin iz Toursa ga je ozdravil. V Španiji so sv. Pavlina posvetili v duhovnika, leta 409 pa je bil posvečen za škofa v Noli. Bil je odličen pisatelj, pesnik in je imel zveze s sv. Ambrožem in sv. Avguštinom, umrl je leta 431. Njegova značilna krepost je bila ljubezen do bližnjega.
24. Rojstvo sv. Janeza Krstnika (Kresni dan). Redki so svetniki, o katerih bi sv. pišmo govorilo tako popolno kot o sv. Janezu Krstniku. Pripoveduje nam o njegovem spočetju, rojstvu, obrezi, začetku delovanja, pridiganju, ječi in mučniški smrti. Glavni pomen sv. Janeza Krstnika je v tem, da je označil Jezusov prihod in pripravil njegovo pot.
25. Sv. Viljem, opat. Doma je bil iz Vercelli. S 14 leti je romal v spokorni obleki k sv. Jakobu v Kompostelo. Ob povratku se je umaknil v samoto in tam spokorno živel. Ustanovil je samostan na Monte Virgile, ki se je od tedaj imenoval Monte Vergine. Storil je mnogo čudežev. Umril je 25. junija 1142.
26. Sv. Janes in Pavel, mučenca. Bila sta Rimljana in rodna brata. Konstancia, Konstantinova hči, jima je dala veliko premoženje, ker sta ji zvesto služila. S tem denarjem sta podpirala revne kristjane. Julijan Odpadnik ju je povabil v krog svojih prijateljev, a ta dva nista hotela vstopiti, češ da nočeta imeti nič skupnega z odpadnikom od vere. Obglavili so ju v njih lastni hiši v Rimu na današnji dan leta 362. Nad to hišo so zgradili baziliko, ki nosi njuni imeni.
27. Sv. Ema, vdova. Umrila 1045 v Krki na Koroškem.
28. **5. pobinkoštna nedelja.** Danes nas Cerkev uči o ljubezni do bližnjega. Cerkev ima pred očmi lik krščanske skupnosti, ki jo družijo ljubezen do Krjistusa.
29. Sv. apostola Peter in Pavel (nezapovedan praznik). Martirologij naznani praznik s temi besedami: „V Rimu rojstvo (za večno življenje) blaženega Petra in Pavla, ki sta trpela pod cesarjem Neronom isti dan istega leta. Prvi je bil križan v mestu z glavo navzdol in pokopan v Vatikanu, blizu zmagovalne ceste, kjer ga časti ves svet. Drugemu so odsekali glavo in ga pokopali na ostijski cesti, kjer ga po-

Reka Lujan pri Buenos Airesu, v ozadju Lujanska bazilika, kamor romajo Slovenci iz Argentine

dobno časte." — Peter se je imenoval Simon. Ime mu je spremenil Jezus, ko ga je poklical v apostolski zbor. Rojen je bil sv. Peter v Betsajdi blizu Genezareškega jezera. S svojim mlajšim bratom Anrejem se je živil tako, da je lovil ribe. Živel je poročen v Kafarnaum. Zapustil je družino in ribolov in Gospod ga je postavil na čelo apostolov. Večkrat se je zaradi svojega sangviničnega značaja prenačlil v besedah in dejanjih. Po zatajitvi Gospoda je postal močnejši in poniznejši. Jezus mu je zaupal vodstvo vse Cerkve po vstajenju. Po Jezusovem vnebohodu so Petru vsi brez izjem priznali vodstvo. Prvi na binkošti pridiga, prvi sprejme pogane v Cerkev, čudežno se reši iz ječe. Navzoč je na jeruzalemskem cerkvenem zboru, potuje v Antiohijo, deluje v Rimu, leta 67 ga tu križajo.

30. Spomin sv. apostola Pavla. Označitev njegovega življenja: „Po milosti božji sem, kar sem in njegova

milost v meni ni bila prazna.“ — Savel je bil rojen v Tarzu v Siciliji 2. ali 3. leta pred Kristusom. Njegovi starši so bili Judje. Bil je vzgojen v farizejski šoli. Imel je privilegij rimskega državljana. Kot mladenič je šel v Jeruzalem, da bi postal učitelj postave. Njegov učitelj je bil slavni Gamalial. Izučil se je v pletenju šotorov. Bil je navzoč pri kamenjanju sv. Štefana kot Štefanov sovražnik. Bil je sovražnik krščanske občine. Proti l. 34 se je pred Damaskom spreobrnil. Po krstu se je umaknil v Arabijo, da se pripravi na svoje poslanstvo. Šel je v Jeruzalem k Petru. Naslednja leta (38—42) je preživel v Tarzu. Z Barnabom je šel v Antiohijo. Ponovno je šel v Jeruzalem, nato pa na prvo misijonsko potovanje (45—48). Opravil je še dve misijonski potovanji. L. 60 se je skliceval na cesarja v Rimu. Spomladi leta 61 je prišel v Rim, leta 67 je bil obglavljen. Njegova pisma so neizčrpna zakladnica teologije.

SRCE JEZUSOVO - ZVELIČANJE V TEBE UPAJOČIH

ALOJZIJ KOŠMERLJ

Mesec junij je mesec presvetega Srca Jezusovega, mesec Jezusove ljubezni. Prvi četrtek junija bomo letos obhajali veličastni praznik svetega Rešnjega Telesa s slovesno mašo in procesijo, praznik velikega zakramenta ljubezni, ki ga je Jezus postavil pri zadnji večerji, ko je, po besedah sv. Janeza, ljubil svoje do konca, to je do skrajne meje možnosti. V petek po osmini svetega Rešnjega Telesa bomo s Cerkvijo praznovali praznik Jezusovega Srca in v četrtek potem še posebej praznik evharističnega Srca Jezusovega, da se bo tako pred nami razodelo v vsej neizmerni lepoti Srce Zveličarjevo, ki je žarišče in ognjišče njegove neskončne ljubezni do naših duš in počelo vseh njegovih žrtev in del, ki jih je storil za naše odrešenje.

Posvetimo torej duhovno misel tega meseca pobožnosti do presvetega Jezusovega Srca.

POBOŽNOST DO PRESVETEGA SRCA — TEMELJNA POBOŽNOST NAŠE VERE

Krščanska vera je Jezusovo delo. Jezus je njen početnik in utemeljitelj. Bog nas ne pozna in ne ljubi razen v Jezusu in po Jezusu, ki je naš Odrešenik. Naša hvala, naše češčenje je Bogu všeč samo po Jezusu, po katerem, v katerem in s katerim je Bogu Očetu v edinosti Svetega Duha vsa čast in slava. Lahko bi

rekli, da v nadnaravnem redu ne obstojamo razen v Jezusu in po Jezusu; ne moremo se zveličati razen po Jezusu, zakaj ni drugega imena pod nebom, ki bi bilo dano ljudem, da bi se v njem zveličali, kot ime Jezusovo. Očeta v nebesih ne moremo spoznati razen po Jezusu, ne ga ljubiti razen po Jezusu. Življenje milosti ne moremo živeti razen v zvezi z Jezusom. Jezus je središče in žarišče naše vere, in vsega krščanskega življenja. Ni česar pa ni v Jezusovem življenju, kar bi nam ga tako odkrilo in približalo, kar bi nas z njim tako tesno združilo kot pobožnost do njegovega presvetega Srca. Sveti Janez Krizostom je dejal o velikem apostolu Pavlu: „Pavlovo srce je Kristusovo srce“. Pobožnost do presvetega Srca spreminja srca kristjanov v Srce Jezusovo.

Krščanstvo je po svojem bistvu vera ljubezni. Ljubezen je tista skrivnostna sila, ki nagiblje Boga, da se za nas zanima in za nas skrbi. Jezus-Odrešenik je sad te božje ljubezni: „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se usak, kdor vanj veruje, ne bogubil, ampak bi imel večno življenje.“ Naše odrešenje je sad Jezusove ljubezni: „Ljubil me je in se je zame daroval.“ Sveta Cerkve s svojimi zakramenti, s svojim bogastvom božje resnice in milosti je delo Jezusove ljubezni. Ljubezen je prvi predpogoj za dunopastirsko službo: „Simon, ali me ljubiš? Pasi moja jagnje“

ta, pasi moje ovce.“ Prva in največja zapoved krščanstva je zapoved ljubezni: „Ljubi Gospoda, svojega Boga iz vsega svojega srca in svojega bližnjega kakor samega sebe.“ Vse krščansko življenje obstoji v tem, da ljubimo Boga v Jezusu. Čim globlje prodre kdo v skrivnost te ljubezni, tem večji je v božjem kraljestvu. Da, krščanstvo je vera ljubezni, ljubezen je njegovo bistvo. Pobožnost do presvetega Jezusovega Srca pa je vsa posvečena Jezusovi ljubezni in je zato v resnici prva in najpopolnejša in po besedah papežev Leona XIII. in Pija XI. najbolj utemeljena pobožnost krščanske vere.

Ta ljubeznjiva pobožnost presega po svoji važnosti in vrednosti vse druge pobožnosti svete Cerkve, prvič zato, ker se nanaša na samo sveto, božjega češčenja vredno osebo našega Odrešenika in drugič, ker v gotovi meri družiti v sebi vse skrivnosti njegovega življenja: njegovo učlovečenje in rojstvo, njegovo detinstvo, njegovo trpljenje in njegov križ in slednjič sam najsvetejši oltarni zakrament, v katerem utriplje neprenehoma v neskončni ljubezni njegovo evharistično Srce za blagor in zveličanje sveta. Ni zato v sveti Cerkvi pobožnosti, ki bi bila tako razširjena kot ta, zlasti v poslednjih časih. Ne najdemo cerkve brez podobe Jezusovega Srca in tudi v krščanskih družinah in ustanovah ter v krščanskih narodih se vedno bolj širi kraljevanje božjega Srca. Prvi petki z zadostilnim svetim obhajilom postajajo vedno bolj splošni prazniški dnevi krščanstva, v katerih sveta Cerkev svojim duhovnikom kakor za nedelje in zapovedane praznike dovoljuje dvojno ali celo trojno sveto mašo, da se more tako zadostiti želji pobožnega ljudstva, ki te dni obhaja kot dni ljubezni in zadoščenja.

Papež Leon XIII., ki je za 11. junij leta 1899 odredil posvetitev vsega sveta presvetemu Srcu Jezusovemu z znano

prelepo posvetilno molitvijo: Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu . . . , pravi v svoji tedanji okrožnici „Annum Sacrum“ o važnosti pobožnosti do presvetega Srca Jezusovega sledeče: „Ko je bila Cerkev v prvih stoletjih svojega obstoja stiskana po jarmu rimskih poganskih cesarjev, se je mlademu vladarju Konstantinu prikazalo na nebu znamenje križa z napisom: V tem znamenju boš zmagal. Veličastna zmaga je sledila neposredno za tem. Danes se našim očem ponuja drugo znamenje, božansko in polno srečnih napovedi: presveto Srce Jezusovo, s križem nad seboj, vse v žaru plamenov ljubezni. Vanj moramo staviti vse upanje, v njem iskati in upati zveličanje sveta.“

Papež Pij XI. pa je zapisal v svoji okrožnici „Miserentissimus Redemptor“ z dne 28. maja 1928, v kateri vzdobuja k zadostilnem obhajilu v čast presvetemu Srcu Jezusovemu, sledeče: „Kakor je Bog svoj čas človeški družini, ki je stopala iz Noetove ladje, pokazal mavrico na nebu kot znamenje prijateljske zaveze, tako v viharnih časih moderne dobe predobrotljivi Jezus kaže svoje srce kot zastavo miru in ljubezni, razvito nad narodi in zagotavljajočo gotovo zmago v borbi.“

Oba velika papeža zadnjih časov potrujeta v svojih izjavah to, kar je bilo objavljeno že v dekretu kongregacije svetih obredov od 16. julija leta 1875, ob dvestoletnici prikazovanj presvetega Srca sveti Marjeti, ko je bil po papežu Piju IX. dovoljen popolni odpustek vsem, ki se posvetijo presvetemu Srcu, kjer je rečeno: „Vsi verniki, ki bodo izvršili to posvečenje, bodo našli v tem božjem Srcu nepremagljivo zavetje zoper duhovne nevarnosti, ki jih obdajajo, duhovno moč v bridkosti Cerkve in končno nezlomljivo zaupanje v vseh svojih stiskah.“

Procesija sv. Rešnjega Telesa se pomika po Kongresnem trgu v Ljubljani (leta 1941)

PREDMET IN NAMEN POBOŽNOSTI DO PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA

Predmet te pobožnosti ni podoba ali kip Jezusovega Srca, ampak pravo živo srce božjega veličarja, ki utriplje v njegovem presvetem telesu in oživlja njegovo človeško naravo. Podobe in kipi nam to Srce predstavljajo, naše češčenje pa ni namenjeno v prvi vrsti njim, čeprav so blagoslovljene, marveč temu, kar predstavljajo. In to je najprej resnično Jezusovo srce, kakor je bilo upodobljeno po Svetem Duhu v telesu Device Marije, ki je bilo s sulico prebodeno na križu in je za tri dni prenehalo utripati, potem pa je ob Kristusovem vstajenju znova oživelo in odtedaj bije neumrljivo v njegovih prsih v nebesih, pa tudi skrivnostno v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa na naših oltarjih. Potem pa je predmet te pobožnosti Jezusovo srce tudi v duhovnem pomenu kot središče in žarišče njegove neskončne ljubezni do nas in njen simbol.

Jezusovo Srce je srce edinorojenega Sina božjega, ki se je za nas učlovečil in na križu daroval. Je srce druge božje osebe, ki si je k božji privzela se človeško naravo, to je človeško dušo in telo. Je človeško in obenem božje srce, ki je zato vredno najvišjega, božjega češčenja. Vse, kar je bilo z Jezusom v zvezi, je krščanskemu svetu vredno vsega češčenja, tako njegov križ, njegova trnjeva krona, njegov potni prt, žebliji, sulica, njegov mrtvaški prt, njegov grob. Jezusovo srce pa je najplemenitejši del njegovega presvetega telesa, neusahljiv vrelc njegove presvete Krvi in njegovega čudovitega življenja.

Da pa častimo in molimo prav Jezusovo srce in ne drugih delov njegovega presvetega telesa, je razlog v tem, ker je srce sedež ljubezni in nje simbol. Tako premišljujemo in molimo v Jezusovem Srcu njegovo neizmerno ljubezen do nas, ljubezen, ki je vir vseh milosti in dobrot, ki nam jih je že izkazal in nam jih še vedno deli. Premišljujoč skrivnost presvetega Srca Jezusovega mislimo predvsem na njegovo milo, usmiljeno božje človeško ljubezen do ljudi, od njegovega učlovečenja do rojstva, od betlehemskega jaslca do križa na Kalvariji in zatem po vstajenju nesmrtno, neminljivo v nebesih in v najsvetejšem Zakramentu.

Tako je predmet te pobožnosti označil Gospod Jezus sam, ko se je razodel sveti Marjeti na oltarju v Paray le Monialu. Odkril ji je v svojih prsih svoje resnično srce in ji rekel: „Glej to srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo.“ Pobožnost do Jezusovega Srca je torej pobožnost do njegove odrešilne ljubezni.

Dal pa nam je Jezus svoje Srce, da bi si pridobil naše. Ljubezen kliče po ljubezni. Sveta Marjeta v enem svojih pisem takole razlaga namen te pobožnosti: „Prvi namen pobožnosti do presvetega Jezusovega Srca je izpreobrniti duše k ljubezni do božjega Srca in doseči, da ono postane gospodar in kralj naših src,

vračajoč mu ljubezen za ljubezen." Iz te hvaležne ljubezni pa bo sama od sebe priurela misel ljubečega zadoščevanja, kakor je ta drugi namen izrazil sam Jezus v enem svojih prikazovanj sveti Marjeti, ko je dejal: „Želim, da bi bilo moje Srce spoznano, hvaljeno, in ljubljeno po vsem svetu in da bi se mu dajalo zadoščenje za vse neštete žalitve, prezire, brezbriznosti in nehvaležnosti, ki jih trpi od strani ljudi, posebno v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa.“

Res je, da Jezus v svojem sedanjem poveličanem stanju ne trpi več. Minilo je zanj trpljenje kakor je minila smrt. A trpel je v svojem zemeljskem življenju, zlasti v svojem smrtnem boju na Olski gori in na Kalvariji, vse krivice in žalitve, ki so mu jih in mu jih bodo ljudje v vseh časih prizadejali. Grehi vseh časov so bili vzrok njegovega trpljenja in njegove bridke smrti. Pa ga je že tedaj, ko je grehe vsega sveta in vseh časov nosil na sebi, tolažila naša zvesta, zadoščujoča ljubezen, saj pri njem tedaj ni bilo ne preteklosti ne bodočnosti, ampak vse kakor ena sama težka sedanjost.

V nekem smislu in na nek način se pa Jezusovo trpljenje nadaljuje in dopolnjuje še vedno v najsvetejšem zakramentu presvetega Rešnjega Telesa in v njegovem skrivnostnem telesu, ki je Cerkev.

Če gledamo in premišljujemo v naših časih strašno sovraštvo organiziranega brezboštva, preganjanje in mučenje zvestih vernikov, zapeljevanje in kvarjenje nedolžne mladine, na drugi strani pa silno duhovno zapuščenost in brezbriznost neštetih kristjanov, ki so bili v svetem krstu oprani z Jezusovo krvjo, pa žive življenje polno pregreh, daleč od Očetove hiše, dalje nezvestobo mnogih Gospodovih učencev, ki ga zapuščajo v njegovi stiski in izdajajo, prehajajoč v tabor njegovih sovražnikov, tedaj se nam s papežem Pijem XI. nehote vzbujajo misel, da se približujejo poslednji časi, napo-

Prizor ob priliki blagoslova pri procesiji sv. Rešnjega Telesa leta 1941 v Ljubljani

vedani po našem Gospodu: „In ko bo hudobija narasla, bo ljubezen prémnogih omrznila“ (Mt 24, 12). In ko papež Pij XI. v že omenjeni okrožnici o zadoščevanju iz leta 1928 slika ta strašni odpad od Boga in to strahotno pokvarjenost v svetu, kliče: „Verniki, ki bodo vse to pobožno premišljevali, ne bodo mogli ne čutiti v sebi goreče ljubezni do trpečega, zasramovanega, preganjanega in izdanega Kristusa. Ljubezen jih bo gnala, da mu bodo zadoščevali za svoje lastne grehe in za grehe drugih; čast Kristusovo bodo hoteli znova upostaviti povsod; za rešitev duš se bodo žrtvovali. Tako se bo uresničila na nek način beseda apostolova, ki pravi: „Tam, kjer se je pomnožil greh, se je še bolj pomnožila milost“ (Rim 5, 20). Zakaj, čeprav hudobija ljudi strašno narašča, raste tudi čudovito po milosti Svetega Duha število vernikov enega in drugega spola, ki z odločnim duhom zadoščujejo božjemu Srcu za vse žalitve, ki jih trpi, in gredo celo tako daleč, da se Kristusu ponudijo

kot žrtev. Kdor vse to z ljubeznijo pre-mišluje, ne bo mogel drugega kot sov-ražiti greh in se ga vzdržati kot največ-jega zla; izročil se bo vsega božji volji in bo skušal z vsemi močmi popraviti žalitve, storjene božjemu veličastvu, tako z gorečo molitvijo kot z voljnimi in vda-nim prenašanjem bridkosti in težav, ki ga zadevajo, usmerjajoč vse svoje življe-nje v spravo in zadoščevanje."

Papeževe besede potrjujejo in znova priporočajo pobožnost prvih petkov z za-dostilnim svetim obhajilom, svete ure, lju-bezen do najsvetejšega Zakramenta, po-božnost do Gospodovega trpljenja. Gredo pa, kot ste brali zgoraj, še dalje: zdru-žiti nas duhovno popolnoma z Jezusom, da bi čutili v vsem to, kar čuti Jezus, želeli to, kar on želi, ljubili to, kar on ljubi, da bi bili tako z njim in v njem Bogu v vseh stvarih všeč. Življenje lju-bezni in ljubečega zadoščevanja v vsem, vedno in povsod. Tako je razumela nam-en pobožnosti do presvetega Srca Je-zusovega sveta Marjeta, ko je v enem svojih pisem zapisala: „Želim, da smo vsi v presvetem Srcu našega Gospoda Jezusa Kristusa; da ne bi živeli več dru-gega kot njegovo življenje, ne ljubili več kot z njegovo čisto ljubeznijo, ne delali in ne trpeli razen po njegovih svetih nam-enih, prepuščajoč mu popolno prostost v njegovem delovanju glede nas."

OBLJUBE PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA

Sveta Marjeta takole piše o tem: „Ni mogoče povedati vsega, kar vem o tej ljubeznivi pobožnosti in odkriti vsemu svetu zaklade milosti, ki jih Jezus Kri-stus zaklepa v svoje vsega čiščenja vred-no Srce z namenom, da jih v svoji da-režljivosti razlije na vse one, ki bi to po-božnost opravljali... Zakladi blagoslo-vov in milosti, ki jih zaklepa to presveto Srce, so neskončni... Z gotovostjo re-čem, da če bi se vedelo, kako ljuba je

ta pobožnost Jezusu Kristusu, bi ne bilo ne enega kristjana, naj bi imel tudi le malo ljubezni do tega ljubeznivega Odre-šenika, ki bi je takoj ne hotel začeti opravljati... Tisti, ki bodo to pobož-nost opravljali, bodo prejeli po njej vse milosti, ki so jim potrebne za njih stan, to je: mir v svojih družinah, olajšavo v svojih trudih, nebeški blagoslov pri vseh svojih podjetjih, tolažbo v vseh svojih težavah; v presvetem Srcu Jezusovem bodo imeli varno zavetje v vsem svojem življenju, posebon pa v svoji smrtni uri. Ah, kako sladko je umreti, ako je kdo imel nežno pobožnost do presvetega Srca Jezusovega! Moj božji Učenik mi je dal tudi spoznati, da bodo oni, ki se trudijo za zveličanje duš, imeli pri svojem delu poseben uspeh in poseben dar izpreobra-čati tudi najtrša srca, ako bodo častili njegovo Srce in se trudili, da se to če-ščenje razširi na vseh krajih. Ni torej na koncu nikogar na svetu, ki bi ne prejemal vseh vrst nebeške pomoči, če bo imel do Jezusa Kristusa hvaležno lju-bezen, tako kot se izpričuje po pobož-nosti do njegovega presvetega Srca."

Med vsemi temi čudovitimi obljubami pa je najvažnejša takoimenovana ve-liká obljuba. O njej takole piše sveta Marjeta: „Neki petek je Gospod med svetim obhajilom svoji neuredni slu-žabnici dejal te-le besede: „Obljubljam ti v neskončnem usmiljenju svojega Srca, da bo njegova vsemogočna ljubezen dala vsem, ki bodo prejeli sveto obhajilo de-vet zaporednih prvih petkov v mesecu, milost končne spokorjenosti; ne bodo umrli v njegovi nemilosti, ne brez svetih zakramentov, ker jim bo moje Srce v tistem zadnjem trenutku varno zavetje."

Preprosti, dobesedni smisel te velike obljube je po mnenju slovitega bogoslov-nega učitelja p. Vermeerscha D. J. in mnogih drugih bogoslovnih pisateljev sledeči: Verniki, ki bodo prejeli devet zaporednih prvih petkov v mesecu s po-

božnim duhom sveto obhajilo v zadoščene božjemu Srcu Jezusovemu, bodo prejeli zato od Gospoda kot plačilo milost končne stanovitosti in so na ta način moralno gotovi svojega zveličanja. Ako pade prvi petek, kakor letos, na veliki petek, ko se sveto obhajilo ne deli razen umirajočim, tedaj je zaporedni prvi petek naslednjega meseca. Kar tiče prejetja svetih zakramentov za zadnjo uro pa so razlagalci velike obljube mnenja, da je Jezus to obljubil pogojno, to se pravi za tiste, ki bi jim bili zakramenti za zveličanje nujno potrebni. V resnici umrje mnogo zvestih častilcev presvetega Srca Jezusovega brez zakramentov. Naj nas to ne vznemirja, zakaj vedeti moramo, da so sveti zakramenti za umirajoče sicer velika pomoč in si jih zato vsak veren kristjan za zadnjo uro želi in prosi, da pa so vendar le sredstvo za končno stanovitnost in ne vselej nujna potreba. Mnogi prijatelji Jezusovega Srca živijo stalno v božji milosti ali jim tudi ni težko obuditi popolno kesanje, ki božjo milost prikljče v srce. In kdor umrje v milosti božji, umrje v Jezusovi ljubezni in to je tisto, kar Jezus častilcem svojega presvetega Srca obljublja in zagotavlja.

Je to res velika, kraljevska obljuba neskončno usmiljenega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki hoče v svoji ljubezni, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli do spoznanja resnice.

Vsak pravi kristjan bo uvidel, da pri tej obljubi ne more priti v poštev neke vrste brezdušna kupčija: Opravil bom devet prvih petkov, pa sem gotov zveličanja, naj potem živim kakor hočem. Kdor bi jih opravil v takem razpoloženju, bi jih ne opravil v duhu zadoščujoče ljubezni, ki je bistvo te pobožnosti, in tako bi njegovi prvi petki ostali brez pravega sadu. Kdor pa izpolni to Gospodovo željo z resnično ljubeznijo in v duhu iskrene pobožnosti, ta naj bo gotov, da bo Gospod Jezus, ki je neskončno

resničen in zvest, držal svojo besedo in mu naklonil milost srečne smrti, če bo treba tudi za ceno izrednih milosti in tudi čudežne rešitve.

NAŠE SVETE URE IN NAŠI PRVI PETKI

Polni zaupanja v neskončno ljubezen Jezusovega Srca smo že doma z veseljem opravljali svete ure pred prvim petkom ali na prvi petek sam in miza Gospodova na prve petke je bila vedno številno zasedena po dobrih, zvestih vernikih. Med vojno stisko se je misel prvih petkov z zadostilnim svetim obhajilom postavila po našem nadpastirju kot narodni program, da potolazimo božjo jezo in sebi in narodu izprosimo božje usmiljenje. Tedaj se je trpeči narod odzval s tako gorečnostjo in v takem številu, da so prvi petki postali pravi in resnični prazniki zadoščujoče ljubezni. Cerkve, prazniško opremljene, spovednice že na predvečer in na dan sam oblegane od vernega ljudstva, maša z orgljanjem in ljudskim petjem pred izpostavljenim Najsvetejšim, zadostilno sveto obhajilo, litanije s posvetilno molitvijo presvete mu Srcu — bili so to dnevi resnično globoke vere, velikega upanja in zveste ljubezni. Sledile so v množicah posvetitve družin, kjer tega še niso bili storili. V ogromni večini je verni narod pričal ono, kar je pel ob veličastnem euharističnem kongresu v beli Ljubljani: Kristus kralj, Kristus zmaguj — v hostiji sveti nam gospoduj! S svojo vero in zvesto ljubeznijo je dal zadoščenje za odpad zapeljanih rojakov.

V naravnem redu nam naša goreča ljubezen do Jezusovega Srca ni bila poplačana. Pa se zato ne žalostimo preveč, zakaj Gospod ve bolje kot mi, kaj nam je v prid. In če je ukrenil tako, da je domovina začasno v oblasti brezbožnikov in mi izganjci v tujem svetu, le verujmo tudi skozi solze domotožja in

Ajdovščina na Primorskem

hrepenenja in kljub vsem težavam sedanjih dni s svetim Pavlom, da „tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu“ (Rim 8, 28). Božja ljubezen čuje nad nami in nad domovino, ki se je bila v usodnih urah svoje zgodovine tako pretresljivo lepo pripravila na svojo najhujšo preizkušnjo. V duhovnem, nadnaravnem redu delujejo v teh težkih in grenkih letih rezerve naših svetih ur in prvih petkov v nas in v narodu doma.

S koliko tolažbo lahko mislimo na brate in sestre, sinove in hčere našega naroda, naših vernih družin, ki so se s pobožnostjo prvih petkov posvetili in pripravili na mučeniško smrt. In oni, ki kljub vsemu pritisku in kljub vsej propagandi vztrajajo zvesti in ne klonajo, duhovniki in verniki v domovini, doživljajo zdaj v sebi uresničenje obljub presvetega Jezusovega Srca.

Mi pa tu, v tujem svetu, s tolikimi skrbmi in bridkosti in v tolikih dušnih nevarnostih, vztrajajmo tudi zvesti v svoji veri in v češčenju presvetega Srca Jezusovega. Obhajajmo še naprej z zvesto stanovitnostjo naše svete ure pred prvim petkom in na prve prve petke prejemajmo z ljubeznijo zadostilno sveto obhajilo. To je naša sveta dediščina, ki smo jo ponesli s seboj v svet in ki jo moramo ohraniti zase in za naš rod na

tujem. V tem je gotovo poročstvo božjega varstva ter naše končne stanovitnosti in našega večnega zveličanja.

Za čas našega hrepenenja in bridkega bivanja v tujini pa se tolažimo s prelepimi mislimi iz maše, ki se bere na praznik presvetega Jezusovega Srca in na prve petke: „Misli Gospodovega Srca so obrnjene iz roda v rod na njegove zveste, da reši njih duše smrti in nasiti lakoto njihovega hrepenenja. Gospod je poln sočutja in usmiljenja, potrpežljiv in neskončno usmiljen. Njegovo srce ne bo trajalo za vedno in njegova jeza ne za vse čase. Pri Gospodu je usmiljenje in pri njem je obilno odrešenje.“

Srce Jezusovo, zveličanje v tebe upajočih — usmili se nas!

TI BOLJŠI SI ...

Ti boljši si ko kruh in zrak,
omamnejši ko vonj zvezd
in tišji kakor modri mrak,
ki raste iz globin polja.

Ti dražji si ko sestra, brat,
bolj očarljiv ko soj oči,
sijočih mi kakor zaklad
med sence mojih grenkih dni.

Kako je ljub mi Tvoj korak,
ki znani: Zdaj je tu moj gost —
še hip in stopi čez moj prag
prijatelj, znanec in — Skriunost.

Nihče ni boljši mi ko Ti —
čeprav si srčna mi Bridkost ...
Nihče ni bližji mi ko Ti —
čeprav boš večna mi Skriunost ...

Ignotus

ČETRTI BERAČ

(Iz francoščine prevedel Fran Erjavec, Pariz)

Da bi uspavala svoje dete, je pela mati cno tistih svojih pesmi, ki so ji prišle od bogve kje, kakor v davnih časih romarji. Pred njo, onkraj ograje kmetije je padalo do golega od ovc omuljeno obrežje, kjer so se sušili povoji in razne cunje, razobešeni po napetih vrveh. Od tam dalje je bilo videti puščoben peščen prod, na katerem so le tu in tam rastle šopi trstja, ki se je časih zazibalo, ako jih je upognil sunek vetra. Šele daleč v ozadju je bilo pa videti ob lepih dnevih morje kot svetel trak, morje brez ladij in obalo brez globin in zalivov.

Pokrajina ni bila vedra, toda Julijana jo je ljubila, ker je bila tu doma. Ne bilo bi sploh mogoče tu prebivati, ako bi ne ležalo zadaj za kmetijo nekaj polj, ograjenih s suhim zidom, kjer je še dokaj dobro uspeval oves in bujno rodil krompir. Ali je pa Julijana tudi potrebovala kaj več, da se je počutila srečno? Ona ni na to niti mislila, oziroma se ni sploh nikoli spraševala o tem. Ljubila je to Liščevino, ponikoli kmetijo na peščenem kljunu, ki se je zabadal v morje, ljubila svoje štiri otroke, svojega moža, katerega je vzela revnega, ki je trdo garal, kopal včasih zemljo, drugič žel halogo ali pa s starejšim sinom ribaril. Bila je pa tudi jako usmiljena napram beračem, ki so šli tod mimo in ni odganjala nobenega.

Bilo je poznega meglenege popoldneva, da se ni videlo skoro nikamor in tudi ni bilo mogoče uganiti, koliko naj bi že bila ura. Sonce je že zahajalo in droben dež je rosil skozi dimnik na pokrov lonca in cvrčal na oglju. Njen mož je bil s sinom Tonetom na morju, žena je zibala najmlajšega in mu pela uspavanko.

Iz zamišljenosti jo je prebudil ropot vrat pri vrtni ograji, ki so se odprla in zaprla. Po vlažnih tleh je bilo slišati korak enega samega.

„To nista naša dva,“ si je mislila.

Kurešček

To, kar je sv. Jošt nad Kranjem za Gorenjsko, to je Kurešček za Dolenjsko. In pravijo poznavaleci obeh razglednih točk, da je Kurešček še bolj lep, kajti z njega se vidi po Dolenjski in Gorenjski, s sv. Jošta pa samo po Gorenjski.

Prvotno je Kurešček služil kot obveščevalni hrib. Ob casu turskih vpadov je bila na njem pripravljena grmada, da je v primeru nevarnosti takoj zagorela in ljudi spomnila, naj se skrijejo.

Ne vemo dobro, zakaj je nastala cerkev na tem kraju. Legenda, ki je ovekovčena na sliki v presbiteriju, pripoveduje, da sta se dva grascaka smirno sovražila. Eden je drugega ujel in ga obsodil na smrt. Obsojeni se je pripotočil Mariji. In glej! Prikazeta se dva angela, ki mu prineseta pismo, v katerem je stalo zapisano, da je rešen. Sovražnika sta se sprijaznila in v znak sprave skupno sezidala cerkev, posvečeno Mariji — Kraljici miru.

Je to edina cerkev v Sloveniji, ki je bila posvečena Mariji s tem naslovom. Zanimivo je, da je Cerkev ta naslov sprejela v lavretanske litanijske šele po prvi svetovni vojni.

Cerkev na Kureščku je kmalu po zgraditvi postala sedež bratovščine „Kraljice miru“. Ta bratovščina je bila razširjena po vseh slovenskih krajih. To je razvidno iz njenih zapiskov.

Glavni praznik bratovščine je bil binkoštni ponedeljek. Ta dan se je pobirala članarina. Bilo je tudi natančno določeno, od kod pridejo duhovniki, da povečajo lepoto službe božje. Cesar Jožef II. je tudi to bratovščino, kot mnoge druge, neusmiljeno zatrl.

*

Kurešček je postal zopet znan, pa ne kot romarski kraj, ampak radi originalnega gospoda Boštjana, ki je pred pol stoletja celih trideset let opravljal službo božjo na tem kraju. Ko se je pa približala druga svetovna vojna, so se ljudje spet spomnili, da na Kureščku stoluje Kraljica miru, in se začeli k njej zatekati.

Na angelsko nedeljo leta 1940 se je zbralo na Igu veliko ljudstva. Slovenci iz okoliških krajev in Ljubljane so namreč organizirali veliko prošnjo pobožnost, čije vodstvo je prevzel sam ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Bil je krasen jesenski dan. Prevzvišeni so imeli opravilo s pridigo kar na prostem pred cerkvijo, saj se je nabralo do 5000 ljudi. Ob tej priliki je bilo sklenjeno, da se bodo Slovenci vsako leto na angelsko nedeljo zbirali pri Mariji — Kraljici miru na Kureščku.

Leta 1941 je Slovenija že krvavela iz treh ran. Razdelili so si jo Nemci, Madžari in Italijani. Ljubljana z Dolenjsko je pripadla pod Italijo. Zato je bilo tudi leta 1941 še možno romanje izvršiti. Gospod škof je prišel že na predvečer

Tedaj se je na vratih pokazal, kakor črna senca, mož s svežnjem, privezanim na palico. Ustrašila se ga je, kajti bila je sama. Videla je zgolj dvoje rdečkastih oči, ki so buljile vanjo in brado, kakršne nosijo potepuhi, na pol sivo in na pol plavo, razmršeno od vetra in zlepljeno od mokrote.

„Kaj bi radi?“ ga je vprašala. „Prenočišče?“

Mož je namesto odgovora samo prikimal.

Zdelo se ji je, da ga je nekoč že videla. Radi oddaljenosti Liščevine od naselij so namreč tu večkrat prenočevali popotniki in potepuhi.

„Pojdite kar na skedenj in lezite v slamo, saj je napuljena. Mož vam bo takoj prinesel večerjo, vsak hip bo tu.“

Ona je slišala samo svoje srce, ki je kričalo: „Pridita! Pridita!“ Medtem ko je berač odhajal, si je dajala poguma s tem, da je začela vnovič peti dojenčku uspavanko.

Bila je suhotna, še mlada in pod kostanjevimi kitami, na pol skritimi pod avbo, črne oči, nagnjene k solzam, ki so se hitro vznemirile in le redko veselo zableščale. To je bila preprosta materinska narava, ki jo je podeželska samota obvarovala nedotaknjeno. Kadar je Julijana hotela, je mož, robot in trd, skoro vselej popustil. On je globoko podzavestno slutil, kako mu je v zavetje ta dom, ki ga ona neumorno in brez hrupa ureja, zato je pokazal vselej svoje bele zobe, kadar se je vrnil z vetrovnega obrežja ali z morja.

Roka, ki je zibala zibelko, se je premikala vedno počasneje, na rahlejšo in na krajše razdalje. Počasi jo je odmaknila, nakar je utihnilo njeno enakomerno škripanje. Tedaj je pa zastokal okoli oglov močnejše veter in mati je postala le še uboga žena, sama, pričakujoča in drhteča.

Da bi si pregnala strah, je vstala in si dala opravka z gospodinjstvom. Minilo je pol ure in zmračilo se je. Zdjaci je zaslišala moža:

„Tu sva! Lačen sem, slab lov!“

Mož, na pol kmet in na pol mornar, oblečen v moder jopič in pokrit s čepico iz povoščenega platna, je vstopil. Njegova dolga glava z globokimi očmi se je sklonila v temni prostor, da bi pogledala po ženi,

ki je čepela ob ognjišču in vrela močnik. Ona ga je opazila, mu pokimala in se nasmehnila sinu, ki ga je zagledala za očetovimi rameni.

„Dober večer, mama!“

Objela je svojega velikega sina, ki ji je nastavil svoja lica, mokra od megle in morske vode, nato pa prižgala svečo, katero je doslej hranila. Plamenček je posvetil na košaro ob steni, v kateri so poginjale tri ribe s hrupavo kožo na dveh rakih z zvitimi nogami.

„To bo večerja za jutri,“ je dejal mož. „Morje je prenemirno. Jejmo!“

Sedli so za mizo in sin je zaprl vrata. Toda od zunaj je takoj nekaj sunilo vanje.

„Ali se sme vstopiti?“ se je začul od zunaj nek glas.

„Kje bi mogla tukaj spati?“ se je oglasil drugi.

„V jarku mojih njiv!“ je zavpil gospodar. „Le glej, klateže, ki ne znajo niti govoriti! Kje se spi! Ali je morda pri nas gostilna?“

Z vrat, zatemnjenih od nastale noči, sta se umaknili dve senci, ko se jima je približal gospodar. Potepuha sta videla, da je mož prevelik in preveč mišičast, zato sta postala pohlevnejša:

„Pa naju vendar ne bodete pustili ob takem vremenu na cesti?“ je povzel eden izmed njiju.

„Le poglej, res, te lenuhe! Polne ceste so jih, postopačev! Mi naj pa delamo zanje! Pojdita spat na prod na obrežju, ribe vaju ne bodo motile!“

„Enega sem že poslala spat na svišli,“ je mirno dejala žena. „Mislim, da bo dovolj prostora tudi za tri.“

Zunaj je bučal veter. Slišati je bilo plapolanje beraških plaščev.

„Usmili se jih,“ je povzela žena.

„Nazadnje jih je vendarle že preveč! Vsak dan jim odpirati vrata in dajati slamo, ki je potem živina niti ne mara ne ter jim dajati še večerjo! Ne, tega je pa že res preveč!“

Toda to je izrekel že mirnejše, brez trdote, kakor bi mu bilo že žal in bi privolil. Tedaj je dejala Julijana:

ob zelo kislom vremenu, ki pa se je ponoči boljšalo, tako da je bila nedelja prav lepa. Ljudi ni bilo nič manj kot prejšnje leto. Motila pa je navzočnost italijanskih vojakov; pa tudi prvi komunističnj letaki so se že videli raztreseni po grmovju.

Hud udarec je zadel Kurešček na sv. Jožefa dan leta 1942. „Hrabri“ italijanski grenadirji so namreč pod pretvezo, da se na Kureščku organizirajo komunistični oddelki, zažgali župnišče in gospodarska poslopja. Cerkev je takrat še ostala nepoškodovana. Zadnja sveta maša se je brala v njej na tretjo povelikonočno nedeljo 1. 1942.

Kraljica miru je dolgo časa reševala svoj dom. Daleč na okrog že ni bilo več poslopja, ki ne bi bilo poškodovano. Le cerkev je stala nedotaknjena. Septembra meseca leta 1944 pa jo je pogodil strel iz topa in ji raztrgal streho nad glavnim oltarjem. Kip Marije Kraljice miru pa je še ostal v cerkvi, ne da bi se temu kaj zgodilo. Spomladi 1945 so ga domobranci iz Pijave gorice prenesli v cerkev na Pijavi gorici, kjer so ga na tretjo nedeljo po veliki noči slovesno ustoličili. Peto nedeljo po veliki noči se je pa začel beg slovenskega ljudstva pred modernimi Turki — brezbožnimi komunisti.

Zapotoška dekleta so nato kip spet nesle na Kurešček. Nihče pa se ni pobriagal, da bi popravil streho. Ljudje so se izgovarjali, da imajo dosti dela s svojimi poslopji. Niti podpora, ki

„Dobra moža, pojdiva ob hiši in na koncu dvo-rišča, ko prideta mino hleva, idita na svisli in po-sušita se. Takoj vama prinesem večerjo.“

Ko sta bila kmet, njegova žena in njiju sin Tone zopet sami v zaprti hiši, s tremi otroci, ki so spali v sosednji sobi, so se začeli meniti o slabem lovu in o žetvi, ki je bila letos tako pičla. Že dva meseca, odkar sta omlatila pšenico, sta zaman hodila na obrežje, podlanic ni bilo od nikoder in druge ribe so se očitvidno tudi umaknile na visoko morje. Zaboji, ki sta jih nastavljala, tudi niso ujeli nobenega ja-stoga, kvečjemu kakega raka ali kako ribo s hrapavo kožo, ki je nihče ne mara.

„Poslušaj, Julijana!“ je završil mož. „Če bo šlo tako naprej, ne bom mogel več plačevati najemnine za kmetijo in gospodar nas bo pognal. Ti imaš pre-mehko srce za berače in potepuhe. Od jutri naprej bom svisli zapiral in če se ne bodo pobrali, jim posvetiva s Tonetom, ki je že devolj krepak, da bo tudi lahko vzel v roke vile.“

Fant je pokazal svoje pesti, na katerih je bilo videti pod zagorelo kožo močne kosti. Mati je očitajoče pogledala oba možka, vzdihnila, napolnila skledico z močnikom, ki je še ostal v loncu in odšla z njim v temno noč. V levico je vzela svetilko in ko je stopala ob hiši, se ji je v medli svetlobi primajala nasproti neka postava.

Korak ji je zastal in zadržala je krik. Takoj se je domislila, da bi utegnil biti to zopet nov revež, ki prihaja prosit prenočišča. Dvignila je svetilko, da bi ga bolje videla. In res — iz mraka se ji je bližal starec z dolgo, svedrastó brado in starodavnim obnošenim vendejskim klobukom širokih krajev.

„Za božjo voljo vas prosim, mati Julijana, ne puščajte me na cesti!“

„Vi govorite drugače kot drugi,“ je dejala Julijana. „Prenočila vas bom, toda to bo poslednja noč. Moj mož bo jutri zaprl svisli. Kako vam je ime?“

„Beda.“

Ona ga je premotrila in se čudila njegovim mo-drim, milim očem, podobnim očem otroka. Čeprav je rezal oster veter in je padal dež, se ji vendar ni

TVOJA DUŠA

*Tvoja duša, žejna sreče,
na trepalnicah visi,
kačor rosa se leskeče,
pesem pije belih dni.*

*Vase srka kras sinjine,
zarij roje in zvezdã,
tibe utripe zelenine,
rož dišave, blesk vodã.*

*Samo sonce išče, luči,
mimo trpkih senc beži,
da je še spomin ne muči,
da kje nanjo noč preži.*

*In vendár vsi sviti umrejo,
in šele ko vse trohni,
se pred dušo ti razprejo
jasni ognji večnosti.*

Ignotus

---

jo je enkrat država naka-zala, jih ni zgibala. Tako je cerkev začela razpadati. Vi-harji so trgali od strehe kos za kosom, pločevino so pa ljudje raznesli in pora-bili za svoje potrebe. Tudi danes se položaj še ni spre-menil. Cerkev razpada na-prej.

Oseba, ki je bila pred kratkim v cerkvi, piše iz domovine tako-le:

Na Kureškú je še vse razbito in letos še bolj žalostno kot lani. Če vstopiš v cerkev, si skoro ne moreš predstavljati, da je to nek-daj bila hiša božja. Tudi ni ne izgledov ne sredstev, da bi se začelo s popravil-l. Kar nas je starih, se nam ob tem razdejanju trga srce. Mladi nas pa ne razu-mejo, ker so že pač nov rod. Marija sama — Kra-

mudilo, kakor bi bilo ob toplem sončnem dnevu.

Vprašala ga je še:

„Ne vem, če ste povedali svoje pravo ime, toda odkod prihajate, Beda?“

„Od povsodi.“

„Ali vas prijazno sprejemajo?“

„Vedno manj.“

„Zakaj pa potem potujete, ne da bi vedeli, kje boste prenočevali?“

„Da preprečim, da ne bi človeška srca popolnoma otrpnila. Kadar pridem, sem sam in ko odhajam, ostane za menoj božji blagoslov.“

Gospodinja Julijani z Liščevine se je zdel ta siromak podoben enemu izmed apostolov, naslikanih v domači cerkvi in odvrnila mu je, da se ponoči pač vse ceste polne ljudi, ki jih nihče ne more vseh poznati.

„Pojdite z menoj! Najboljši prostor je tam na koncu, na desni. Če ne najdete slame, jo napulite iz stoga, dovoljujem vam jaz.“

Ko so štirje berači posedli okoli sklede ter jih je obsvetljevala svetilka, ki jo je obesila gospodinja na neki žebelj, je bila zunaj že trda noč. Vihra je naraščala in morski valovi tam v daljavi so razsajali, kakor bi hoteli napasti hišo in jo razdejati.

Toda Julijana se je zadovoljna vrnila zopet v hišo, rekoč:

„Sedaj so pa štirje, toliko, kolikor imamo otrok.“

Ob zori sta oče in sin vstala, da nakrmita živino in da vidita, če bo vreme, da bi šla na morje.

Toda komaj sta bila čez prag, že začne klicati Julijana:

„Pridita! Brž! Kakšna nesreča!“

Hipoma sta bila pri njej v drugi sobi in medtem ko je pretakala solze, sta opazila omaro odprto in vlomljen predalnik, v katerem je imel gospodar spravljene prihranke vsega leta.

Mož je zrojil in se znesel nad svojo ženo, kateri se je morala Liščevina zahvaliti za vso svojo srečo. Začel je kričati in jo obsipati z očitki:

SODOBNI KATOLIČAN

*Kamor dih časa dahne,
tja se obrne,
jakaj omahne
njegovo prepričanje —
in večno zveličanje.*

*Kristusove besede
umeva po svoje
kot malce pretrde, prečne
in ptička zablode in zmede
navdušen poslušša.
Telesu usužnjena duša
soglaša z njim zmeraj,
tako danes kot včeraj, —
ko pa tako do srcá
in zvesto ji poje
o užitkih sveta!*

*Z jezikom ošvrka
vsakogar kot hinavca,
kdor s čašo njegovo ne trka
in slavi črnega slavca —
skušnjavca.*

*Na prsi se trka
kot vzor katoličana —
in niti z mezincem ne gane,
kadar sta praznik, nedelja
in Gospodova žlja
kot zastarela
za novopogane
dejana medbivša načela...*

Bogdan Budnik

ljica miru — pa je kot križanska Marija našla svoje zavetje v ljubljanski stolnici.“

Ko je Prevzvišeni to slišal, je dejal: „Gorjé! Kraljica miru je zapustila svoj dom, kako naj pride potem do miru?“ Mi pa z zaupanjem vzkliknimo: „Kraljica miru, prosi za nas! Vrni se na Kurešček in prinesi Slovencem pravi mir!“

J. Klič

ODLOČEN NASTOP POMAGA

Na velikem zborovanju v Dublinu je govornik kardinala Stepinca označil za goljufa in vojnega kolaboraterja. Pri teh besedah se je apostolski delegat O'Hara, ki je bil navzoč, nemudoma dvignil in iz protesta zapustil dvorano. S tem je postal zborovanje nemogoče in prireditelji so se morali nato mons. O'Haru opravičiti. Omenjeni apostolski delegat je bil pred leti papeški nuncij v Rumuniji, tam krivo obtožen in nekaj časa zaprt.

FILMSKA NEDELJA

Belgijski škofje so proglasili nedeljo po prazniku Brezmadežne za filmsko nedeljo. Kakor se v Belgiji obhaja že dolgo vrsto let dan katoliškega tiska, tako naj bi bili verniki v bodoče dobro poučeni tudi o pomenu in nevarnostih filma. Treba je ljudem vzgojiti čut za film in za njegovo pravilno presojo.

PORAST BRITANSKE DUHOVŠČINE

Britanska duhovščina se je v zadnjih 20 letih podvojila. V adventnem pastirskem pismu so mnogi škofje na Angleškem priporočali vneto gojiti in pospeševati duhovniške poklice. Po zadnjem letopisu iz leta 1952 je na Angleškem, brez Škotske in sev. Irske, 4.296 svetnih redovnih pa je 2.455. Poleg krstov je bilo letno še 11.000 spreobrnjenj. Župnih cerkva je 2.895 in kapel 1.101. Zato je delo duhovščine zelo veliko in naporno. Duhov-

„Ti si kriva! Zakaj le jemlješ pod streho tatove. Kar poglej sedaj svoje bedasto, dobro srce! Sedaj jih pa lovi! Uničeni smo in to si hotela ti, gostiteljica razbojnikov, potepuhov in klatežev!“

Tone je bil ves blede od razburjenja, ko je videl jokati svojo mater in jezil se je nad očetom.

Šele čez kake pol ure je prišlo kmetu na um, da bi kazalo zasledovati tatove. Pohitel je preko dvorišča, vzel v hlevu vile in stopil v svisli. Žena in sin sta mu sledila.

„Halo! Vstani, nesrečnež! Kje so ostali?“

Beda je odprl oči, ne da bi se ganil. Bil je zavil v svojo plahto, ki je bila že brez barve in njegov obraz je bil blede kakor suha skorja sira.

„Kaj nočeš razumeti, lopov? Kje so ostali?“

Toda pogled tega siromaka je bil tako jasen, tako globok, da se je gospodarju zdelo, kakor bi zrl na široko morje, kakor ga je gledal dan za dnem s svojega čolna. Čeprav se je v njem vse lomilo od srda, si vendarle ni upal dotakniti berača in dejal je že nekoliko mirneje:

„Saj ne dolžim tebe in ne boj se me. Povej mi le, kje so drugi, ki so me okradli.“

„Kake dobre četrt ure bo, kar sem jih slišal teči mimo vrat, gospodar. Toda brzeli so tako, da jih pač ne dohitite.“

Ležal je nepremično dalje in po mirnosti svojega obraza je bil bolj podoben kipu, govoril je pa kot častitljiv veljak in vprašal:

„Kaj so ti vendar ukradli? Tvojo srečo?“

„Ne.“

„Kakega tvojih otrok?“

„Tudi ne.“

„Tvojo zavest poštenjaka, ki je vedno pridno delal in vršil svojo dolžnost?“

„Ne. Ukradli so mi petnajst cekinov, ki sem jih imel spravljene v svoji omari.“

„Torej,“ je dejal siromak, „si izgubil samo to, kar se da zopet nadomestiti. Kaj mi daš, če ti po magam zopet najti, kar si izgubil?“

„Izbiraj sam,“ je odvrnil kmet.

„Izberem si ključ od tvojih svisli,“ je izjavil Beda.

Najemnik Liščevine je pogledal dolg kos zarja-

velega in obrabljenega železa, ki je štrlel iz ključavnice in je skomignil z rameni.

„Da bi mogel prihajati še semkaj?“ je vprašal nezaupno.

„Jaz in drugi. Kajti izgubil boš vedno več, ako boš zapiral svoje srce in svoje svišli, kot pa če jih odpiráš enim in drugim. Vzemi svojo največjo mrežo in pojdi z menoj!“

Vstal je in kmet, ki je bil sam velik, je opazil, da ga je presegal za celo glavo. Sledil mu je ubogljivo in na nosilnici nesel s pomočjo žene in sina svojo ribiško mrežo.

Po sipini, po kateri je bila trava še mokra, so dospeli vsi štirje na obrežje. Pomirjeno morje je pljusalo na pesek svoje valčke s srebrnimi robovi. Prav počasi so se pomikali ob vodi dalje. Beda ni zinil besede, temveč motril valovanje in iskal čiste plitvine.

„Vrzite mrežo!“

Kmet in njegov sin sta stopila v morje in mreža je splavala kakih sto komolcev daleč. Medtem ko sta ona dva z vso močjo vlekla mrežo, katere plutovina je plesala po valu, je stopil visoko zravnar siromak na sosednji prod. Oba moška sta se oprla ob palici, nagnila telesi naprej in z napetimi nogami z največjim trudom vlekla, kakor bi ju zadrževala neznanška sila. Voda je ostala mirna, prozorna in je bila videti prazna. Toda veliki krog se je polagoma zoževal in opaziti je bilo, kakor bi švigale po vodi iskre. Ribiča sta uganila, da bodo ribe in sta, sklonjena in obrnjena proti morju, sedaj grabila za mrežo spodaj in zgoraj ter tako naglo, kot sta le mogla vlekla vrečo na breg. Radostna sta kriknila, kajti vsa mreža je bila le velika gomazeča gmota rib, ki so se premetavale, udarjale z repi ob vodo, se zaganjale proti zaprekam, se mešale in prestrašene zapletale v niti meže ter se kot morska pena grmadila na plaži v velik kup.

„Teci domov, Julijana, naprezi konja in prihiti z vozom! Saj jih bo poln voz. O, kakšen lov!“

Da bi kmet in njegov sin ničesar ne izgubila, sta skakala na desno in levo in grabila za ribe, ki so

niških kandidatov je 1.600. V teh deželah je katoličanov 2.878.400 ali raje več. Strokovnjaki trdijo, da je katoličanov na Angleškem 10% vsega prebivalstva. Vsekakor dobro znamenje za proevit katoliške Cerkve.

VEREN DRŽAVNIK

Robert Schuman je bil minister od leta 1947 do letošnjega januarja. Zlasti je postal znan kot zunanji minister francoske republike. Politično pripada h katoliški stranki. Toda vera ni zanj samo nekaj zunanjega; on iz vere tudi živi. Vsako jutro gre k sv. maši v cerkev sv. Klotilde, ki leži blizu palače zunanjega ministristva. Kadar gre na pot, vstane vselej tako zgodaj, da je lahko pri sv. daritvi. Je samski, živi zelo skromno, alkoholnih pijač ne vživa, Marsikdo z njegovo politiko seveda ni bil zadovoljen. Očitati so mu zlasti, da je do Nemcev preveč popustljiv. Toda osebno mu ne more nihče ničesar oporekati. Če bi le svet imel mnogo politikov Schumanovega kova! Gotovo bi zanj to ne bilo slabo.

„RDEČI DEKAN“

Dr. Hamlet Johnson, kanterburyški dekan, nazvan „rdeči dekan“ radi svojih simpatij do komunizma, še vedno daje izjave v prid rdečega nasilja. Leta 1950 je prejel Stalinovo nagrado za mir in lani je obiskal rdečo Kitajsko, povabljen seveda od kitajskih oblasti. Bil je v

Pekingu, Šanghaju, Kantonu in Hangčowu. Kakor poroča „Južni dnevnik“, komunistični list, ki izhaja v Kantonu, je omenjeni dekan govoril kristjanom tega mesta. Dopovedoval jim je, da je nova Kitajska bistveno različna od stare, ki jo je spoznal leta 1932. Danes diha Kitajska svobodno, oprta na veliko Rusijo. Obljubil je, da bo, ko bo spet v Angliji, ljudem povedal, da na Kitajskem vlada popolna verska svoboda. Toda kljub vsem takim izjavam milijoni kitajskih katoličanov trpijo preganjanje, ki ne jenja.

se skušale prevaliti po bregu nazaj v morje.

Ko sta razžarjenih obrazov vstala, da bi poiskala Bedo, ni bilo na produ nikogar več. Peščeni nageljni so odpirali svoje cvete in se spogledovali sami.

Odsihmal so ostale svisli na Liščevini odprte in ključa sploh niso jemali iz vrat. Nikoli več ni šteta kmet beračev, ki jih je jemala pod streho njegova žena in katerih je v tej zapuščeni pokrajini zlasti pozimi mnogo. In kadar pripoveduje Julijana to zgodbo otrokom: ali drugim, nikoli ne pozabi pristaviti:

„Dragi moji, sprejemajte reveže in ne bojte se, ako jih je mnogo, kajti ni naša stvar, da bi jih odbirali. Prvi je morda hudobnejš, enako drugi in tretji in često je šele četrti, ki je dober.“

SPOKORNIK DAVID

BORIS KOMAN

Proti koncu prvega tisočletja pred Kristusom, ko je Savel postavljaj temelje izraelskemu kraljestvu, je na betlehemskih poljanah pasel ovce mladec svetlih las, lepih oči in zale postave, najmlajši sin Izaja (1 Kralj XVI, 12). Skrb za čredo, ki jo je moral često varovati pred napadi volkov in medvedov (Prim. 1 Kralj XVII, 34—35), mu je dala priliko, da se je usposobil za pogumnega borca. Trdo življenje v naravi pa ga ni podivjalo, ampak je obogatilo njegov vedri duh in mu uglasilo srce za petje hvalnic božjemu Stvarniku v prelepih psalmih in z mojstrskim brenkanjem na harpo (1 Kralj XVI, 18). Ta mladec, ki se je srečnega počutil pri očetovih ovcah, je bil David, posebnj božji izvoljenec.

IZVOLJEN NA MESTO SAVLA

Ko je kralj Savel s svojo neubogljivi-

vostjo zapravlil božje prijateljstvo, je Bog Samuelu velel: „Napolni rog z oljem in idi k Betlehemčanu Izaju. Izmed njegovih sinov sem si izbral kralja.“ In ko so mu končno predstavili najmlajšega, Davida, mu je rekel Gospod: „Mazili ga, kajti ta je!“ Samuel je vzel rog z oljem in ga mazilil. Duh Gospodov pa je bil od tega dne z Davidom (1 Kralj XVI, 1, 12—13). Derjansko je seveda še vladal Savel. David mu je bil zvest služabnik, da ga je z brenkanjem na harpo razvedreval (1 Kralj XVI, 18). Potem pa je odšel spet očetu ovce past. V tisti čas je padel slavni dvoboj s filistejskim velikanom Goljatom. David ni mogel prenesti njegovega zasramovanja Boga: „Kdo je ta Filistejec, ki zasmehuje vojsko živega Boga?“ (1 Kralj XVII, 26). Poln svete jeze in silnega zaupanja v božjo pomoč je odrinil na Filistejca s palico in fračo

ne meneč se za njegovo zasmehovanje. „Ti prihajaš k meni z mečem, sulico in ščitom, jaz pa k tebi v imenu Gospoda vojnih krdel, ki si jih ti zasmehoval. Gospod te bo dal meni v roke in jaz te bom ubil“ (1 Kralj XVII, 45). V svojem zaupanju ni bil osramočen. Premagal je Goljata in rešil svoj narod. To mu je pridobilo slavo pri rojakih, pa razpalilo nevoščljivost in sovraštvo Savla, ki ni mogel prenesti, ko so izraelske žene pele: „Savel jih je pobil tisoč, David pa desetisoč“ (1 Kralj XVIII, 7).

OD SAVLA PREGANJAN

Konec je bilo brezskrbne mladosti. Za Davida se je pričela silno težka doba. Kot preganjana zverjad se je moral skrivati pred Savlom in njegovimi sli, ki so ga iskali povsod, da bi ga umorili. Dvakrat je za las ušel smrti. Skrival se je po gorah in skalnatih votlinah in puščavah. Lačen in žejen, pogosto neprespan, najbolj ubog od celega naroda, kateremu je bil od samega Boga izvoljen za kralja! Pa David se je pokazal junaka, vrednega božjega odlikovanja. Ni obupaval, ni se pritoževal nad Bogom. Njegovo srce ni poznalo zamere ali celo sovraštva, ne maščevalnosti. Dvakrat mu je Savel padel v roke, pa mu še lasu ni skrivil, ampak ga je še branil pred drugimi: „Naj ne dovolji Gospod, da bi jaz kdaj kaj storil zoper mojega gospodarja, zoper maziljenca Gospodovega“ (1 Kralj XXIV, 7). Z njegovim sinom Jonatanom ga je celo vezalo najboljšo prijateljstvo. In ko sta slednjič oba padla v boju, je David za njima dolgo in iskreno žaloval. Z vsem tem je prelepo odkril svoje blago srce, ki ni poznalo ne zlobe ne zahrbtnosti. Prelep zgled premnogim, ki so za njim preganjanje trpeli, pa jim je bilo tako težko odpuščati.

MAZILJEN ZA KRALJA

Po nesrečni Savlovi smrti, so možje

iz Judovega rodu v Hebronu mazilili Davida za kralja. Davidu je bilo trideset let. Znašel se je znova v zelo težkem položaju, ker je vsem ostalim rodovom vojvoda Savlove vojske Abner postavil za kralja Savlovega sina Izbozeta (2 Kralj II, 8—9). Dolgo časa je potem divjal boj med Savlovo in Davidovo hišo za oblast. Pa David, božji maziljenec je vedno bolj pridobival na moči in ugledu. In končno je Abner sam ponudil roko sprave, do katere je končno tudi prišlo, ko so v Hebronu vsi Izraelovi rodovi izvolili in mazilili Davda za kralja (2 Kralj III, 12; V, 1—3).

Sedaj so se začeli za Izrael veliki časi. Bog je bil s svojim zvestim služabnikom. Tako je David najprej premagal Jebusejce, ki so še vedno imeli utrjeni grad Sion. Zavzel ga je in poleg tam prebival. Okrog pa je nastalo Davidovo mesto Jeruzalem. Na Sionu je postavil sveti šotor in vanj dal prenesti v slovesnem sprevodu skrivajoče. Uredil je božjo službo. Hotel je tudi pozidati dragocen tempelj, pa je Bog to prihranil za njegovega sina (2 Kralj VI, 1; VII, 13).

Potem je premagal Filistejce, Moabce, Sircce in Edomce. Tako je razširil in utrdil meje svojega kraljestva od Eufrata in Libanona pa do Sredozemskega in Rdečega morja (2 Kralj VIII). Mogel bi mirno uživati s svojim ljudstvom sadove svojih naporov in božjega blagoslova in peti Bogu hvalnice. Pa je slava tudi njemu škodila. Kdor stoji, naj gleda, da ne pade!

DAVID GREŠI

Ko se je vnela vojska z Amonci, David ni več odtrnil na vojsko, ampak je pogospoden ostal v Jeruzalemu. Neko popoldne se je sprehajal po strehi svoje palače, pa je zapazil nasproti kopati se neko žensko. V grešnem poželenju je

dal poslati ponjo, ker jo je hotel za ženo, dasi je vedel, da je poročena. Bila je Betsabeja, žena Hetejca Urija, ki je bil v vojski. Ker dobri Uri ni nasedel Davidovim nakanam, je David ukazal poveljniku Joabu, naj ga postavi v prednjo bojno vrsto, da bi tam padel in bi se David tako znebil tekmeca. Joab je povelje izvršil in Urija je padel v boju (2 Kralj XI, 17). David je s tem zagrešil strašen zločin nad poštenjakom in zvestim državljanom. Gospoda Boga je to silno bolelo. Poslal je k Davidu preroka Natana, ki je rekel kralju: „Dva moža sta bila v istem mestu, eden bogat, drugi pa ubožen. Bogatin je imel mnogo drobnice in goved, siromak pa le eno ovčico. Ko pa je neki popotnik prišel k bogatinu, ta ni hotel vzeti od svoje črede, da bi pogostil tujca, temveč uboščevo ovco.“ Tedaj se je David silno razsrdil in rekel: „Kakor resnično Gospod živi, mož, ki je to storil, mora umreti!“ Natan pa je rekel Davidu: „Ti si tisti mož!“ To govori Gospod, Izraelov Bog: „Mazilil sem te za kralja Izraelu in te rešil iz Savlove roke. Zakaj si torej hudo storil pred mojimi očmi? Urija si z mečem umoril in si njegovo ženo vzel za svojo. Zaradi tega bom obudil hudo zoper tebe v tvoji hiši“ (2 Kralj XII, 1—12).

David je sedaj z vso jasnostjo spoznal svoj greh in rekel: „Grešil sem zoper Gospoda.“ Šel je vase in ves skrušen zapel iz dna svoje duše: „Usmilj se me, Bog, po svoji milosrčnosti in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo pregreho:

Popolnoma me operi moje krivde
in mojega greha me očisti;
zakaj svojo pregreho spoznavam
in moj greh mi je vedno pred očmi.
Pokropi me s hizopom in očiščen bom;
operi me in bolj ko sneg bom bel“
(Psalm 50).

Priznanju greha je sledila pokora.

Na Davida so začele kar deževati nadloge druga za drugo. Umrli mu je sinček rojen iz greha. Nastalo je smrtno sovraštvo med njegovima sinovoma Amonom in Absalomom (2 Kralj XIII). Najhujše pa ga je zadelo, ko se mu je uprl sin Absalom in se vzdignil z vojsko zoper njega (2 Kralj XIV). David se je umaknil iz Jeruzalema na Oljsko gorovje. Hodil je bos, z zakrito glavo in je jokal (2 Kralj XV, 10—16). Nek Savlov sorodnik je celo kamenje lučal vanj na tem begu in ga preklinjal (2 Kralj XVI, 5—6). Vse to je Davida silno bolelo, pa ni nikomur zameril, na nikogar klical božje kazni. Nasprotno je celo prosil milosti za Absaloma: „Milo ravnajte z mladeničem Absalomom.“ Čudovito potrpežljivo je vse to prenašal kot kazen za svoj veliki greh.

Bog je bil s spokorjenim Davidom. Njegove čete so premagale upornike in Absalom je na begu obvisel s svojimi dolgimi lasmi na hrastu, kjer ga je doletela tudi žalostna smrt (2 Kralj XVIII, 10—17). Ko je David za to zvedel, je bridko zajokal: „Moj sin Absalom, Absalom, moisin! O da bi bil vendar jaz umrl namesto tebe!“ (2 Kralj XVIII, 33).

Končno so mu onečale moči. Za kralja je dal maziliti sina Salomona. Potem na je odšel počivat k svojim očetom in pokonali so ga v Davidovem mestu Jeruzalemu. Kraljeval je 40 let v splošni blagor izraelskega ljudstva (3 Kralj II, 10). Velik pred Gospodom v svojem neomajnem zaupanju vanj, velik v svojem odpuščanju sovražnikom, velik pa tudi v kesanju in pokori za svoj greh. Za vse čase božji pevec, čigar psalmi dan za dnem v krščanskem bogoslužju pojejo čast in hvalo Bogu in ga usmiljenja prosijo.

NAZAJ K VERI KRISTUSOVIH APOSTOLOV

JANEZ KOPAČ CM

Sedanji papež Pij XII. rad primerja sedanje čase in razmere sv. Cerkve. Prvim časom krščanstva in razmeram, ki so vladale ob prvih početkih Cerkve. S to ugotovitvijo v zvezi rad naglaša: „Nazaj k veri prvih kristjanov, nazaj k veri prvih graditeljev Cerkve — apostolov.“ Pij XII. se dobro zaveda, da je Cerkev, ki jo vodi, apostolska po izvoru in po duhu, zato so in ostanejo apostoli katoličanom za vse čase največji vzorniki.

Prvi in najpopolnejši vzor je seveda za nas Kristus sam, ustanovitelj sv. Cerkve. A čeprav nam je Jezus dal najlepši zgled za vse čednosti in nam je res pokazal najpopolnejšo pot k svetosti z lastnim zgledom, nam pa vendar za čednost vere ni zapustil svojega zgle-da. Kajti Jezus je kot Bog vse vedel in vse videl, zato zanj čednost vere sploh ni mogla priti v poštev. Verà je namreč „prepričanje o stvareh, ki se ne vidijo“ (Hebr 11, 1). Jezus je pa vse videl in vedel, zato on ni hodil v veri, ampak v gledanju. Vendar je o njem zapisal apostol Pavel:

„Glejmo na voditelja in dopolnitelja vere — na Jezusa“ (Hebr 11, 2). Te besede pričajo, da je Jezus vero dopolnil, v njej vzgajal druge in jih vodil. Do poti vere, da si on sam ni živel iz vere. Jezus je moč in vrednost vere najbolje poznal, zato je bil za svoje apostole najboljši verski vzgojitelj. Tako

globoko in vsestransko utemeljeno versko vzgojo je dal svojim apostolom, da so ti še danes za ves katoliški svet najlepši zgled močne, neomajne, ves svet osvajajoče vere. Ker so apostoli izšli neposredno iz Jezusove šole, nas gotovo zanima, kako jih je Jezus v veri vzgajal in utrjeval, in kako so potem Kristusovi apostoli izpričevali vero v besedah in dejanjih.

Poklicani in izbrani

Dvanajsteri Jezusovi apostoli so že imeli vero v Boga in v vse od Boga razodete resnice po prerokih še preden jih je Jezus izbral za svoje apostole. Seveda pa so sedaj apostoli imeli še nejasne, pomanjkljive, celo napačne pojme o napovedanem Mesiju.

Ko je Janez Krstnik začel oznanjati svojim učencem in ljudskim množicam, da je Jezus napovedani Odrešenik in Sin božji, so Jezusovi poznejši apostoli to takoj verjeli. Andrej in Janez sta ob prvem srečanju z Jezusom šla kar k njemu na stanovanje, in sta tisti dan ostala pri njem. Nato je Andrej ves vesel hitel domov povedat svojemu bratu Simonu: „Našli smo Mesijo.“ In privedel ga je k Jezusu. Jezus se nanj ozre in reče:

„Ti si Simon, Jonov sin: ti se boš imenoval Peter-Skala“ (Jan 1, 40—42). Simon Peter je takoj veroval, da je Jezus Sin božji. Naslednji dan se sreča

z Jezusom Filip. Takoj veruje v njegovo božanstvo, vse popusti in gre za njim. Takoj poišče še prijatelja Natanaela in mu reče:

„Njega, o katerem so pisali Mozes v postavi in preroki, smo našli: Jezusa iz Nazareta“ (Jan 1, 45).

Natanael še dvomi o Jezusovem božanstvu; k Jezusu ga žene bolj radovednost kakor vera. A ko mu Jezus reče:

„Preden te je Filip poklical, ko si bil pod smokvinim drevesom, sem te videl.“ v Natanaelu zaživi vera in jo takoj izpove:

„Učenik, ti si Sin božji, ti si kralj Izraelov“ (Jan 1, 50).

Tako je Jezus imel že 6 apostolov: Simona Petra in njegovega brata Andreja, Janeza in njegovega brata Jakoba, Filipa in Natanaela. Kmalu nato pokliče Jezus v svojo službo cestnarja Mateja. On sprejme takoj vero v Jezusovo božanstvo, ga še povabi na poslovični obed, nato pa zapusti dom in domače ter gre za Jezusom. Kdaj in kako je Jezus poklical še ostalih pet apostolov, evangelisti ne poročajo. Pač pa evangelisti kmalu po Jezusovem povabilu Mateja v Jezusov krog apostolov poročajo, da si je Jezus izmed svojih učencev še posebej izbral 12 apostolov.

„V tistih dneh je šel Jezus na goro moliti in je noč prečul v molitvi. In ko se je zdanilo, je poklical svoje učence in si jih je izmed njih izbral 12, katere je imenoval tudi apostole: Simona, ki ga je imenoval tudi Petra, njegovega brata Andreja, Jakoba, Janeza, Filipa, Bartolomeja, Mateja, Tomaža, Jakoba, sina Alfejevega, Simona s priimkom Gorečnik in Juda Iškarjota, ki je postal izdajalec“ (Lk 6, 21—16). Vsi ti dvanajsteri, ki jih je Jezus izbral za svoje apostole, so že imeli vero v Jezusovo božanstvo. To vero so izpovedali vpričo

Jezusa v besedi in dejanju; saj so prav mislili, da bo Jezus z njihovo pomočjo pridobil zase tudi vse Jude; nato pa utrdil svoje kraljestvo po vsem svetu ter končno šel slavno v nebesa. Sami pa bodo kot njegovi apostoli in služabniki z njim vred deležni slave na tem svetu; zlasti pa še v večnosti. Da so res tako mislili, so često pokazali tudi v besedah. Njihova vera še ni bila pripravljena iti skozi ponižanja, trpljenje in mučeništvo. Jezus jih je pa hotel prav v tej veri; ki bo res ponižna, pripravljena na trpljenje in mučeništvo. Zato jih je na to vero pripravljaval na razne načine. Napovedoval jim je svoje ponižanje, trpljenje in smrt. Govoril jim je o vrednosti ponižnosti in trpljenja. Tudi je dopustil, da so jih vse okoliščine, v katerih so živeli, navajale k tej veri. Tako so videli, kako se vsi judovski veljaki vsak dan bolj odmikajo od Jezusa, kako ga smešijo, blatijo in mu podtikajo hudičevo moč. Celu učenj in modri Judje mu odrekajo božanstvo, v najboljšem primeru ga imajo kvečjemu za preroka. Dan za dnem so doživljali, kako se je krog Jezusovih sovražnikov širil in kako malo uspehov ima pri oznanjevanju evangelija. Često so videli Jezusa vsega utrujenega in včasih celo zelo žalostnega. In tako ubog je, da nima, kamor bi glavo položil. Njegova mati Marija je tako preprosta in uboga, prav tako Jožef. Prav nobenega ugleda nimata pri judovskih prvakah.

„Ali more biti Sin božji tako poniževan in ubog? Ali bo mogel tak, kakršen je, odrešiti človeški rod?“ tako in podobne skušnjave so verjetno begale tudi Kristusove apostole.

Jezus je vedel, da so mnenja ljudi o njem različna, da je tudi vera apostolov postavljena na preizkušnjo, zato jih je nekega dne vprašal:

„Kaj pa vi pravite, kdo sem?“

V imenu vseh apostolov je odgovoril Simon Peter:

„Ti si Kristus, sin živega Boga.“

Vendar vera apostolov še ni bila dovolj utrjena. Ni jim še šlo v glavo, da bo Jezus s trpljenjem in smrtjo na križu svet odrešil. Tudi v njegovo vstajenje od mrtvih še niso verjeli. Še najbolj je pa bila postavljena njihova vera na preizkušnjo, ko jim je Jezus prvič govoril o zakramentu sv. Rešnjega Telesa, da jim bo dal svoje meso jesti in svojo kri piti. Res so ga tedaj mnogi učenci zapustili in mu niso več verjeli. Zato se je tedaj Jezus obrnil tudi k svojim apostolom in jih vprašal:

„Ali hočete tudi vi oditi?“

Spet mu je v imenu vseh apostolov odgovoril Simon Peter:

„Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji.“ (Jan 6, 66—68).

A ta Petrova izjava ni več veljala za Juda Iškarjota. On je tedaj že izgubil vero v Jezusovo božanstvo. Zato je Jezus žalostno pristavil:

„Ali vas nisem izvolil 12? In vendar je eden izmed vas hudič“ (Jan 6, 70).

Skozi temo dvomov do luči

Prišlo je Kristusovo ponižanje, trpljenje in smrt. Vera vseh apostolov je klonila. Ko je Jezus ves onemogel visel na križu in ves zapuščen umiral sredi dveh razbojnikov, je vera Kristusovih apostolov kakor ugasnila. Dejansko pa se je le zvijala v bolečini in temi, da bo — kakor zrnje, ki umrje v zemlji — vsa prekaljena poginjala v novo, bogato rast.

Tretji dan je Jezus vstal od mrtvih in se prikazal Mariji Magdalenj. Hitela je k apostolom in jim povedala, da je Jezus res vstal.

„A ko so to slišali, da živi in da ga je ona videla, niso verjeli. Pozneje se je prikazal enajsterim, ko so bili pri

Veličastno svetišče sv. Jožefa v Montrealu, kamor radi romajo naši rojaki v Kanadi

mizi, in grajal je njih nevero in trd-srčnost, da tistim, ki so ga po vstajenju videli, niso verjeli“ (Mr 16, 11—14).

Tudi evangelist Janez prizna, da sta s Petrom šele potem verjela, ko sta na lastne oči videla grob prazen. Prej še „nista umela pisma, da mora Kristus od mrtvih vstati“ (Jan 20, 9).

Nevera apostola Tomaža in njegove zahteve za vero v Kristusovo vstajenje so vsem znane. Čudno pretresljiv je prizor, ko vstali Jezus — kažoč na svojo prebodeno srčno stran, reče Tomažu:

„Denj svoj prst semkaj in poglej mo- je roke; podaj svojo roko in jo položi v

mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren.“

Tomaž se zgrudi na kolena, rekoč: „Moj Gospod in moj Bog!“

Jezus mu odgovori:

„Ker si me videl veruješ; blagor tistim, ki niso videli, pa so verovali“ (Jan 20, 27—29).

V veri dokončno utrjeni in izpopolnjeni

Jezus je dokončno utrdil vero svojih apostolov in jo vsestransko izpopolnil, ko jim je na binkoštni praznik poslal sv. Duha. Že na večer pred svojo smrtjo jim je dejal:

„Še mnogo vam imam govoriti, a zdaj bi še ne mogli nositi. Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo učil popolne resnice“ (Jan 16, 12—13).

Od tega binkoštnega dne naprej je vera apostolov trdna in silna, neustrahena in neutrudno deljavna. Izpričujejo jo pred kralji in oblastniki, trpe muke in preganjanje zaradi Jezusovega imena. Oboroženi z vero gredo po vsem svetu in uče vse narode. Apostol Janez piše svojim vernikom:

„To je zmaga, ki premaga svet, naša vera. Kdo pa premaga svet, če ne tisti, ki veruje, da je Jezus Sin božji“ (1 Jan 5, 4—5).

Apostol Jakob pa spodbuja vernike.

„V zgolj veselje si štejte, bratje moji, če pridete v razne preizkušnje, ker veste, da preizkušnja vaše vere rodi stanovitnost“ (Jak 1, 2).

Apostol Juda opominja vernike:

„Preljubi, imel sem za potrebno, p. satim vam v opomin, da se borite za vero... kajti vrnilo se je nekaj ljudi, brezbožnih, ki milost našega Boga prevračajo v razuzdanost in taje edinega Gospodarja in Gospoda, našega Jezusa Kristusa“ (Jn 1, 1—4).

Prvak apostolov, prvi papež — Peter pa v svojih pismih spodbuja vernike svoje Cerkve, naj vztrajajo v verskih preizkušnjah in v preganjanju.

„Trezni bodite, čujte: vaš nasprotnik hudič hodi okrog kakor rjoveč lev in išče koga bi požrl. Ustavite se mu trdni v veri in vedite, da so vaši bratje po svetu v istem trpljenju“ (1 Petr 5, 8-9).

„Vi torej, preljubi, ko to naprej veste, se varujte, da vas zmota brezbožnih ne potegne s seboj in ne izgubite lastne trdnosti“ (2 Petr 3, 17).

Mučenci — pričevalci vere

Še bolj kot v besedah so Kristusovi apostoli izpričali svojo vero v dejanjih. Razen apostola Jakoba, Janezovega brata, ki je prvi od apostolov izpričal sveto vero z mučniško smrtjo v Jeruzalemu, so šli vsi apostoli širit sveto vero tudi med pagane po vsem tedaj znanem svetu. Le Jakob mlajši, ki je bil škof jeruzalemske cerkve, je ostal v Judeji in je pretežno apostolsko deloval med rojaki — Judi. Apostoli so oznanjali Kristusov evangelij v Aziji, Afriki in Evropi. Po vseh teh delih sveta so ustanovili prve krščanske občine. Debele knjige bi morali napisati, ako bi hoteli popisati vse, kolikokrat in kako so apostoli izpričevali vero pred poganskimi kralji in oblastniki, pred predstavniki poganskih ver in kako vneto so jo širili med poganskim ljudstvom. Končno so jo tudi vsi izpričali z mučniško smrtjo. Le apostol Janez je umrl naravne smrti, a je tudi on mučenec, saj je bil vržen v vrelo olje in ga je Bog na čudežen način obvaroval smrti.

Vera Kristusovih apostolov je bila res velesila, s katero so osvajali svet kot še nihče pred njimi in so z vero takorekoč prenovili obličje zemlje.

Izročilo pravi, da je apostol Peter malo pred smrtjo sestavil v Rimu glavne člene svete vere — molitev, katero so molili katehumeni pred krstom. Ta molitev, s pozneje dodanimi členi se je ohranila do danes in se imenuje: apostolska vera. Zna jo na pamet vsak ve-

ren katoličan. Tako je vera Kristusovih apostolov ohranila trajno vrednost v Apostolski veri.

Zato bomo tudi katoliški Slovenci radi molili Apostolsko vero in se ob njej krepili v sveti veri, katero so Kristusovi apostoli tako vneto širili po vsem svetu n zanj junaško pričevali z mučeniško smrtjo. Kajti dobro so vedeli, da bodo s krvavo daritvijo pomagali vsemu človeštvu pridobiti največjo dobrino: sveto, katoliško vero.

Danes zlasti nam Slovincem velja pažežev klic: Nazaj k veri apostolov, k veri prvih kristjanov. Kajti to strašno trpljenje naših mučencev ni bilo zaman. S svojim mučeništvom so ohranili tudi slovenski narod pri življenju, kajti doslej še ni primera v zgodovini, da bi kak narod propadel, ki je ostal zvest verskim in нравnim resnicam svete Cerkve.

Če bomo ostali veri zvesti in se napolnili z duhom vere apostolov, bomo nekoč razumeli sedanje trpljenje slovenskih vernikov in teptanega slovenskega naroda — kot sta končno razumela ona dva učenca na poti v Emavs in tudi apostoli, zakaj je bilo potrebno, da je Kristus trpel in šel tako v svojo slevo.

Usodna in nevarna za obstoj slovenskega naroda je torej najprej in predvsem nevera. Zato pa velja za nas Slovence:

Nazaj k veri naših vernih prednikov!

Nazaj k veri naših vernih prednikov, nazaj k mučeniški veri prvih kristjanov, nazaj k največjim junakom svete vere — apostolom.

To je zmaga, ki premaga svet, torej tudi vse sovražnike slovenskega naroda: naša sveta, katoliška vera.

Antikristove meje

† Vinko Lovšjin

Tako je naslovil florentinski župan in poslanec v italijanskem parlamentu svoj govor.

„V teh trenutkih molitev, ki jih Cerkev s tako ljubeznijo posveča trpljenju „molčeče Cerkve“, je prav ugodna prilika spoznati gotove vrednote, ki so kot dragocene luči v sedanji negotovosti.

Ako trpi preganjanje Cerkev na Poljskem, Ogrskem, čehoslovaškem, Kitajskem, v Rusiji, Rumuniji, Bolgariji in vseh drugih narodnostih za železnim zastorom, vedite, da je preganjana vsa Cerkev na svetu, ker Cerkev je le ena in trpljenje vsakega njenih udov, je in trpljenje celega organizma. Zato svobodna Cerkev moli v prid zatirane Cer-

kev; na isti način kot je prvotna Cerkev molila h Gospodu, da reši jetnika Petra Herodovih verig.

Potrebno je, da vlade in režimi preganjalcev vedo tole: preganjanje, ki divja proti Cerkvi njihovih ljudstev, ni „notranja zadeva“ njihovih držav; je zadeva, ki zanima vesoljno Cerkev; cerkve vseh ljudstev in narodov na zemlji imajo pravico in dolžnost poseči in posredovati — vsaj z molitvijo — da neha preganjanje in se pribori znova svoboda zatirani Cerkvi.

Pred takim dejanskim stanjem si katoličani vsega sveta zastavljajo danes nekatera vprašanja.

Prvo je tole: Kje se začenjajo meje

Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru

Antikristovega kraljestva? Odgovarja Janez v Skrivnem Razodetju, da tam, kjer so prelomili in poteptali božji pečat in si uradno prilastili strašno geslo: „Nočemo, da nam ta vlada!“

Drugo vprašanje je sledeče: Kaj storiti (potrebno je poseči vmes) spričo takega položaja?

Kaj storiti? Evo vam odgovor: Predvsem priti do prepričanja, kako šibko so zgrajene sovražne vrste.

Kristusove besede so resnična in nepremagljiva ter uničujoča sila, kot njegovo Vstajenje. Zgodovinsko izkustvo te božje besede je komaj od včeraj: strašni padec zadnjega Antikrista — Hitlerja — je viden dokaz našim še prestrašenim pogledom.

Z Gospodom se ne da igrati: ker je Kristus Sin božji, ki se je učlovečil, umrl, vstal od mrtvih za nas, edini

pravi gibalec človeške zgodovine, mora zgodovina računati z Njim. Prepričati se moramo, da je „Antikristova hiša zgrajena na pesku; jedva se dvigne veter nevihte, že žalostno zgrmi in ostane le ruševina“.

Toda, ali naj zato čakamo, ne da bi kaj storili, dokler se ne dvigne ta božji vihar — kot pravi sv. Janez — ki raztroši preplah, beg in zmešnjavo v sovražnem taboru?

Ne; treba je nastopiti borbo proti sovražnim vrstam. Začeti skrivnostni boj, katerega omenja Skrivno Razodetje. Organizirati moramo molitev, sprožiti „molitveni rafal“, da se bo dvignil iz vseh točk zemlje in takorekoč „prisilil“ Boga, da poseže v središče drame in preganjanja, potom katerega se bo na Kristovih sovražnikih uresničila strašna prerokba: „izbrisani so iz knjige živih“.

Treba je reči Gospodu s sinovskim zaupanjem ljubezni: „Gospod, zadosti je. Mašuj kri tistih, ki so jo prelili.“

Glejte, zato nam je treba danes — predno bo prepozno — drznosti in odločnosti, da bomo rekli odkrito vsem vrstam Kristusovih sovražnikov: Ali ne vidite, da je sekira že nastavljena na korenino? Edino en način je še, ki more pravočasno zavreti to skrivnostno razkranjanje, ki se začenja med vami: vrnite se h Kristusu! Izpustite iz ječ kardinale, ki ste jih zaprli, enako škofe, duhovnike in laike ter povrnite Cerkvi svobodo, ki ste jo ji vzeli; dajte, da bo resnični ogelni kamen vsake trdne zgradbe — Kristus — tudi ogelni kamen vaše družabne zgradbe.

Ako se ne zavedate tega, ako se bo preganjanje proti Kristusu in njegovi Cerkvi nadaljevalo, ako bodo radi tega „rušilne“ molitve Cerkve pojačane, spomnite se strogih Kristusovih pre-roških besedi: „Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.“

BOG IN MI

DR. ALOJZIJ ODAR

V Jugoslaviji kakor tudi v drugih komunističnih državah je v tem času borba proti veri v Boga v polnem razmahu. Tega nihče ne taji. Tudi na komunistični strani ne. Za Marxom in Leninom ponavljajo vsi duhovni voditelji komunizma, da je za komunizem borba proti veri nujna. Drugače da ne more biti. Vera da ni samo nespametna, marveč je tudi silno škodljiva. Množice zavajajo v brezdolje in suženjstvo. Vodi jih v nespameten mysticism. Hromi njihovo borbenost. Opij je, ki zamamlja. Zato je borba proti njej nujna. Zacetj se mora prvo uro in trajati mora, dokler ne bo vera iztrebljena. Borba torej na življenje in smrt. Vera bo v tej borbi premagana. A še po zmagi nad njo bodo morale ostati straže na bojišču, da ne bo mogla vera na noben način zopet oživeti. Prehuda nesreča za napredno človeštvo je vera. Borba proti njej mora biti zato nujna in neizprosna do popolnega uničenja na vsej črti.

ALI Z NASILJEM?

Vprašanje, pravijo, je le to, s kakšnimi sredstvi naj se komunizem bori proti veri. Lenja je odklanjal v tej borbi fizično nasilje. Ne sicer z načelnega stališča, marveč s praktičnega. Pregarjati vero s fizično silo je po njegovem psihološko zgrešeno. Tako preganjanje da rodi mučence, ki so najboljša opora vere. Zvesti Leninovemu nauku komunisti na ves glas zatrjujejo, da vere ne preganjajo. Se sicer bore proti njej, toda le z umskimi dokazi, preganjajo pa da jo ne. Za njimi ponavljajo isto njihovih „sopotniki“. Tudi kakšen duhovnik se dobi med njimi.

Če je tako, zakaj pa je v komunističnih državah taka gonja proti ško-

lom, duhovnikom in vernim laikom? Zakaj jih je toliko po ječah, v koncentracijskih taboriščih in v izgnanstvu? Zaradi vere ni nobeden, odgovarjajo komunisti. Naše ustave zajamčujejo svobodo vere. Zaradi vere nikogar ne kaznujemo, pač pa zaradi zlorabe vere v protiljudske namene, zaradi izdajstva, špijonaže, kršenja državnih zakonov.

Na cerkveni strani pa z dokazi odgovarjajo, da se preganja vera tudi s fizičnim nasiljem. Berite le pismo jugoslovanskih škofov s škofovske konference v Zagrebu ob koncu septembra leta 1952 Titu ali pa noto vatikanskega državnega tajništva št. 9414/52 z dne 15. decembra 1952 jugoslovanskemu zunanjemu ministertvu.

Kaj je vera in kaj nje svoboda, to komunizem po svoje razlaga, zato tudi zlorabo vere po svoje. Tako delovanje, ki ga imajo povsod po svobodnem svetu za versko delovanje, smatra komunizem za zlorabo vere, kadar mu tako kaže.

Toda pustimo za danes ob strani nasilno preganjanje cerkvenih ustanov in oseb. Ostanjimo pri tisti borbi zoper vero, ki jo komunisti sami priznavajo.

PISANJE O VERI

O veri smejo pisati v Jugoslaviji samo komunisti. Svobodnega verskega tiska tam ni, zlasti takšnega ne, ki bi se hotel dvigniti zoper brezbožni materializem.

Izdajajo pa komunisti v Jugoslaviji veliko spisov, ki zavzemajo marksistično stališče do vere. Nekaj takih spisov naj naštejemo. To so najprej zadevni spisi dveh komunističnih klasikov, Engelsa in Lenina. Tako ENGELSOVI spisi: Antj-Dühring; Izvor družine, privatne

lastnine in države; L. Feuerbach in konec nemške klasične filozofije; Dopri nos k vprašanju prvotnega krščanstva; dalje LENINOVA spisa: Materializem in empiriokriticizem; Socializem in religija. Nato: HENRI LUCIEN, Izvor vere; ANTE FIAMENGO, Porijeklo i društvena uloga religije; V. RIBAR, Istorijska uloga hrišćanstva; ENVER REDŽIĆ, Zašto se i kako marksizam bori protiv religije; dr. Jože GORIČAR, O nastanku, razvoju in družbeni vlogi religije.

Ti spisi govore o religiji vsi enako. O nastanku vere prinašajo razlago, ki jo je sprejel za svojo dialektični materializem, uradna filozofija komunizma. S to razlago upajo spodrezati korenine veri.

MARKSISTIČNO STALIŠČE PROTI VERI

Slovenski „strokovnjak“ za vere dr. Jože Goričar piše v zgornj omenjenem spisu o marksističnem protiverskem izhodišču takole: „V boju proti religiji se v glavnem pojavlja dvoje stališč: meščansko-liberalno in marksistično. Meščansko stališče do tega vprašanja izvira iz dobe buržujskih demokratičnih revolucij. Ideološki predhodniki teh revolucij, predvsem francoski materialisti XVIII. stoletja, so menili, da je religija zabloda, ki da jo je mogoče odpraviti samo s prosvetljevanjem množic, z razširjanjem znanosti in vere. Ko pa se je buržuazija utrdila na oblasti, je tak način boja izgubil vsak pomen. Ni pa povsem izginil. Ponavlja se v mnogih variantah tudi še danes. Ena takih zapoznelih variant racionalističnega boja proti religiji je znana tudi iz slovenske politične zgodovine kot tzv. farška gonja. Liberalnemu delu slovenskega meščanstva so jo narekemale politične potrebe.

Marksistično pojmovanje boja proti religiji nima nič skupnega s takšnim meščanskim „svobodomiselnostvom“. Marksizem izhaja iz znanstvenega spoznanja o zgodovinskem značaju religije, o njenem družbenem izvoru in njeni družbeni vlogi. Zaradi tega je tudi glav-

na smer napada, ki ga vodi znanstveni socializem proti religiji, usmerjena proti njenim družbenim koreninam, usmerjena je v boj proti tistim družbenim razmeram, ki religijo porajajo in ki religiozno zaostalost vzdržujejo. Marksizem veže boj proti religiji z razrednim bojem delavskega razreda proti buržuaznemu družbenemu redu. Tam pa, kjer je ta revolucionarni boj že dobejevan, pa ga veže s tem istim razrednim bojem za čim prejšnjo izgraditev materialnih pogojev socialistične družbe, v kateri se bodo vsaki religiji posušile vse njene korenine“ (str. 24 in 25).

Ni naša naloga preiskavati, ali je dr. Goričar pravilno opredelil stališče meščanskega liberalizma do religije. Gotovo je le to, da meščansko „svobodomiselnostvo“ zvečine ni izpovedovalo brezboštva v odkriti obliki, kakor to dela n. pr. komunizem. Liberalna „farška gonja“ pa je bila napram sedanjemu preganjanju klera pod komunizmom naravnost igrača, čeprav je bila za tiste časa silno strupena in umazana.

O marksističnem stališču proti veri piše Goričar zelo samozavestno, a navzlic poudarjanju „znanstvenega spoznanja“ zelo neznanstveno. Vse „znanstveno“ stališče marksizma do „religiozne zaostalosti“ je silno neznanstveno, naravnost naivno, preračunano na neuke mase. Pred resnično znanostjo in zdravim razumom niti malo ne vzdrži. Njegovo stališče je pač stališče apriornih trditvev brez dokazov, stališče zaverovnosti v svoje, fanatičnosti in treme, ni kakor pa ni znanstveno.

MARKSISTIČNA RAZLAGA VERE

Po marksizmu je vera „mistično pojmovanje prirode in družbe“. Mistično pa je zanj vsako pojmovanje, ki ne sloni na izkustvu in na spoznanju vzročne povezanosti dogajanj v svetu, marveč na veri v skrivnostno delovanje nekakšnih nadnaravnih sil. Marksizem je surov materializem, zato seveda možnosti nadnaravnih sil že vnaprej ne prizna. Boga ni; nadnaravnega sveta ni. Kdor trdi, da sta, je „mistik“, 10

se pravi duševno zaostal in neznanstven.

Pri razlagi religije izhaja marksizem iz izhodišča, da so vse vere plod človekove domišljije. Ni razlike med pravo in krivimi verami. Vse so le plod domišljije. Marksistična razlaga začneja z mislijo, ki se pripisuje grškemu pesniku in filozofu iz petega stoletja pred Kr., Ksenofanu, da je človek ustvaril bogove, ne Bog človeka. Nami-gavajoč na svetopisemski izraz je oblikoval marksizem prvo načelo takole: „Človek si je ustvaril boga po svoji podobi in slinčnosti.“

Človek se je razvil iz živali. Ko je bil na razvojni stopnji živali, četudi že visoko razvite, še ni imel religije. „Človekov živalski prednik se je začel osvobojevati svoje popolne odvisnosti od prirode in njenih sil“ (Goričar). Začel je izdelovati sredstva za svoj boj s prirodo. Z delom se je preril v sfero človeka. „Živalski čredi podobna horda pračloveka se je spremenila v človeško družbo.“ Človek se je začel zavedati svoje družbene biti, na njej pa se je začela plesti družbena zavest. Najstarejša oblika družbene zavesti pa je religija. „Ona stoji na začetku zgodovinskega razvoja človeške misli“ (Goričar).

Prišel pa je človek do religije zaradi zgodovinske omejenosti svojega spoznanja. Prvotni človek si nešteto pojavov v svoji okolici ni znal razložiti. Zato jih je pripisoval duhovom, ki imajo voljo in želje kot ljudje. Čim bolj sta človek in njegova družba napredovala, tem bolj je v fantaziji ljudi napredovala organizacija duhov.

Na tej stopnji marksistične razlage o nastanku vere so marksizmu prav prišle razne teorije o izvoru vere, o katerih govori primerjalno veroslovje. Primerjalno veroslovje skuša namreč na znanstven način preiskovati vere in dognati njih izvor. Je to veda, ki se razvija od srede preteklega stoletja. V njej so nastale razne smeri ali šole. Takšne šole so n. pr. mitološka, antropološka, sociološka in psihološka. Vsaka izmed njih pa se še deli na razne

Na Veliki planini

teorije.

Pripravniki MITOLOŠKE šole so videli izvor vere v bajeslovju in sicer nekateri v takozvanem naravnem bajeslovju, drugi v astralnem in tretji v paulunarnem. Po teh teorijah si je človeška domišljija ustvarila bajke (mito) o pojavih v naravi sploh, o zvezdah in luni. V teh mitih je iskala odgovore na različne naravne pojave, ki si jih ni znala razložiti. V teh mitih, pravijo pripadniki mitološke šole, je iskatelj izvor vere. Mitološka šola je bila upoštevana okrog petdeset let. Po letu 1900 pa noben resen znanstvenik ne skuša s teorijami te šole razložiti postanka vere. Dejstev namreč, ki govorijo proti razlagi mitološke šole, je toliko, da so se vse njene teorije izkazale za konstrukcije fantazije brez vsebine.

Ko je upadala mitološka šola, se je začela razvijati ANTROPOLOŠKA ŠOLA o izvoru vere. Tudi v njej so se razvile razne smeri. Dobile so imena: animizem, manizem, magizem, fetišizem in totemizem.

Po teoriji ANIMIZMA je prvotni človek mislil, da je vsa narava oživiljena. Povsod je videl duhove, ki imajo želje in voljo kot ljudje. Oni povzročajo pojave v naravi.

MANIZEM je teorija, ki uči, da je začetek vere v češčenju umrlih prednikov (mani).

MAGIZEM, trdi, da je magija pred vero. Človek je hotel s skrivnostnimi sredstvi vplivati na naravne pojave. Temu pravimo magija. S časom pa je človek spoznal, da s temi sredstvi ne more učinkovito vplivati na pojave: zato je začel verovati v duhove.

FETISIZEM je češčenje duhov, ki da bivajo v določenem materialnem predmetu (fetišu ali amuletu).

TOTEMIZEM trdi, da izvira vera iz češčenja totemov. Totem pa se imenuje stvar, o kateri menijo ljudje, da je v skrivnostni zvezi z njimi. Vsak član njihovega rodu je v skrivnostni zvezi s to stvarjo.

Tudi antropološka šola z vsemi naštetimi variantami ni zadovoljivo rešila vprašanja, odkod vera.

SOCIOLOŠKA šola zre v veri produkt družbe. Verski pojavi so socialnega značaja po izvoru, vsebini in namenu. Vero je ustvarila družba.

PSIHOLOŠKA šola trdi, da izvira vera iz človekove podzavesti. Glavni činitelj vere je „neracionalno“ v človeku.

Tale članek nima namena razlagati vseh teh šol in teorij. Omenili smo jih le za to, ker jih uporablja marksizem pri svoji razlagi vere. Marksistična razlaga vere je zelo preprosta. Vzame nekatere od zgoraj naštetih teorij in jih postavi v zapovrstni red, pa je podana razlaga vere. Po marksizmu je bil najprej animizem, sledil mu je totemizem, nato se je razvil kult prirode; ta razvoj pa je spremljala magija. Najprej je skušal človek z vero razložiti pojave v prirodi, potem pa v družbi. Vsakokratno socialno stanje je proiciral v vero. Iz neopredeljene oživiljene narave se razvijejo duhovi, nato določeni bogovi in končno hierarhični red med bogovi. Kakor v človeški družbi, tako prevlada tudi v družbi bogov eden. Nastalo je eno-

boštvo kot najvišje razvita religija. Tako je judovska. Iz nje in raznih vzhodnih religij pa je nastala vera, ki se imenuje krščanska. Po Engelsu je „pravi oče krščanstva“ aleksandrijski Jud Filon. V drugem stoletju po Kr. krščanstvo privzame organizacijo. Nastopilo je krščanstvo z revolucionarnim programom za proletarce in sužnje. Zato je imelo velik uspeh. Od 4. stoletja naprej pa se je spremenil njegov značaj. Naslonilo se je na izkoriščevalce. Takšno je ostalo skozi vso fevdalno dobo in je še danes.

PRIPOMBE K MARKSISTIČNI RAZLAGI

Marksistična razlaga vere je prava mešanica različnih elementov. Poslužuje se družnih trditev, ki jih nič ne dokazuje. Trditve pa skušajo ponazoriti z raznimi podobnostmi, ki so jih našli v posameznih verah. Toda te podobnosti so velikokrat le navidezne, ali pa celó nobenega videza sličnosti nimajo. Marksistična razlaga vere n. pr. primerja presv. Trojico in mnogoboštvo. Trdi, da je presv. Trojica ostanek mnogoboštva. Oče, Sin in Sv. Duh so trije bogovi, kakršnih je bil poln grški Olimp. Oče je prvi med bogovi, kot je bil pri grških bogovih Zevs; iz njega se rodi Sin, kakor so tudi grški bogovi imeli otroke. Iz Zevsove glave se je n. pr. rodila boginja Atena. Kdor količkar pozna krščansko skrivnost presv. Trojice, ve, da je vse tako primerjanje prazno. V krščanski skrivnosti ne gre za tri bogove, marveč za enega Boga v treh božjih osebah.

Po marksističnem opisovanju so nebesa bivališče več večjih in manjših bogov(!). Kakor je grški Olimp poznal višje in nižje bogove, tako, pravijo, jih poznajo tudi krščanska nebesa. Tam so Oče, Sin, Duh, Marija, angeli, svetniki, torej večji in manjši bogovi. Kolikšno nepoznanje krščanskega nauka je v takem primerjanju!

Take primerjave navidezni podobnosti med posameznimi verami so zelo nevarne za nepoučene ljudi. Zavajajo

jih v usodne zmote zlasti glede nadnaravnega izvora krščanstva. Ustvarjajo vtis, da krščanstvo ni razodeta vera, marveč le stopnja v razvoju ver.

Same na sebi pa so take primerjave brez vsake vrednosti. Razodevajo le dve stvari, prvič popolno neznanje v verskih stvareh, drugič pa nepoštenost.

Marksistično razlaganje vere je nevarno tam, kjer je pravilna razlaga prepovedana ali onemogočena. Tako je v komunističnih državah. Tam morajo vsi poslušati le marksistično razlago. V šolah, organizacijah, po radiu in časopisih se jim ponuja samo ta. Že v prvih letih osnovne šole se je mora učiti učenček. Krščanske vere pa se ne sme, ker ima po ustavi zajamčeno svobodo vere(!), ki mu je ne sme nihče kratiti.

PRAVA RAZLAGA O IZVORU VERE

Vse zgoraj natete šole in teorije o izvoru vere izhajajo s stališča, da Boga ni ali da je vsaj nespoznat. Vera je zato le proizvod človeka. To stališče je seveda samovoljno in neznanstveno. To stališče je podobno staljšču človeka, ki se loti preiskovati čudež z voljo, da se čudeža noče priznati, ker je čudež nemogoč.

Kdor gre preiskovati začetek vere s stališča, da Boga, v katerega vere verujejo, sploh ni, ta bo seveda našel izvor vere v človekovi domišljiji, čeprav to razlaga tako ali drugače. „Človek je Boga ustvaril po svoji podobi in sličnosti.“

Raziskovalci raznih narodov so v zadnjem stoletju zbrali ogromno število podatkov o verskih pojavih. Zapisali so vse, kar so imeli za verske pojave. Tako so zbrane razne izjave o Bogu, pa tudi verske bajke, miti in vraže. Zanimivi so zlasti podatki, ki so jih našli pri primitivnih narodih.

Na osnovi tega gradiva skušajo odgovoriti na vprašanje, odkod vera, ki je obči človeški pojav. Nekaj takih odgovorov smo že omenili pri zgoraj omenjenih šolah in teorijah.

Prvo vprašanje pa je, kaj sploh vera je. Glede tega se nekatoliški raziskovalci na daleč razhajajo. Že pred leti

Triglav in Begunjščica s Kofc

ste mogli naštetih nad petdeset opredelb vere. Danes je njih število najbrž še večje. Mnoge od teh opredelb izločajo iz pojma vere pojem Boga. Vera, pravijo, je pred pojmom Boga in sploh z Bogom nima nobene zveze. Pojem Boga da je še le pozneje „nastal“ in se vnesel v vero. Po marksizmu n. pr. je vera „mistično, to je nerazumsko pojmovanje narave in družbe“.

Tudi katoliško veroslovje raziskuje izvor vere. Vero pa jemlje v zelo natančnem in določenem pomenu. Vera mu je priznanje osebnega Boga, ki je ločen od narave, in priznanje človekove odvisnosti od Njega. Samo to je vera. Vse drugo, kar se navaja med „verski-mi“ podatki, ne spada k veri, je odpad od vere, bajka, mit, praznoverje, magija; karkoli že, samo vera ne.

O VERI V PRAVEM POMENU MO-REMO SAMO TAM GOVORITI, KJER JE PRIZNANJE OSEBNEGA BOGA IN ČLOVEKOVE ODVISNOSTI OD NJEGA. Bog je torej sestavni del vere. Verujemo v Boga. Bog je pred vero. Ni človek ustvaril Boga, ampak Bog človeka. Bog ni naroda, ampak je ločen od nje. Tudi naroda je od Boga. Pojem Boga se torej v veri ne razvija, ampak je od vsega početka isti.

Katoliški znanstveniki so natančno preiskali verski material različnih narodov, tudi najbolj primitivnih. Našli so pri primitivnih narodih zelo čist pojem o Bogu in človekovi odvisnosti od Njega. Bog je za te narode oče, različen od narave, vsemogočen, stvarnik vseh reči in tudi človeka, Bog je tudi varuh morale, dobre plačuje, hudobne kaznuje. Pigmejci v Afriki, negriti v Aziji in na Filipinih, domačim v Tasmaniji in na jugovzhodu Avstralije ter na Ognjeni zemlji, ki vsi spadajo v najbolj primitivno kulturno stopnjo, imajo tak pojem o Najvišjem Bitju, ki je stvarnik in zakonodajalec. To je neizpodbitno dokazala katoliška HISTORIČNO-KULTURNA ŠOLA.

S tem je pa dokazano, da spada trditev o splošnem razvoju vere od vere v duhove do vere v enega Boga — med bajke. Ni res, da je človek še le na poznejši stopnji razvoja prišel do pojma Boga. Primitivni narodi imajo namreč že silno visok pojem Boga; dostikrat bolj visok, kot pa narodi z višjo kulturo.

Marksistično obetanje, da bodo s svojjo razlago o izvoru vere spodrezali košenice vsake vere, se ni obneslo in se ne bo. Objektivna znanost je dokazala, da si ni človek izmislil Boga. Marksistično stališče, da je „človek ustvaril Boga po svoji podobi in sličnosti“ je torej zmotno; zato je zmotno tudi vse, kar marksizem govori o razvoju vere, Marksistična razlaga vere spada danes v znanosti med bajke.

ALI BOG JE ALI GA NI

Marksizem trdi, da vprašanje o Bogu ne spada v vprašanje o veri. Vera da se je začela brez zveze z Bogom in si je človek pojem božanstva še le pozneje izmislil. Boga marksizem ne prizna.

Toda niso vsi ljudje materialisti, kot so marksisti. Za vsakogar, kdor ni zaverovan v materializem, pa je pri vprašanju vere prvo, ali Bog biva ali ne. Če Boga ni, se z vprašanjem o veri ne kaže baviti. Kdo pa se resno bavi z vpražami in drugim izrodki bolesterne

človeške domišljije? Ves drug pomen pa vera dobi, če Bog v resnici je.

O Bogu nam govori teologija in teodicea, prva je bogoslovje, druga pa filozofija o Bogu. Vir bogoslovja je nadnaravno božje razodetje, vir filozofije o Bogu pa je razodevanje Boga v naravi. Človekov um iz narave sklepa na obstoj prvega neskončnega bitja, ki mu pravimo Bog. Bogoslovje pa izhaja iz dokazanega dejstva, da je Bog „govoril“ in se razodeval. Ta vir razodetja omenja apostol Pavel v začetku pisma Hebrejcem: „Mnogokrat in na mnogotere načine je nekaj Bog govoril očetom po prerokih, slednjič, te dni nam je govoril po Sinu.“

Teodicea izhaja iz stvari in se dvigne do prvega bitja, teologija pa izhaja iz Boga, ki je govoril in se razodel. Kar je Bog razodel, je ohranjeno v svetem pismu in krščanskem ustnem izročilu.

Teologija ve veliko o Bogu, teodicea pa razmeroma malo.

Bogati zaklad teologije pa se odpre le tistemu, ki na pametni osnovi sprejme vero v Boga in v dejstvo, da se je Bog razodel.

Pred teologijo je teodicea. Ta nam posreduje dokaze za božje bivanje. Teh dokazov je dolga vrsta. Iz pojavov v naravi, v duševnem svetu in v zgodovini sklepamo na Boga. Vsi ti dokazi so trdni, niso pa vsi za vsakogar razvidni. Kdor jih resno preuči, mora priti do prepričanja, da Bog v resnici biva. Zato je neupravičljiv, kot pravi apostol Pavel, kdor ne veruje v Boga.

Zakaj pa mnogi kljub trdnim dokazom ne verujejo v Boga? Na to odgovarja naš nepozabni filozof Aleš Ušeničnik silno globoko in jasno takole:

„Za spoznanje vsake resnice je treba odprtega srca, zato tudi za božje spoznanje. Če resnica komu ne godi, če je v nasprotju z njegovimi težnjami, to neugodje kali in temni spoznanje in zadržuje veselo pritrditve.“

Resnica „Bog je“ je najsilnejša resnica, ki edina more rešiti svetovno uganko: od kod in kam. A zelo nasprotuje počutnosti, zahteva od človeka

neko resnobo, pa ponižnost in ponižno pripravljenost za bogovdanost. Počuten človek ni dovzeten za duhovne resnice (prim. 1 Kor 2, 14). Lahkomiselnemu človeku ni za resnobne resnice. Prevzetnim se pa Bog ustavlja (Jak 4, 6), kakor se tudi prevzetni ustavlja Bogu. Zato ali počutni ali lahkomišelní ali prevzetni le težko odpre srce božjemu spoznanju.

Včasih človeku samemu ni jasno, kaj se upira v njem Bogu. Saj je tako resnično dejal sv. Avguštin, da je neredko človek sam sebi uganka. A mora biti v duši neko skrito razpoloženje, neko čustvo, neka strast, ki zaradi nje človek ni vesel Boga, marveč se ga nagonško boji in pred njim beži (teofobija t. j. strah pred Bogom). Ni torej razum sam, ki ne more do Boga, ampak prvotno teofobija, ki potegne za seboj tudi razum. Tako človek na pol nezavestno sam sebe vara, da ni zadostnih dokazov za božje spoznanje" (Izbrani spisi IX, 153).

Nobena resnica ni tako trdno dokazana, kot ta, da Bog je. A vendar ne pravimo, da vemo, da je Bog, marveč govorimo le o veri v Boga. Srce ima namreč svojo logiko, ki se vedno ne sklada z logiko razuma. Resnica o Bogu pa je taka, ki silno posega v življenje. K slabemu nagnjena človekova narava je za to ne mara. Bog se nam mora predstavljati z različnimi legitimacijami, a mi še ne verjamemo. Vsakemu človeku bi verjeli na vsako izmed njih, le Bogu ne verjamemo radi. „Na svetu je bila (božja luč, Resnica — Kristus) in svet je po njej nastal —! in svet je ni spoznal. V svojo lastnino je prišla in njeni je niso sprejeli" (Jan 1, 10. 11). To je tragika sveta; to nerazumljivo odklanjanje vsega, kar je božje. To ni strah božji, ki je začetek modrosti, marveč strah pred Bogom, skrita želja, da bi Boga ne bilo.

Bog pa se razodeva, dokazuje samega sebe, vabi, uči, prosi; svojega edinega Sina je poslal v smrt na križ, „da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil" (Jan 3, 16). Obenem pa grozi: „Kdor ne veruje, bo pogubljen." Strašna je

Storžič s Kofe

zaslepljenost teh, ki kljub temu ne verujejo.

NAŠ ODNOS DO BOGA

Razumljivo je, da se glasi prva od šestih temeljnih resnic v katekizmu: „Bog je". Nauk o veri in vera sama sta namreč brez vsakega pomena, če Boga ni. Katekizem seveda to resnično le ugotavlja. Tako delamo v svojem življenju vsi tisti, ki v Boga verujemo. Vemo sicer, da so tudi dokazi za bivanje božje. Vendar teh dokazov ne uporabljamo. Naša vera v Boga je živa in trdna tudi brez njih. Navzlic temu pa je dobro podkrepiti vero od časa do časa tudi z dokazi. Koristilo nam bo v urah duhovne teme. Takrat se zazdi, da se ves sestav vere podira. Nima vsak v življenju takih težkih ur; toda mnogi jih imajo. Njih vera v takih urah preživlja krizo.

Resnica „Bog je" nima samo takega pomena, kot ga ima n. pr. resnica, da obsega Rimska cesta na nebu milijone zvezd. Resnica o Bogu ima vse drugačen pomen. Če Bog je, ima to dejstvo zame in za usmeritev mojega življenja odločilen pomen. A ne samo zame, marveč tudi za vse druge ljudi. Z resnico „Bog je" najde človeštvo odgovor na temeljno vprašanje, odkod je in

DOSLEDNEŽ

*Ne morem, ne morem se správití,
človek, s souvražníki —
in vzore, načela zadavití!
Oni so stražníki
nedotakljivih mejá
mojega sveta!*

*Pri polnem kozarcu na prsi se trká,
prijano se smeje
in zmerom bolj žejno ga srká.*

*Ko pa z vinskimi brati
pozno domov kolovrati,
z njimi pa vse jarke in meje . . .*

Bogdan Budnik

kam gre. Če Bog je, je naš stvarnik in gospodar. Priznanje naše odvisnosti od Boga je temeljna sestavina vere, kakor smo rekli. Odvisni pa smo od Boga v fizičnem in moralnem redu. To se pravi v svoji biti in volji.

Bog nas je ustvaril in nas v našem bivanju vsak hip vzdržuje. Razlog za svoje bivanje najdemo le v Bogu. Gre za neposredno božjo bližino. „V Njem se gibljemo in smo.“ Tajenje Boga in borba proti Njemu dobita v luči tega razmišljanja še posebno zloba.

Od Boga pa smo odvisni tudi po moralni strani. Druga izmed temeljnih šestih resnic pove to na preprost način takole: „Bog je pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje.“ Človek mora torej o tem, kako živi, dajati odgovor Bogu. Ta ga bo sodil, za dobra dela mu bo odmeril plačilo, za huda dela pa kazen. To sojenje in obsojanje pa predpostavlja tudi božjo zakonodajo glede življenja. Bog določi, kaj moraš

storiti in česa se izogibati. Po tem, kako si izpolnil to Njegovo voljo, te bo poplačal ali kaznoval.

Pojem Boga vsebuje to drugo katekizemsko resnico. Bog je nujno človekov zakonodavec in sodnik. Angleški filozofi deisti iz 18. stoletja, ki so sicer priznavali Boga kot najvišje bitje, obenem pa zanikali, da bi se Bog menil za svet in za človeka na njem, so neloogično obstali na sredi pota. Takega Boga, kot so si ga oni zamišljali, ni; Bog tudi takšen ne more biti. Bog je stvarjenjem sveta moral imeti nek namen. Ta namen pa je mogla biti le njegova slava. Ves svet, tudi človek, mora Bogu dajati slavo z izpolnjevanjem Njegove volje. Nerazumni svet z izpolnjevanjem naravnih zakonov, umna bitja pa tudi z izpolnjevanjem moralnih zakonov. Bog se za svet in človeka mora zanimati.

Iz povedanega tudi razumemo, zakaj se tisti ljudje, ki nočejo priznati svoje odvisnosti od Boga, tako krčevito upirajo, da bi priznali bivanje Boga. Dobro vedo: če priznamo Boga, bomo moralni priznati, da smo odvisni od Njega. Tega na nočemo. BOGA NI, KER BITI NE SME.

Ali pa je pametno tako upiranje? Nikakor ne. Božja luč lije skozi oblake. Zastonj ta ali onj zapira oči pred njo. Luči s tem ne odpravi. Vera v Boga je utemeljena. Vera brez Boga je nesmisel in je tudi nikjer ni in je nikjer ni bilo. Le razlagalci verskih pojavov so si jo tako iznašli, ker jih je strah priznati Boga.

Marksistična razlaga vere, ki jo v Sloveniji zapozneno ponujajo, je nesmiselna. Veri bi se je ne bilo prav nič bati, če bi bila dana svoboda v razpravljanju. Korenin veri pa taka razlaga ne bo spodrezala nikoli.

Zavračamo bogokletje, „da je človek ustvaril Boga po svoji podobji in sličnosti“.

S prepričanjem izpričujemo vero: „Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega Stvarnika nebes in zemlje.“

Blažena Joahima Vedruna

DR. FILIP ŽAKELJ

Blažena Joahima Vedruna se je vse dni svojega življenja kot deklica, kot žena, kot družinska mati, kot vaova in kot mati zakonodajalka nove družine za strežbo bolnikom in za pravo vzgojo ubogih deklic na čudovit način odlikovala v vseh krepostih, zlasti pa v ljubezni do Boga in bližnjega. Zato je Bog, pravični in veličastni povračitelj, svojo plemenito služabnico 19. maja 1940 obdaril s častjo proglasitve blaženim; toda zdi se, da jo hoče na zemlji povečicati še z večjo slavo, ker so se, kakor se govori, na njeno priprošnjo zgodili novi čudeži. — Tako trdi odlok kongregacije za svete obrede 14. marca 1952, ki dovoljuje še postopek za slovesno proglasitev Joahime Vedrunne svetnicam.

SVET OTROK

Rodila se je v Barceloni leta 1783. Naravno življenje sta ji dala Lavrencij Vedruna in Terezija Vidal. Nadnaravno življenje pa je prejela pri sv. krstu 16. aprila 1783. Kar tri imena so ji dali pri krstu: Joahima, Franciška Pavlanška, Antonija. Starši so bili slavni zaradi plemenitega rodu, a še slavnejši zaradi krščanskih kreposti. Joahimo in sedem drugih otrok so z vso skrbjo vzgajali k pobožnosti. Joahima se je dala tako lepo vzgajati, da je znala že kot mala deklica še tako majhna dejanja naobračati na Boga. Za otroške stvari se ni dosti menila. Razodevala je že kot deklica odlične kreposti, zlasti učljivost in pokorščino staršem. Vsakdanje verske vaje je z vso pobožnostjo opravljala. Kot devetletna

deklica je z vso radostjo duše pristopila k prvemu svetemu obhajilu.

SVETO DEKLE

Kot dekcle se je odlikovala z nedolžnim življenjem in prikuپnostjo značaja; ne-utrudljiva je bila pri delu, primernemu njenemu stanu, in molila je rada; neprestano je premišljevala božje reči, kako bi bila sveta po telesu in duši. Že kot dvanajstletno dekcle bi strašno rada stopila h karmeličankam; trudila se je, da bi se ji posrečilo, a zaman. Po nasvetu svejega duhovnega voditelja se je vdala volji staršev, zlasti očetu, ki so ji prigo-varjali, naj se poroči s plemenitim in jako dobrim fantom Teodorjem Masom iz mesta Vicha (Viča).

SVETA ŽENA IN MATI

Joahima se je torej leta 1799 poročila s Teodorjem Masom stara komaj šestnajst let. Kolikor ji je nov stan dopuščal, se je izogibala svetnih nečimernosti. Možu je bila popolnoma pokorna in ga ljubila z vso nežno ljubeznijo. V šestnajstih letih zakona mu je podarila devet otrok, ki jih je uspešno vzgajala v vseh verskih in državljanskih dolžnostih. Odlok o proglasitvi blaženim trdi, da je svoje dolžnosti kot žena in mati kar najbolj vestno spolnjevala.

SVETA VDOVA

Komaj dvaintrideset let stara je bila že vdova. Kot vdova je z vsemi močmi skušala voditi gospodarstvo in skrbeti za otroke. Ravnodušno in z zaupanjem v Boga je prenašala težave, ki so jih povzročali sorodniki rajnega moža tudi za-

radi premoženjskih zadev. Naselila se je s svojimi otroki blizu mesta Vicha v kraju Mauso Escorialu. Deset let je sveto vršila materinske dolžnosti in poskrbela za vse otroke. V teh desetih letih je vršila velika dela krščanske ljubezni do bližnjega.

SVETA USTANOVITELJICA KONGREGACIJE KARMELIČANK LJUBEZNI

Že kot mlada deklica je želela postati karmeličanka. Kot dekle se je odlikovala v usmiljenju do revežev in potrebnih in jih podpirala, kolikor je mogla. Kot vdova pa je poleg materinskih dolžnosti in gospodarskih skrbi vršila še velika dela usmiljenja v mestu Vichu in Barceloni. Po bolnišnicah in zavetiščih je stregla bolnikom in ubogim ter zapuščenim, opravljala najnižja dela in moško prenašala vse žaljite besede, pripombe in sramotjenja na ta račun.

V teh letih se je večkrat oglašala misel, da bi ustanovila novo redovno kongregacijo za strežbo bolnikov in vzgojo revnih deklic. Leta 1826 je s privoljenjem Corcuera, škofa škofije Vich, v skromnih razmerah ustanovila novo redovno kongregacijo karmeličank ljubezni. Prve članice so bile nekatere prav revne ženske osebe, zato pa toliko bolj bogate po notranjem življenju. Prva redovna hiša je bila kar dom njenega rajnega moža blizu mesta Vich. Kmalu nato so najele večjo hišo v mestu Vichu, da bi mogle po domovih in bolnišnicah lažje vršiti svojo začrtano nalogo.

Joahima se je odslej prav do smrti trudila, da bi svojo novo kongregacijo čim bolj utrdila in razširila. V kratkem času je ustanovila več postojank ne le v Kataloniji, marveč tudi v drugih španskih provincah. Prosili so jo škofje pa tudi civilni oblastniki raznih mest, naj v njihovih krajih ustanavlja nove hiše.

Izkazala se je kot izredno modro vo-

diteljico pri vodstvu nove kongregacije, do svojih sester pa je bila vedno kot nad vse ljubeča mati, a buana in čuječa. Čeprav je bila plemenitega in bogatega rodu, je tako ljubila revščino in ponižnost, da je vsem dajala zgled uboštva.

Joahima je živela v težkih časih španske državljanske vojne. Mnogo je morala prestati, celo ječo in izgnanstvo. Ob državljanski vojni se je morala s svojimi sestrami umakniti v Francijo. Po vrnitvi v Španijo se je zopet vztrajno prizadevala, kako bi sestram dajala zgled kreposti: ljubezni do bližnjega, prizačetnosti za dobra dela, odpovedi in zatajevanja, spolnjevanja pravil, pokorščine, vdanosti do cerkvenih oblasti, zlasti pa zvestobe do svete stolice.

NJENA POBOŽNOST

Prav posebno je častila skrivnost presvete Trojice. Pogosto je čez dan ponavljala s srčno radostjo: „Svet, svet, svet si Ti, Gospod nebesnih čet. Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.“ Čudovito je širila češčenje presvetega Rešnjega Telesa. Najbolj nežno pobožnost je gojila do Matere božje. Skušala si je pridobiti veliko zavetnikov in priprošnjikov med svetniki v nebesih. Prav posebno pa je častila prečistega ženina blažene Device Marije sv. Jožefa ter nadangela Rafaela, po čigar priprošnji je prejela mnogo dobrot od Boga.

SMRT IN SLAVA PRI BOGU IN PRI LJUDEH

Starost se je bližala, veliki napori so jo izčrpali, bolezen se je začela oglašati. Že leta 1849 se je Joahime začela lotevati mrtvoudnost. Ko je videla, da se bolezen še hujša, je poskrbela za glavno namestnico pri vodstvu celotne redovne kongregacije, sama pa se je umaknila v redovno hišo v Barcelono. Tam pa se je uboge trpinke lotila še kuga, ki je leta

1854 razsajala v Barceloni, ter jo spravila v grob. Ko je čutila, da se ji bliža zadnja ura, je z vso gorečnostjo prejela svete zakramente ter odšla po plačilo k Bogu 28. avgusta 1854, stara 71 let. Drugo leto bo torej stoletnica njene smrti.

Truplo je bilo izpostavljeno tri dni. Ker je že v življenju slovela zaradi svetosti, so se številne množice udeležile pogreba in hodile na njen grob. Pokopali so jo najprej v Barceloni, leta 1881 pa so truplo prenesli v mesto Vich in sicer v kripti kapelice sv. nadangela Rafaela v materini hiši kongregacije karmeličank ljubezni. Njeno kongregacijo je potrdil papež Pij IX. Isti papež je najprej začasno potrdil tudi konstitucije te kongregacije, ki sta jih sestavila kapucin Štefan iz Olota in sveti Anton Marija Claret. Dokončno pa je konstitucije potrdil papež Leon XIII. Po smrti Joahime se je gotovo na njeno priprošnjo njena ustanova še bolj razširila ne le v Evropi, marveč tudi v drugih pokrajinah. Že v življenju ji je Bog naklonil prerokskega duha, pogled v skrivnosti srca drugih ljudi in druge nadnaravne darove. Pri Bogu v nebesih pa je izprosila mnogo milosti, celo čudeže. Dva čudeža je Cerkev posebno skrbno preiskala za proglašitev blaženim. Za blaženo je bila proglašena 19. maja 1940; 14. marca 1952 pa je kongregacija za svete obrede zaradi novih uslišanj dovolila postopek za proglašitev blažene Joahime svetnicam.

Prelepa Gospodova prilika o sejalcu in semenu govori tudi o semenu, ki je padlo na zemljo in je zrastle ter obrodilo stoteran sad (Pr. Lk 8, 8). Tudi pri Joahimi se je to zgodilo. Veliko semen dobrih del je sejala v svojem življenju v solzah in bridkosti, a solze so se spremenile v večno veselje. S svojim življenjem pa nam je pokazala, da je prav v vsakem stanu mogoče sveto in popolno živeti.

Novice iz Francije

Umril je 17. novembra 1952 v Toursu (Francija) Charles Maurras, važna osebnost v vrstah francoskih katoličanov. Bil je izvrsten pisatelj. Svetoven sloves si je pridobil z listom „L'Action française“. Radi nepokorščine do cerkvenih oblasti je papež Pij XI. leta 1926 ta list obsodil in ga postavil na seznam katoličanom prepovedanih knjig. Tri leta na to se je Maurras podvrgel odločbi Cerkev in sv. oče ga je nato od kazni odvezal. Politično je pripadal desničarskem bloku in bil prepričan monarhist.

Položaj katoliške Cerkev v Franciji ni ravno idealen. V Parizu n. pr. prakticira vero le en odstotek celotnega prebivalstva, in še ti so v veliki večini otroci in starke. Bogati ljudje bolj hodijo v cerkev kot revni. So kraji, kjer niti en delavec ne prestopi cerkvenega praga. Ljudje navadno opustijo verske vaje med petnajstim in dvajsetim letom. Med 30. in 40. letom ljudje skoro ne hodijo v cerkev; po štiridesetem se vrnejo nekateri moški in mnogo žensk. Tako uradne statistike.

Minilo je 25 let, odkar je sv. Terezija D. J. postala svetnica. Za to priliko je sv. oče napisal na naslov karmeličanskega reda, h kateremu je svetnica pripadala, posebno pismo, v katerem povdarja, da so uspehi pri misijonskem delu v zadnjih 15 letih delo Terezikine priprošnje. Sicer sv. Terezija ni nikdar videla misijonov, toda s svojim trpljenjem, odpovedmi in molitvami je doma storila toliko, da je upravičeno postala zavetnica misijonov katoliške Cerkev.

Za stoletnico Friderika Ozanama, znanega ustanovitelja Vincencijevih konferenc, ki se bo slavila letos 8. septembra, se pripravljajo velike slovesnosti. Povabljeni so zastopstva iz vseh krajev, kjer se nahajajo Vincencijevske konference. Iz Argentine je zamišljen izlet, ki bo trajal 3 mesece, 15 dni so bodo izletniki pomudili v Parizu in 7 dni v Rimu.

ROJSTVO KRISTUSOVO

DR. ALOJZIJ ODAR

(Lk 2, 1—8)

„Tiste dni je izšlo povelje od cesarja Avgusta, da naj se popiše ves svet“ (Lk 2, 1)

Ta veličastni začetek evangelija o Kristusovem rojstvu je vsakemu katoličanu v ušesih. Leto za letom ga slišimo v sveti noči pri polnočnici. Ni kmalu odstavka v evangelijih, ki bi se človeku tako vtisnil v spomin, kot je to Lukovo poročilo o Kristusovem rojstvu v Betlehemu za časa rimskega cesarja Avgusta.

Današnji zgodovinar pove leto in dan rojstva. Starj pa niso imeli te navade. Tako tudi Luka ne pove letnice naravnost. Čas Kristusovega rojstva opiše posredno. Zaradi Avgustovega povelja, da naj se popiše ves svet, sta šla Marija in Jožef v Betlehem, in takrat je v Betlehemu Marija rodila Kristusa. Katerega leta je bilo to? Rimljani so šтели leta od ustanovitve rimskega mesta. Scitski menih Dionysius Exiguus pa je uvedel današnje štetje, po katerem štejemo leta pred Kristu-

som in po Kristusu. Storil je to v šestem stoletju po Kristusu; umrl je leta 556. Kot rojstno leto je določil ta menih leto 754 od ustanovitve rimskega mesta. Pri tem preračunavanju pa se je očitno zmotil. Iz okoljščin, ki se poročajo o Kristusovem rojstvu sledi, da se je Kristus rodil štiri do osem let pred letom, v katero je Dionysius postavil njegovo rojstvo. Kristus se je torej rodil po letu 746 od ustanovitve Rima, pa pred letom 750 od ustanovitve Rima. Herod Veliki, ki je vladal v Palestini ob času Kristusovega rojstva, je umrl malo pred veliko nočjo leta 750 od ustanovitve Rima. Kristus je torej moral biti takrat že rojen. Točno pa se leto Kristusovega rojstva ne da dognati. Nekateri znanstveniki se odločajo za leto 747, drugi za leto 748 in tretji za leto 749 po ustanovitvi Rima. Kristus se je torej rodil v letih 747—749, ne pa šele leta 754, kot je določil Dionysius.

Še manj kot o letu vemo o dnevu Kristusovega rojstva. V evangeliju in

v tradiciji ni o tem nobenega podatka. V cerkveni liturgiji se pojavi praznik Kristusovega rojstva šele v začetku 4. stoletja. Na vzhodu so ga praznovali obenem z razglašenjem Gospodovim 6. januarja, rimska Cerkev pa je že pred l. 336 praznovala božični praznik 25. decembra, kot ga praznujemo še danes. Zakaj so izbrali prav ta dan, se ne ve. So razna ugibanja.

Pred dobrimi sto leti je začela liberalna protestantska kritika trditi, da ni v zgodovinskih virih potrjeno povelje, ki naj bi ga izdal cesar Avgust o popisovanju vsega sveta. S tem je hotela izpodbiti verodostojnost Lukovega poročila o času, v katerem se je Kristus rodil. Posredno pa bi seveda radi zadelj verodostojnost poročila o samem rojstvu Kristusovem.

Cesar Avgust je imel, kot se to rado zgodi pri velikih upravniki, veselje s statističnimi podatki. Večkrat je dal popisati „svet“, to je rimsko državo in zavezniška ljudstva. Tako so znana štetja iz leta 28 in 8 pred Kr. in iz leta 14 po Kr. Omenjajo pa se v virih tudi nekatera pokrajinska štetja, tako v Egiptu, Španiji in Galiji. Ob smrti cesarja Avgusta so našli zapisnik, ki ga je cesar sam sestavil. Ta zapisnik naštevava bogastvo rimske države, število rimskih in zavezniških vojakov, davke in druge javne dohodke kakor tudi javne stroške. Zapisnik so po cesarjevi smrti javno prebral v senatu. Tak zapisnik pa predpostavlja javna popisovanja, ki so dala potrebne podatke. „Povelje cesarja Avgusta,“ ki ga omenja sv. Luka, ni torej nič nenavadnega v javnem življenju tedanje rimske države, čeprav besedilo samo povelja ni ohranjeno in se ne ve natančno, kdaj je bilo izdano.

Nevera ugovarja dalje. Če tudi bi bilo izdano splošno povelje, da naj se popiše ves svet, bi se to povelje ne moglo izvršiti v Palestini, ker je tam

svobodno vladal kralj Herod Veliki. Herod je imel naslov kralja zaveznika, ki mu ga je dal Avgust. Toda prebajal je vedno bolj pod rimsko oblast. Taki kralji zavezniki so morali biti Rimljanom na razpolago še v drugih bolj bolečih stvareh, kot pa je dopustitev, da se v njihovem ozemlju izvede štetje.

„To prvo popisovanje se vršilo, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji“ (Lk 2, 2).

Gornje popisovanje sv. Luka še bolj natančno označi. Pravi namreč, da se je izvršilo pod sirskim cesarskim namestnikom Kvirinijem. Ta Kvirinij je znan tudi od drugod, ne samo iz Lukovega poročila. Rimski zgodovinar Tacitu mu v svojih Annales posveča poseben odstavek (III, 48). Kvirinij je bil leta 12 pred Kr. konzul v Rimu, umrl pa je v visoki starosti leta 21 po Kr. L. 6 po Kr. je bil cesarski namestnik v Siriji in je kot tak vodil popisovanje v Siriji in Palestini. Toda to popisovanje je bilo v Palestini že drugo. Iz nekega napisa, ki so ga odkrili l. 1764, sklepajo, da je bil Kvirinij že prej enkrat cesarski namestnik v Siriji in sicer ali za cesarskim namestnikom M. Titijem, ki je opravljal to službo l. 12 pr. Kr.; in pred cesarskim namestnikom Sentijem Saturninom, ki jo je opravljal od l. 9 do 6 pr. Kr., ali pa za cesarskim namestnikom Kvintilijem Varo, ki je bil cesarski namestnik od l. 6—4 pr. Kr., in pred Avgustovim nečakom Kajem Cezarjem, ki je bil v Siriji od l. 1 pred Kr. do l. 4 po Kr.

Naj bo kakor koli: l. 8, ko je ukazal cesar Avgust popisovanje, ni bil za cesarskega namestnika v Siriji Kvirinij, marveč Sentij Saturnin. Zato nastane vprašanje, kako je mogel Luka zapisati, da se je popisovanje vršilo pod Kvirinijem. Več razlag je bilo že predloženi.

Slovenski prevod sv. pisma, ki so ga priredili l. 1923 dr. Jeré, dr. Pečjak

in dr. Snój, omenja dve taki razlagi. Predpostavlja pa, da je bil Kvirinij prvič cesarski namestnik v Siriji od 1. 4 do 2 pred Kr. Po prvi razlagi je začel popisovanje Sentij Saturnin, dokončal pa ga je Kvirinij. Imenuje se po Kviriniju, ker ga je on dokončal. Po drugi razlagi pa bi bil Kvirinij pravemu cesarskemu namestniku dodeljen, da samostojno izpelje popisovanje. Obe razlagi sta možni.

Če pa se odločimo za bolj verjetno mnenje, da je bil Kvirinij cesarski namestnik pred Sentijem Saturninom, je možno, da je Kvirinij začel s popisovanjem, dokončal pa ga je Saturnin. Ime pa nosi popisovanje po Kviriniju. Prav tako je tudi možno, da je Kvirinij ostal poverjen za izvršitev popisovanja, ko je oddal cesarsko namestništvo svojemu nasledniku. V tem primeru bi popisovanje popolnoma upravičeno nosilo njegovo ime.

Že 1. 1621 je Hervart predložil posebno razlago, ki so jo sprejeli mnogi protestantski in katoliški razlagalci sv. pisma. Ta razlaga opozarja, da se more grško besedilo tudi takó umeti, da bi se v slovenskem prevodu glasilo takole: „To popisovanje je bilo pred onim cesarskega namestnika Kvirinija.“ „Ono“ bi bilo popisovanje, ki ga je vodil Kvirinij, ko je bil drugič sirska cesarski namestnik, namreč 1. 6 po K.R. Ta Hervartova razlaga bi odpravila vse težave glede Kvirinijevega štetja. Razlaga sama ni v nasprotju z grško slovnico. Skljujevati se tudi more na več svetopisemskih mest, kjer grška beseda, ki jo slovenimo s prvi ali prva, pomeni tudi pred. Proti tej razlagi pa govori dejstvo, da stari prevodi, latinski in drugi, stavka niso tako umevali.

Iz teh razlag sledi, da nikakor ne moremo očitati evangelistu Luku zgodovinsko nekritičnost ali zmoto, če je zapisal, da se je prvo popisovanje vršilo pod cesarskim namestnikom Kvirinijem.

Vsak pisatelj ima pravico zahtevati, da mu ne očitamo zmot, dokler moremo njegovo pisanje spraviti v sklad z resničnimi podatki. Zakaj bi ne imeli te pravice tudi evangelisti?

„In hodili so se vsi popisovat, vsak v svoje mesto“ (Lk 2, 3).

Tudi svetna poročila, ohranjena na papirjih, vedo povedati, da se je za popisovanje treba vrniti vsakomur v svoj kraj. Odlok, s katerim je bilo popisovanje v pokrajini razpisano, je tudi določal, da se morajo tisti, ki se mude zunaj svojega pravega bivališča, vrniti domov, da se priglase k popisovanju. Tako poročilo je ohranjeno tudi iz Egipta. Navada, da so se morali zaradi popisovanja ljudje vrniti na svoje domove, ni bilo torej samo v Palestini.

Popisovanja, ki so jih odredjele rimske oblasti, so bila dvojna. V prvih so se ugotavljale imovinske razmere za odmero davkov in drugih javnih dajatev. V drugih pa so le šteli prebivalce. Pri popisovanju prve vrste so zbrali podatke o družinskem očetu, njegovi ženi, otrocih, hlapcih, deklah, sužnjih, pa tudi o njegovem zemljišču, živini in ostali premični in nepremični imovini.

Kakšne vrste je bilo popisovanje, ki se je vršilo ob Kristusovem rojstvu, ni dognano.

„Šel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz hiše in rodovine Davidove — da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča“ (Lk 2, 4—6).

Betlehem po hebrejsko Bejt Lehem pomeni, kot navadno razlagajo, „hiša kruha“. Kraj leži 10 km južno od Jeruzalema. Ima približno enako višino nad morjem kot Jeruzalem, namreč 775 m, Jeruzalem pa 750 m. Na sredi pota med Jeruzalemom in Betlehemom je grič, ki se dviga 50 m nad okolico.

Raz njega je lep pogled na Jeruzalem in Betlehem.

Iz Nazareta v Galileji sta odšla Jožef in Marija v Jeruzalem po isti poti, po kateri je hodila Marija pol leta prej, ko je šla obiskat sorodnico Elizabeto. V štirih dneh sta prepotovala 150 km dolgo pot iz Nazareta v Betlehem. Potovanje se je vršilo najbrž pozimi. V tem letnem času so kmečki in delovni ljudje sploh imeli več časa, da so se šli popisat. Nekateri so morali iti zelo daleč, kakor vidimo na Jožefovem in Marijinem zgledu.

Zakaj pa je moral Jožef na popisovanje iz Nazareta v Betlehem? Evangelist nekoliko namigne odgovor: „...bil je namreč iz hiše in rodovine Davidove.“ V razgovoru s Savlovim sinom Jonatom, ki je bil velik prijatelj Davidov, imenuje David Betlehem svoje mesto, ker je njegova družina tam opravljala letno daritev (1 Sam 20, 6 in nsl.). Tako je ostal v judovski tradiciji Betlehem kot Davidovo mesto. Ko so se politično in socialno razmere že zdavnaj spremenile, je še vedno veljal Betlehem vsaj kot simboljično središče Davidovega rodu. Tako je bilo še v Kristusovem času.

Mnogi razlagalci sv. pisma govore tako, kakor da je Jožef prav zaradi tega moral potovati v Betlehem, ker je bil tam sedež Davidovega rodu, kot smo omenili. A ni dokazano, da bi bili morali Judje hoditi popisat se v kraje, odkoder je izviral njihov rod. Zato moramo reči, da razloga, zakaj je šel Jožef v Betlehem, ne vemo. Morda je imel tam kako nepremičnino v solastništvu s sorodniki. Tak primer je bil pri Judih pogosten. Na to morda namigujejo evangelistove besede: „bil je namreč iz hiše in rodovine Davidove“.

Z Jožefom je potovala tudi Marija. „Šel je torej tudi Jožef...“, da bi se popisal z Marijo.“ Po grškem izvirniku

NE BODI GRENAK

sodobni junak
krščanstva,
izgnanec - dninar,
sodobni cestinar,
odtrgan z jezenske
najmanjše veje slovenske
na drevesu Slovanstva; —
čeprav v zadnjem kotu
človeške družbe,
ujetnik vročine in mraza,
v slanjem potu
svojega obraza
brez stalne službe
in brez časti
kot potepuh
na Zapadu uživaš
kruh svojih begunskih dni
v objemu svilenih rjuh. —

Kristus je imel za ležišče
roso travo,
za blazino
kamen pod glavo,
za ognjišče
Očetovo sonce,
za žlico in lonce
svoje prgišče.

Bodi mož!
Tvoja beda
tvojih moči ne presega.
V blesku Njegovega zgleda
veš, da nikoli ne boš
bolj beden od Njega!

Bogdan Budnik

pa bi mogli prevesti tudi takole: „Šel je torej tudi Jožef z Marijo, da bi se popisal.“ Zakaj je spremljala Marija Jožefa k popisovanju, ne vemo. Sama ni bila dolžna iti popisat se, razen če

je bila dedinja. Morda pa ni hotela biti ločena od Jožefa v uri poroda? Morda pa je potovala v Betlehem po navdihnjenju Svetega Duha?

Bog vodi zemeljske dogodke, da dosega svoje namene. Rimski cesar razpiše štetje prebivalstva. Zaradi tega razpisa potujeta Jožef in Marija stopetdeset kilometrov daleč; zakaj Mariji se je približal čas poroda. Zveličar pa po prerokih mora biti rojen v Betlehemu.

„Ko sta bila tam, se ji je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plečnice in položila v jaslji, ker zanja ni bilo prostora v hiši“ (Lk 2, 7—8).

V tem Lukovem stavku so preprosto ljudsko dušo najbolj zadele zadnje besede: „ker zanju ni bilo prostora v hiši“. Ljudska pesem poje o Jožefu, ki trka pri sorodnikih in znancih na vrata ter prosí prenočišča za mlado mater, kje na porodu, a povsod ga odbijejo. Ker je reven, ne more doseči prenočišča. Ob tem brezuspešnem iskanju se Jožef vznevolji, Marija pa ga tolaži.

Kot tožba nam zvene besede: „ker zanju ni bilo prostora v hiši“. Zdi se nam, da so v večno sramoto človeštvu. Kristus je moral biti rojen v staji za živino, ker za njegovo mater ob uri poroda ni bilo prostora v hiši. Mislimo na naše moderne hiše in na razliko med njimi in hlevj. Obide nas groza, kako je bilo mogoče, da se je božji Sin rodil v hlevu. Ne moremo se otresti neke nevolje nad Jožefom, da ni znal poskrbeti za boljše prenočišče v sveti noči.

Če bi poznali palestinske razmere, bi bili v sodbi bolj pravični. V Lukove besede bi ne vnašali stvari, ki jih pisatelj ni nameraval povedati.

Orientalci so gostoljubni vsaj do svojih prijateljev in znancev. Tudi Judje so bili taki. Za velikonočne praznike so

n. pr. v Jeruzalemu dali stan in hrano velikim množicam, ki so priromale v sveto mesto. Tudi Betlehemčani so bili gostoljubni kot drugi Judje. Jožef je imel med njimi sorodnike in znance. Zakaj se torej ni oglasil pri njih, ko bi mu bili prav gotovo postregli?

Marija je tisto noč potrebovala svojo sobo. Te pa ji hiše Jožefovih sorodnikov niso mogle prepustiti, ker je niso imele. Hiše so premogle le en prostor, ki je bil obenem kuhinja, obednica in spalnica za vso družino, včasih je prenočevala v njej tudi živina. V tako hišo prenočiti Marija ni mogla iti.

Zunaj mesta je imel Betlehem gostilno, kakor bi rekli po naše, han, v katerem so prenočevali tujci, ki so prišli v Betlehem. Takšen han ima kvadraten, ograjen prostor, iz katerega drži samo en izhod. Znotraj tega prostora prenočujejo živali in ljudje. Živali pod milim nebom, ljudje pa na odprtih pokritih hodnikih ob hiši, ki ima en sam prostor, kakor smo rekli. Vrh tega ima han navadno še nekaj majhnih sobic, ki jih lastnik oddaja tujcem za majhen denar.

V betlehemskehanu so bile tisti večer te sobice že vse oddane. Jožef in Marija bi mogla prenočiti na odprtih hodnikih okrog hiše med drugimi gosti. Toda Marija je potreboval tisto noč prostora, ki bi bil ločen od drugih.

Končno sta našla v gričeviti okolici naravno votlino, ki je služila za živinško stajo. Tudi pastirji so včasih v njej prenočevali. To noč je bila prazna. V njej so bile jaslji, morda obešene na steno ali pa položene na tla.

Za Marijo ni bilo primerne prostora ne v hišah sorodnikov ne v hanu. Zato sta izbrala z Jožefom votlino, v katero so v slabem vremenu zaganjali živino, ki se je sicer ob lepem pasla na prostem. V tej votlini se je zgodila velika skrivnost božične noči.

Votljna je historično izpričana. V drugem stoletju govori o njej sv. Justin, ki je bil iz Palestine doma. Kakih petdeset let mlajše je pričevanje Origenovo. V prvih desetletjih četrtega stoletja sta Helena in njen sin Konstantin Veliki zgradila na njej veličastno baziliko. Zgrajena je bila že pred l. 333. Škoda je le, da so hoteli pri tem Konstantinovi arhitekti votlino „popraviti“. Povečali so jo, napravili jo bolj simetrično in obložili z marmorjem. V prvotnem stanju bi bila veliko večje vrednosti.

Kratko, preprosto in silno nežno opiše sv. Luka Jezusovo rojstvo. „**Ko sta bila tam, se ji je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jasi.**“ S finim taktom se je omejil evangelist samo na te podatke. Kar bi se povedalo več, bi le motilo spoštljivi molk, ki je na mestu ob rojstvu Odrešenikomem.

Apokrifni evangeliji klepečejo in fantazirajo o različnih brezpomembnih okoliščinah tega rojstva. Lukov evangelij se dostojanstveno razlikuje od njih.

Kljub vsej kratkosti pa Luka jasno pove, da je bilo Jezusovo rojstvo drugačno, kot so rojstva drugih ljudi. Marija ni potrebovala nobene pomoči pri porodu. „Porodila je sina, ga povila v plenice in položila v jasi.“ Ostala je devica pred porodom, ob porodu in po porodu. Njeno telo je ostalo nedotaknjeno. Proti Helvetiju je dokazoval sv. Hieronim Marijino vedno devištvo tudi iz načina, kakó Luka poroča o Jezusovem rojstvu. „Nobene porodne pomočnice ni bilo — pravi —, nobena ženska ji ni pomagala; sama je povila dete v plenice; mati in porodna pomočnica hkratu“ (Adv. Hely., ML 23, 192).

Nevera se spotika nad Lukovim izrazom, da je Marija porodila sina „prvorojenca“, češ, kjer se omenja prvoro-

jeneč, tam so morali biti tudi drugi otroci. Že od nekaj je hotela krjva vera najti v tem dokaz, da Marija ni ostala devica. Toda po krivici. „Prvorojenec ni samo tisti, ki mu sledijo še drugi, temveč pred katerim ni bilo nikogar,“ odgovarja sv. Hieronim že zgoraj omenjenemu Helvetiju. V sv. pismu pa tudi v svetnih zapiskih se rabi beseda prvorojenec v tem pomenu, da pred njim ni bilo drugega otroka. Pri kraju Tell el-Jednih v Egiptu so l. 1921 odkrili star napis, kjer nekdo sporoča, da mu je žena Arsinoë umrla „v bolečinah pri porodu prvorojenca“. Pri Judih je prvorojenec ohranil to ime, čeprav ni imel nadaljnih bratov in sestra. Rojstvo prvega otroka je namreč starše obvezovalo k posebnim dolžnostim, ki jih pri drugih otrocih niso imeli (glej 2 Moz 13, 2; 24, 19). Nič čudnega torej ni, da sta tudi evangelista Matej in Luka naglasila, da je bil Jezus prvorojenec.

Le o zunanjih okoliščinah Kristusovega rojstva nam poročajo skope a silno lepe vrstice Lukovega evangelija. Znova nam razodevajo, da je bil njihov pisatelj velik mojster. Naša domišljija bi morda rada vedela kaj več; toda za našo vero zadostuje to, kar beremo v evangeliju.

Jožefovih zlasti pa Marijinih čustev ob Kristusovem rojstvu bi tudi tako pero, kot je bilo Lukovo, ne moglo zadosti vzvišeno opisati. Če se hočemo vanja vsaj nekoliko vživeti, moramo pogosto premišljevatí dejstvo božjega učlovečenja.

NOVINAR SPRAŠUJE

„Le kako ste to storili, draga babica, da ste izpolnili sto let?“

„Zelo enostavno. Iz radovednosti. Rada bi še videla, kdo bo končno zmagal: ali Amerikanci ali Rusi.“

Prva in najstarejša božja ustanova

Moderna družina je v razsulu. Ta tožba je splošna ne samo v katoliških krogih, tudi izven njih. Po deželi je na splošno boljše kot v mestih, pa tudi na kmetih se kažejo znamenja propadanja vedno vidneje. Zakonska vez, iz katere raste družina v močno in zdravo skupnost, se je razrahljala, deloma popolnoma razbila, očetovska oblast je splahnela, vzgoja nevažno popustila, v mišljenje družinskih članov se je zajedel materializem in sebičnost je spodrinila medsebojno požrtvovalnost. Iz družinske skupnosti je nastala samo še gospodarska in stanovanjska skupnost, v kateri ostanem samo toliko časa, dokler mi donša gmotnih koristi.

Glavni vzrok vsemu temu je: versko mišljenje in življenje v moderni družini je splahnelo. Vera v božjo besedo, zvestoba do božjih zapovedi, življenje s Cerkvijo in njenimi zakramenti, družinska molitev ter pri tem še močna povezanost s krščansko tradicijo, to je bila vez, ki je nekdanj vezala družino v močno skupnost; taka družina je imela svoj odločilni vpliv tudi v javnem življenju, njen zdravi krvni obtok je poživljal vse narodno telo. Vse to pa je sprhnelo in družina je razpadla. Kot razpoka zemlja, če izplahni iz nje vsa moča: življenje v njej zamre.

Seveda je še mnogo drugega, ne samo pomanjkanje vere, kar ugonablja današnje družino in ji pije življenjske moči. Toda vsi ti drugotni vzroki ne bi nikdar mogli zadeti družine tako v živo, če bi bilo v njej dovolj dejavne in močne vere, ko bi se družina zavedala, da ni samo nekakšno gospodarsko dru-

štvo z zelo omejeno zavezo, temveč naravna in božja ustanova z naravnimi in nadnaravnimi cilji, ustanova, ki ji je pisal osnovna pravila, neminljiva in nespremenljiva, Bog sam.

V resolucijah, ki jih je lansko leto sklenil avstrijski katoliški shod, se nanaja tudi stavek: Pomagajte Avstriji, s tem rešite Evropo! Morda je ta klic pretiran, ni pa pretiran klic: Pomagajte družini, s tem rešite ne samo Evropo, ampak vso človeško družbo. Družino je treba na novo zgraditi ter jo postaviti na trdne temelje, ki jih je položil Bog sam. Treba ji je vrniti vero v nadnaravne vrednote, zopet mora živeti iz božjih vrelcev, ki jih ji nudi Cerkev. Priznati moramo, da se je v novejšem času med katoljčani v tem smislu že veliko izvršilo in se še vrši. Ne dvomimo, da se bodo polagoma s pomočjo milosti božje dosegli vidni uspehi.*

* S tem nočemo oporekati, da v marsikaterih družinah, kjer ni nobene vere, vlada vsaj na zunaj kar vzorno družinsko življenje in to na podlagi naravnih kreposti, ki jih more imeti ali si jih pridobi tudi brezveren človek. Gorje, če to ne bi bilo mogoče. Angleška sociologa Rowntree in Lavers, ki sta po znanstveni metodi preiskovala mišljenje in življenje modernega Angleža, sta prišla do zaključka, da o verskem pričanju in verski praksi v angleški družini na splošno ni veliko sledu, še manj o družinski molitvi, da pa prospevajo v njej bistvene kreposti, ki jih oznanja krščanstvo, v isti meri kot v prejšnjih časih: ljubezen, nesebičnost, strpljivost, medsebojno spoštovanje.

Seveda pa je za vsakogar, ki bliže gleda položaj današnje družine, jasno, da je treba za versko obnovitev družine še nekih naravnih pogojev, brez katerih bo delo za prenovitev družine v božjem duhu ostalo pomanjkljivo, mnogokrat kar brezuspešno. Te pogoje ustvariti je predvsem dolžnost države in Cerkve. Državna zakonodaja mora n. pr. skrbeti, da se povsod uveljavijo družinske plače namesto osebnih, to je: oče sam mora toliko zaslužiti, da vsa družina more stanu primerno živeti in se razvijati. Država mora voditi tako stanovanjsko politiko, da more vsaka družina živeti v primernem stanovanju. Moreča revščina in stanovanjski brlogi so sovražniki krščanskega in naravnega življenja.*

Dolžnost Cerkve pa je, da mlade ljudi temeljito pripravi na družinsko življenje z izčrpnim in vsestranskim poukom.**

Za versko obnovo družine je predvsem potrebno zadostno znanje, kaj je družina po božji zamisli, katere postava ji je Bog, naš najvišji Gospod, pisal,

Vse te naravne kreposti so seveda dobre ter podlaga krščanskim čednostim. Toda imajo veliko slabost, da v času hudih preizkušenj ne vzdrže. To se vidi iz naraščajočega števila ločenih zakonov in padajočega števila otrok. V začetku sedanjega stoletja je bilo na Angleskem letno okrog 400 zakonskih ločitev, v letu 1949 jih je bilo 34.217. Število rojstev je od leta 1947 do 1949 nazadovalo od 20.5 na tisoč prebivalcev na 16.7. Katoliški škof Ellis v Nottinghamu je glasno zaklical vsemu angleškemu narodu: „Nahajamo se sredi razkroja krščanske civilizacije v naših deželi, ki ga lahko primerjamo s koncem rimskega cesarstva.“ Samo naravne družinske kreposti so končno vendarle samo lepa fasada, ki se ob močnejšem viharju sesuje.

kakšne dolžnosti ji nalaga, katere pravice ji je dal, kaj pomeni družina v načrtu, po katerem Bog vodi in vlada svet. To morajo vedeti vsi družinski člani, predvsem oče in mati. Saj je prav nevednost in naravnost naivna nepoučenost mnogokrat največji vzrok, da se družina razbije ali vsaj notranje sama sebi odtuji.

Osnovno načelo je: prvo in poglavito, pri bistvenih stvareh celo edino besedo glede družine ima Bog. Zato, ker jo je Bog sam neposredno ustanovil s tem, da je že v rajzu zvezal Adama in Evo v zakonsko skupnost. Tako beremo v sv. pismu, razodeti božji besedi: „In Bog je ustvaril človeka po svoji podobi; po podobi božji ga je ustvaril, kot moža in ženo ga je ustvaril. In Bog ju je blagoslovil ter rekel: „Rastita in množita se ter napolnita zemljo“ (1 Moz 1, 27—28). Isto je učil Jezus, ko je govoril Judom: „Ali niste brali, da je tisti, ki je od začetka ustvaril, ju ustvaril kot moža in ženo in rekel: Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta oba eno telo“ (Mt 19, 4—5). Obenem je Bog družinsko obliko življenja prav tako kot svojih deset zapovedi zapisal globoko v človeško srce,

* V Vestfaliji v Zahodni Nemčiji so pred nekaj leti potom vprašalnih pol dognali, da so najsiromašnejši sloji Bogu in Cerkvi najbolj odtujeni. Švicarski „Katholisches Männerblatt“ je lansko leto priobčil statistiko, ki jo je sestavil neki zdravnik iz svoje 20 letne prakse. Med drugim navaja tudi, da od 342. družin, ki jih je našel v skrajni revščini, 320 ni šlo nikdar v cerkev.

** Nemški socialni teden v Monakovem v letu 1951 je izdelal podroben načrt za večmesečne tečaje za ženine in neveste. Vseučiljska Katoliška akcija v Ottavi (Kanada) z velikim uspehom vodi pismene tečaje za zakonski in družinski pouk.

tako da je klic po družini tudi klic človeške narave ter je vsako nasilje proti družini nasilje proti naravi prav tako kot nasilje proti Bogu.

Tako nam je lahko razumljivo, da brezverska in še prej brezbožna država družino načelno zanemarja, prezira, ruši, uničuje. Ker je družina božja ustanova in zato brezbožstvu na potu. To zlasti vidimo v komunističnih državah, kjer pode ženo in mater v tovarne in rudnike, otroci pa se kot last družbe vzgajajo v državnih zavodih.*

„Družina je sveta in temeljna ustanova,“ je zaklical lurški škof Theas v pastirskem listu leta 1949. Družina je nekaj svetega, ker je neposredna ustanova božja. Še bolj pa je sveta krščanska družina, ker je vsaka posebej posvečena po sv. zakramentu ter tako povzdignjena v odlično orodje božje, s katerim Bog ohranja svojo Cerkev ter vlada svet. Zato je družina v tem smislu več kot država, ki je samo človeška ustanova. Potemtakem država nima nobene pravice poljudno razpolagati z družino, pač pa je njena dolžnost podpirati jo ter ji ustvarjati splošne pogoje, v katerih se more leta razvijati ter dosegati svoje od Boga in po naravi ji dane namene. 18. septembra 1951 je papež Pij XII. sprejel večjo skupino francoskih družinskih očetov ter jim dejal med drugim sledeče: „Ne obstoji družina za družbo, temveč družba za voljo družine. Družina je osnovna celica, sestavni del družabne skupnosti, kajti — da povemo z besedami svojega prednika Pija XI. blaženega spomina — država je to, kar družine in ljudje, ki

* Izjemo tvorj tu boljševiska Rusija, ki je najstarejša komunistična država ter je v par desetletjih, opozorjena po vojaških krogih, spoznala, kako strahotne so posledice protinaravnega nasilja nad družino. Vlada je bila prisiljena začeti z novo družinsko politiko.

jo sestavljajo, iz nje naredi, kakor je telo sestavljeno iz svojih udov. Država naj bi torej že po nagonu samohranitve izpolnjevala to, kar je po božjem načrtu njena prva dolžnost, namreč brezpogojno ščititi vrednote, ki zagotavljajo družinam red, človeško dostojanstvo, zdravje in srečo.“

Ko je Bog ustvaril nebo in zemljo in vse kar je na njej, pravi sv. pismo: „In Bog je videl vse, kar je naredil, in bilo je prav dobro“ (1 Moz 1, 31). To spričevalo sv. Duha velja prav tako za družino, ki jo je Bog ustvaril tudi že od vsega početka. Nobena druga organizacija ne odgovarja tako zelo človekovi naravi, ne ustreza v toliki meri njegovim dušnim in telesnim potrebam ter njegovemu hrepenanju, nobena ne vpliva tako na njegov dušni in telesni razvoj kot družina. Družina je pač božje delo in kot taka boljša kot vsaka človeška ustanova. Nobena druga organizacija, pa naj bo tudi po svojih sredstvih popolnejša in močnejša, ne more družino nadomestiti, temveč samo izpolnjevati in podpirati. Ne država, ne šola, da privatnih društev niti ne omenjamo, ne morejo izločiti družine kot zastarelo in odvisno ustanovo. Če pa se to zgodi — žal da danes v premnogih državah — je to v nepregledno škodo vsega naroda in celotne družbe.

Po božji zamisli urejena in vodena družina je nedosegljiva šola medsebojne ljubezni in poštrevovalnosti, dobrote in strpnosti, potrpežljivosti in discipline: same lastnosti, ki so za življenje v človeški družbi neobhodno potrebne. Da je danes v posameznih stanovih in v vsem javnem življenju toliko surovosti, nestrpnosti, sebičnosti, sovraštva, nediscipliniranosti, je treba iskati vzrok predvsem v tem, da je odpovedala družina, ki se je odtujila Bogu ter s tem propadla njena vzgojna moč. Da je brezbožni komunizem v svoji prakti

tako surov, krut in krvoloč, ni pripisovati samo njegovi totalitarni in materialistični ideologiji, temveč v veliki meri tudi ohromitvi urejenega družinskega življenja. Plemeniti ljudje rastejo samo iz plemenitih družin. Te pa komunizem načelno ubija.

Ni čuda, da se danes vedno pogosteje čuje klic: Nazaj k družini, k nekdanji družini! Današnji človek, ki v trdi borbi za vsakdanji kruh tako lahko posurovi ter postane sebičen, neusmiljen in krut, hoče vsaj v družini najti toplo snezdo, kjer ni borbe, ni grdih in sovražnih pogledov, ni trdih in krivičnih besedi, ampak mir, ljubezen, umevanje. V družini postane človek nenadoma zopet ves dober in mehak, ljubezniv in velikodušen. Francoski pisatelj Maurois je zapisal stavek: „S tem, da delavci, študentje, rokodelci, umetniki in uradniki obojnega spola ob zaključku trdega dnevnega dela zopet smejo postati otroci, starši, dedje in tudi tete, ostanejo mladi, živahni, okretni. V nenehni

„Victor Martinez 50“ v Buenos Airesu, v ozadju cerkev sv. Julije

GOSPODIČNA DORA

Dora smehlja se; na temni ograji sloni,
v skruti daljavi prav tiho nedeljo zvoni;
lagode zrele dišijo po zgodnjem poletju.

V sinje oči se zgubila je kaplja neba,
v črnih laseh se cvetica rumena pozna,
ustne zastirajo drobne in sladke
skrivnosti.

Dora smehlja se in šteje metuljčke pri tleh.
Breskve se zibljejo v vetru, daljave
zvonijo ...
Nikdo ne sluti, da v Dorinem srcu je
greh. —

K. Vladimír

visoki napetosti enoličnega modernega dela ki tako silno utruja, se na ta način obvarujejo, da ne postanejo samo še stroji.“

Družino je treba vrniti Bogu in tako sebi in človeški družbi. To je nujni klic današnjega časa. Toda ta klic bo ostala prazna beseda, dokler ne začnemo vsak v svoji družini. Ko bi si vsakdo zvečer vzel par minut časa ter se vprašal: Kaj sem danes storil jaz, da moja družina postane in ostane božja in kaj sem v tem oziru zamudil, bi družina kmalu postala za svoje člane zatočišče miru, ljubezni in zadovoljnosti ter vir duhovnih sil tudi za okolje. fkt.

Medizseljenci

Med Slovenci na argentinskem jugu

Za veliko večino Slovencev, ki so se po zadnji vojni izselili po svetu, letos mineva pet let, odkar so vstopili na argentinska tla. Danes imajo že vsi urejeno življenje, svoje hišice, ugodne službe, dobro ime. Toda pet let nazaj! Kako težki so bili začetki! Nismo znali jezika, nismo se vedeli kam obrniti, nismo vedeli, kje začetj svoje novo življenje. Stiskali smo se v takozv. „Inmigrant-skem hotelu“, ki je v resnici navaden prehodni kamp z vsemi grenkosti taboriščnega bivanja. Najbolj so trpele družine z malimi otroki. Saj so se jih vsi otepalj. Družine z odraslimi člani so si hitreje pomagale: razbile so se na vse strani: oče in mati navadno na kako kinto (pristavo), sinovi na delo po tovarnah, dekleta po hišah za služkinje. Kar pa je bilo odraslih fantov brez lastnih družin, so imeli v začetku priliko oditi na petrolejska polja, ki ležijo na jugu države v Comodoro Rivadavii. Mnogo jih je ponudbo sprejelo. Saj so bili s tem rešenj skrbi, kje bodo jedli in stanovali, kako se preživljali. Odšli so večinoma po zračni poti in se naselili v vetrovni Patagoniji. Tako je nastala slovenska kolonija v Comodoro Rivadavia, ki še danes obstoja. Niso vsi doli obstali. Ko so se malo opomogli, so se vrnili v Buenos Aires. Kajti fant si želi ustvariti svoj dom in to mu je v Comodoru nemogoče, ker tam slovenskih deklet ni. Nekateri pa so se kar vživeli: eni so ostali samci po sili razmer, drugi pa si ustanovili lastne družine. Z otroci vred jih je nekliko nad štirideset.

Nekaj podatkov o Comodoro

Razdalja iz Buenos Airesa do Comodora Rivadavia je 1850 km. Buenos Aires leži na 35° južne širine, Comodoro 11° bolj južno. Na taki višini (46°) leži na severni polobli Slovenija. Ali vendarle, kaka razlika! Slovenija ima prijetno srednjeevropsko podnebje, Comodoro pa trpi na mrzlih vetrovih, ki se skoro vse dni leta zaletavajo iz Kor-diljer, potem ko so prekrizali golo Pa-tagonijo. Pač manjka slovenskih goz-dov, ki so znali vreme tako prijetno uravnnavati.

V Comodoro se dá priti iz Buenos Airesa na tri načine: z ladjo, ki te nosi štiri dni; po zemlji, kjer kombiniraš vlak s pulmanom in rabiš dva dni; ali pa z avionom, ki te izloži po osmih urah. Ladja je sicer zelo prijetno sred-stvo potovanja — če te ravno morska bolezen ne muči — a gre le dvakrat na mesec. Avion je za mnoge nekoliko drag, pa zmeraj tudi popolnoma zase-den. Pozemska pot je pa pač še najbolj poceni in za mnoge — najbolj gotova. Zato gre večina na ta način v Como-doro.

Jaz sem doli grede izbral avion. Med Slovenci v Argentini avion na splošno še vedno velja kot luksuzno prevozno sredstvo. Zato nekateri skoro obsojajo tistega, ki sj privoščij zračno pot. Zdi se jim zapravljanje denarja. V Severni Ameriki in Kanadi gotovo ne mislijo tako. In tudi v Argentini bodo čez 10 let že vsi Slovenci avion smatrali kot popolnoma redno prevozno sredstvo.

Vzemimo primeroma med potovanjem po zraku in po tleh. Po zraku se dvigneš ob 5 zjutraj v Buenos Airesu. Ob 13 si v Comodoru. Ni ti bilo treba kosititi med vožnjo, nisi se umazal od prahu in na času si ogromno pridobil. Za vožnjo si plačal 590 pesov.

Po zemlji pa si imel sledeče stroške: vožnja po železnici te stane 180 pesov (prvi razred); avtopulman 118 pesov. Med potjo moraš jesti vsaj trikrat, kar znaša 75 pesov. Če želiš med vožnjo lagodno potovati na vlak, si kupiš postelj — novih 75 pesov. Torej: 550 pesov. Zato si moral biti na vožnji dva dni in dve noči in požirati strašni prah, ki ti obleko prepoji z umazanostjo in te pusti nazadnje belega kot mlinarja.

Moja letošnja pot

Slovinci v Comodoru se versko na splošno dobro držijo. Zato radi vidijo, da jih od časa do časa obišče kak slovenski duhovnik. Saj je spoved v maternem jeziku le zmeraj bolj prijetna kot v tujčevem narečju.

Prvič jih je obiskal že leta 1949 za veliko moč glavnj slovenski dušni pastir g. Orehar. Kmalu nato so imeli čast sprejeti v svoji sredi prevz. g. škofa dr. Rožmana, ki je prišel takrat prvič v Argentino in ga je spremljal g. Janez Hladnik. Nato so ostali dve leti sami. Lanskega januarja sem jih obiskal jaz. Videl sem, da potrebujejo rednega stika s slovenskim duhovnikom in sklenil, da jih bom v bodoče redno obiskoval. Letos sem ta sklep že izpolnil. Da bi opraviili svojo velikonočno dolžnost, sem čas obiska nastovil v postni čas, za drugo postno nedeljo. Ker je nekatere rojake v Buenos Airesu potem skrbelo, kje sem dobil denar za tako dolgo pot, tudi to povem: polovico so prispevali fantje iz Comodora, polovico sem pa plačal sam. In z veseljem, kajti obisk pri Slovincih, ki redkokdaj slišijo božjo besedo v slovenskem jeziku, je veselo doživetje za duhovnika in za tiste, ki se z njim srečajo. V Buenos Airesu pa nekateri pred slovensko pridigo beže in beže... da to je njihova osebna stvar. Glavno je, da ne morejo reči, da v duhovnem oziru zanje ni dovolj poskrbljeno.

26. februarja sem se torej vkrcal na avion. Mnoge zanjma, kakšne občutke ima človek, ko se prvič vsede v letalo in se prepusti muhavostim železnega ptiča. Treba je reči, da sprva občutiš tesnobo pri srcu. Nenadoma plavaš visoko nad pokrajino, gledaš na globino pod seboj in premišljaš, kam boš spravil kosti, če bi avion treščil na zemljo. Ko si pa prestal prvi polet, greš drugič že z zaupanjem na železnega ptiča in vožnja v avionu postane užitek, ki ga zlepa več ne pozabiš. Tako je bilo tudi z menoj. Lani sem še doživljal težave začetnika, letos pa sem se počutil, kot da bi se vozil v kakem mehkiem pulmanu na železnici. Brzine v avionu sploh ne občutiš. Imaš vtis, da si vedno na za srečen uspeh operacije. Mnogi so podse, vidiš, da se avion premika s silno naglico. Dokler so zračne plasti enakomerno razdeljene, avion mirno plove. Če pa pride do zračnih lukenj, se začne „avionski ples“. Nenadoma pade aparat za nekaj desetinj metrov navzdol in se nato takoj zopet dvigne. Zdi se ti, da ti je želodec skočil v grlo in za mnoge se tedaj začno težave morske boleznj. Ob sedežu so pripravljene papirnate vrečice in tam oddaš, ker te teži. Seveda, uboga steward (gospodjčna, ki streže)! Hodí od sedeža do sedeža, briše in pomiva, tolaži in hrabri, dokler vse srečno ne mine.

Moj polet teh značilnostj zračnega potovanja skoro ni imel. Od Buenos Airesa do Bahie Blancé je potekel brezhibno.

Dvignili smo se še v temí. Ob šestih se je začelo jasnjiti. Pod nami je ležala ogromna zelena plošča. Po njej so se prestopale črede govedi. Od časa do časa je zableščalo kako naselje, in potem spet vedno enako. Ob 8,30 smo prvič pristali. Letališče leži na planoti nad mestom Bahio Blanco. Levi motor menda ni popolnoma v redu deloval, kajti na letališču so ga hitro razstavili, pregledali, namazali in spet zložili. Z mešanimi občutki so potniki gledali to početje. In če v zraku odpove?

Pa je bilo vse v redu. Spet smo plavali. Zakrožili smo nad mestom, ki leži

nekoliko proč od morja in nato začeli leteti vzdolž patagonske obale. Dan je bil krasen, brez oblaka. Na eni strani letala je bleščal modri Atlantski ocean in na drugi strani turobno ležala mrtva patagonska zemlja. Reki Rio Colorado, ki je blatne barve in Rio Negro, ki je čudovito modra in prihaja iz doljne sadja istega imena, sta nam povedali, kje približno smo. Ko smo prečkali Zalliv sv. Antona, kjer konča železniška proga in se začne avtomobilska cesta v Comodoro, smo zavili v notranjost Patagonije in pristali v mestu Trelew ob reki Chubut. Petnajst minut postanka, in spet smo bili v zraku. To pot pa je postal položaj resnejši. Dobili smo ukaz, da se dobro privežemo na sedež. Dvignili smo se nad patagonsko visoko planoto, ki leži 800 m nad morsko gladino. Nenadoma se je letalo streslo. Prvi pozdrav patagonskega vetra. In nato je šlo vedno bolj zares. Padali smo in se dvigali, veter je tulil okrog aviona, obkrožili so nas oblaki, beli kot golobica, nad nami sinje nebo in smejoče sonce, pod nami belo morje oblakov. Od časa do časa se je koprena pretrgala in nato smo spet zagledali morskobalo. Po poldruguri premetavanja po zraku je v daljavi zablesketal hrib, za katerim je skrit Comodoro Rivadavia. Pozdravljati so nas začeli stolpi petrolejskih vrelcev, raztreseni po vsej pokrajini. Še zavoj nad morjem in pristali smo. Bil sem na cilju.

Na kilometru 27

Letališče leži od mesta Comodoro 11 km proč. Mimo njega teče železnica, ki gre v notranjost dežele v kraj Colonia Sarmiento. Po tej železnici se je treba peljati 16 km — vozi lep Diesel vagon — in prišel si med Slovence.

Kilometer 27 je središče holandske družbe „Diadema“, ki tam že nad 20 let črpa petrolej iz zemlje. V tem času je v kraju, ki leži v dolinici med dvema vrstama srednje visokih gričev, nastalo lično naselje. Samci stanujejo v lepih hišah, kjer ima vsak svojo posebno sobo z vsem komfortom, ki ga zahteva sodobno življenje. Družine imajo svoje

hiše, ki jih je zgradila petrolejska družba. Vsaka hiša ima 3 sobe, obsežno kuhinjo, plinsko napeljavo, električno luč, vse to skoro zastoj. Okoli hiš so si naše družine zasadile vrt, kjer pridelajo zelenjavo, malo krompirja in druge povrtnjine. Ob hišni ograji te pozdravijo cvetlice, ki so ponos naših gospodinj. Tudi za versko življenje je preiskrbljeno. Družba je postavila prostorno cerkev, ki bi se podala dobro celo v Buenos Airesu in v njej sta vsako nedeljo dve sv. maši, ki jih opravi salezijanski duhovnik, kateri prihiti iz Comodora.

Kot lani, sem tudi letos stanoval pri gostoljubni Krevsovi družini. Takoj sem začel z obiski, najprej v samskem delu, nato v uradniški skupini, kjer živi mnogim Slovincem iz Servigliana v Italiji poznani g. ing. Vivod in g. Cuderman, ki si je ravnokar urejeval svoje stanovanje, da spejme svojo mlado gospo; nato sem obiskal še vse družine, kjer prevladujejo fantki in se vsi kar dobro počutijo. Povabil sem jih na duhovno obnovo, ki se je vršila v soboto pred kvaterno nedeljo in h kateri so skoro vsi z veseljem prihitali. Seveda, vse pa tudi ni več zdravo. Našel sem nekaj samostalnih zakonov in zvedel, da nekateri svojo mladost in zdravje zapravljajo po slabih hišah v mestu. Naslednji dan zgodaj zjutraj pa smo imeli skupno mašo, pri kateri je večina pobožno prejela sv. obhajilo in tako zadostila veličnočni dolžnosti.

Izlet v notranjost Patagonije

Kilometer 27 ima dobro pitno vodo, ki jo dobiva iz notranjosti dežele. Tam si je petrolejska družba zgradila svojo vodovodno centralo, ki vodo zbira in jo potem pošilja v glavno naselje. Skrb za omenjeno centralo ima Križanov ata, star Slovenec, po rodu iz štrekljencev v Belokrajinji. Pred več kot dvajsetimi leti je prišel v Argentino. Ubijal okoli Buenos Airesa in v notranjosti države, dokler ni prišel na Kilometer 27. Tu se je umiril in živi sedaj na istem kraju že 14 let. Saj pa je po-

krajina okrog Comodora le bolj slična naši Sloveniji kot pa enolična in blatna pokrajina okrog Buenos Airesa. Nima sicer naših lepot, zlasti ji manjkajo gozdovi, ima pa vsaj gričke, da se oko počije in srce razveseli ob vsaj nekaj prirodne lepote. Leta 1949 sta prišla k njemu še žena in sin, ki sta srečno ušla iz „Titovega raja“. Tako je Križanov oče dosegel vse, kar si je želel. Ves čas je ostal zvest verj in odklanjal komunizem, kar mu moramo še posebej v čast šteti. Tega dobrega Slovenca sem torej hotel tudi obiskati. Tako sem po maši v družbi Krevsove družine stopil na vlak in odpeljali smo se. Vedno bolj smo se dvigali. Končno smo bili 800 m nad morjem. Zginili so vsi hribi in pred nami se je razgrnila ogromna planota, prava Patagonija. V vlaklu je postalo mrz in ko smo izstopili, nas je sprejel veter, ki prodre skozi obleko prav do kosti. Na Kilometru 84, postaja Holdić, nas je že čakal Križanov oče s svojim kamijonom. Hitro smo se spravili nanj in zavili s planote v neko zaseko. Spet so nas objeli griči, vedno bolj smo padali in končno obstali pred naseljem treh lepo zidanih hiš, kjer kraljuje sredi Patagonije g. Križan in nadzoruje vodovodno centralo, da ne zmanjka vode prebivalcem na Kilometru 27. Odgovorna in obenem zelo samotarska služba.

Nato je Križanova mati po stari belokranjski navadi začela streči in je stregla do večera: piški, jagnje, potice in spet znova. Za hišo je kipel v zrak „Indijanski grad“, hrib ki ga je voda tako izjedla, da ima pravo obliko trdnjave. Stopil sem na okoliške hribe in užival lepi razgled. Zdelo se mi je, da stojim na Zaplazu in gledam verigo Gorjancev, ki se prepletavajo v ozadju. Po dolini se je pasla goved in ovce, vsak trenutek se je splašil kak zajec in jo ucvrl po hribu počez, veter je zavijal okrog ušes. Še in še bi gledal in užival to prirodno lepoto, saj sem se je hotel napiti za vse tiste mesece, ko bom spet hodil po hrupnih prestolnicnih ulicah in užival smrad nafte, toda sonce se je nevarno nagibalo k zatonu.

Še en stisk rok od prijaznih Križanovih in spet smo se dvigali planoti nasproti. Že je pripiskal vlak in čez nekaj časa smo začeli padati proti Kilometru 27. Večerne sence so nas začele obkrožati. In tedaj je šele postalo lepo! Vzdolž proge so se pasle cele črede divjih zajcev. Nekateri se za vlak še zmenili niso, drug so malo postrigli z ušesi, spet drugi pa so po stari zajčevski navadi dvignili zadnje noge in drveli na vse strani. Toliko je te živali, da so vse ceste polne povoženih zajcev. In še en užitek sem doživel. Blizu proge se je pasla skupina guanakov. Krasne živali! Napol so podobne srnam, napol lamam. Vedno se držijo v skupinah in imajo svojega voditelja. Če on da znak, se vsi spustijo v beg. Ko sem se vračal proti Trelewu, sem jih še enkrat videl in hvalili sem v srcu Boga za vso lepoto, ki jo je položil v stvarstvo.

Hitro so minili dnevi bivanja na Kilometru 27. V ponedeljek 2. marca sem se poslovil od prijaznih rojakov in se odpeljal v samo mesto Comodoro. To mesto silno hitro napreduje. Življenje mu dajeta petrolej in volna. Prenočil sem pri Štrukljevi družini. G. Štrukelj je glavni blagajnik pri tvrdki Lahusen. Z ženo Cvetko živi v krasnem stanovanju, ki mu ga je zastonj dala na razpolago omenjena tvrdka. Pri njem sem se srečal s Slovincem, ki se je pravkar odpravljal v domovino. Toliko so ga prosili od doma, naj pride nazaj, da se je udal. Smilil se mi je. Obljubil sem mu, da bom zanj molil. V Comodoru mu ni šlo slabo. Svoj taksí je imel in dobro služil. Toda neprestanim pismom od doma se ni mogel več ustavljati. Ali so domači ravnali prav? Ali ga niso pahnili v nesrečo? Ali niso preveč le nase mislili? Bodočnost bo pokazala.

Povratek

V torek 3. marca sem sedel na avtopulmanu. Nič kaj zadovoljen nisem bil. Kdor okusi enkrat letalo, vse drugo nekako odklanja. Pa vedel sem tudi že, kaj se pravi, potovati v Argentini po cestah. Pa ni bilo drugega zdravila, kajti avion je bil zaseden za en teden

naprej. Toliko časa pa nisem mogel čakati. Dalj so mi „najboljši“ sedež, tisti nad zadnjim kolesom. Nogi sem moral imeti neprestano skrčeni; en dan in eno noč. Res, prijetno potovanje! Pa sem se spomnil, da je postni čas in sem nevšečnosti vožnje Bogu daroval za rojake, ki sem jih pravkar obiskal. Da bi ostali verni in narodu zvesti. Nadel sem si bel površnik, da se zavarujem pred prahom, in nato se je potovanje začelo. Spet se je pot dvigala. Spremljal nas je ogromni plinovod, po katerem prihaja gorilni plin v Buenos Aires. Končno smo bili na visoki planoti. Ravnina povesod, kamor je seglo oko. Cesta polna ostrega kamna. Nobene zanimivosti. Če sem zaprl oči in jih čez eno uro spet odprl, nisem odkril nobene spremembe.

Proti večeru smo se začeli s planote spuščati v dolino, po kateri teče reka Chubut. Veter je ponehal in ko smo obstali v Trelewu, je bilo ozračje mirno in prijetno. Kajti s pomočjo reke Chubuta so si ljudje uredili sijajno poljedelstvo in sadjarstvo. Nasadi topolov branijo pokrajino pred vetrom in nizka lega doline jo dela toplo..

V Trelewu smo zamenjali vozila. Obiskal sem salezijance, ki imajo po vseh važnejših naseljih Patagonije svoje zavode in ko se je storila noč, so spet zabrneli motorji. Trije veliki avtopulmani so naš vozili skozi z luno osvetljeno pokrajino Sv. Antonu nasproti. Požirali smo prah in se dušili v avtomobilu, dokler ni prišlo odrešenje ob štirih zjutraj. Ustavili smo se pred postajo in sprejel nas je brlžg lokomotive. Patagonija je bila za nami.

Sv. Anton (San Antonio Oeste) je majhno mestece ob zalivu istega imena. Pomembno je prav zato, ker tvori vrata k Patagoniji. Pri sv. Antonu se železnica zaokrene naravnost proti zahodu, prekriža 800 km široko patagonsko puščavo in konča v znanem planinskem naselju San Carlos de Bariloche, kjer skušajo Argentinci doživljati nekaj naše alpske lepote.

Iz Sv. Antona smo odrinili ob 6 zjutraj. Spet smo vdihavali prah in se dol-

gočasilil nad enoličnostjo pokrajine. Edina zanimivost je bil visoki most čez Rio Negro. Zvečer ob 6 sem prispel v Bahío Blanco. Mesto je sedež škofije, zelo industrijsko razvito in precej čedno. Je eno največjih argentinskih železniških križišč. Ker sem imel še nekaj časa, sem sklenil obiskati g. dr. Franca Kladnika, ki zida cerkev v kraju Medanos, ne daleč od Bahío Blance.

V Medanos

Noč je že bila, ko sem izstopil na medanoški postaji. Kraj je zelo čeden, kot kakšen trg na štajerskem. Polovico prebivalstva tvori judje. Ostali pa so domačini ter potomci Nemcev in Italijanov. Medanos živi od česnja. Pridelajo ga toliko, da ga izvažajo po svetu in ob njem zelo dobro služijo. Dekleta ga povezujejo v kite, ristra jim pravijo. Vsaka ristra ima 100 glavice.

Dasi je Medanos velik kraj, bogat in pomemben, do zadnjega ni imel svojega duhovnika. Stala je tam sicer majhna kapelica, a duhovnik ni imel kje stanovati in se je od časa do časa pripeljal iz Bahío Blance. Lahko si mislimo, da so bili ljudje silno versko zanemarjeni.

V ta kraj je bahijski škof poslal dr. Kladnika, rojaka iz Laškega. Narodil mu je, naj mu sezida cerkev in župnišče. Kako, mu ni povedal, G. Kladnik je hitro uvidel, da brez avtomobila ne bo šlo. Fara je dolga na vsako stran po 30 km. Kdaj bi peš ali s kolesom kaj opravil? Srečno je odkril neki Chevrolet 1928 in začel z njim obiskovati okoliške kmete. Dolgo časa je moral stanovati v hotelu, ker pač svoje hiše še ni imel.

Uspelo mu je, da je najprej toliko zbral, da si je postavil župnišče: majhno sicer, a prijazno. Tako se je rešil hotela. Nato si je zastavil cilj: do 14 junija 1953 postaviti cerkev. Danes je že pod streho. Dolga je 26 m, široka 10 m, to se pravi, kar velika za ondodne kraje. Denar pa je zbiral takole:

Ko se je kmetu predstavil, mu je najprej povedal, da Bog hoče imeti svoje

svetišče. „Ker vam je Bog dal dobro letino, morate tudi vi Bogu kaj dati.“ Tako je povsod nekaj dosegel. Kdor mu ni hotel dati denarja, mu je moral dati česenj. Vrgel ga je na avto, odpeljal domov in prodal.

Na takega župnika odotni kristjani niso bili navajeni. Da jim resnico v obraz pove, skoro ne prenesejo. Toda zelo ga spoštujejo in radi prispevajo, ker ne išče sebe, ampak njih blagor.

Mudil sem se pri njemu ravno za prvi petek. Veliko ljudi je prišlo k spovedi že na predvečer. Moški so šli radi dela k obhajilu že na vse zgodaj pred mašo. Pri maši je g. dr. Kladnik igral na harmonij in pel. Kako potrebno je tu v Argentini, da duhovnik vse to obvlada!

Vsekakor si bo g. Kladnik v Medanos s cerkvijo postavil trajen spomenik.

Pri g. Pernišku

Na prvi petek me je dr. Kladnik odpeljal po sv. maši v Bahío Blanco. Rad bi bil obiskal p. Perniška, ki je ležal bolan v kliniki. P. Ludvik Pernišek naju je bil zelo vesel. Pripovedoval je, da bo čez nekaj dni zapustil bolnišnico, ker da mu srce več ne nagaja. In jo je. Naslednjo soboto, 14. marca, ga je zadela kap. Ko sva mu ob odhodu z dr. Kladnikom stisnila roko, nisva slutila, da je ta stisk pomenil: „Na svidenje nad zvezdami.“ Vsekakor sem vesel, da sem ga videl pred smrtjo in z njim govoril, kajti g. Pernišek je bil velik misijonar in svet mož.

Obisk v Indio Rico in nazaj domov
Še enega gospoda sem želel obiskati: primorskega rojaka g. Žagarja, ki deluje v kraju Indio Rico, 200 km severovzhodno od Bahíe Blance. G. Kladnik se mi je ponudil, da me popelje še k njemu in tako je Chevrolet 1928 spet drdral po cesti, ki je od Bahíe Blance do Buenos Airesa asfaltirana. Dolgo sva vozila in dolgočasno je bilo vse skupaj. Končno sva zagledala zvonik cerkve, ki se je odražala med drevjem. Indio Rico! Kraj ima morda 1000 duš, bogat je na žitu in po-

ljedelsko pomemben. Družina Bernasconi je dala zgraditi cerkev, ki je za tiste kraje zelo prevelika in vzdržuje tudi duhovnika. Ljudje se za cerkev in Boga dosti ne menijo. Ker so bogati, mislijo, da ga ne potrebujejo. To je bil g. Žagar vesel, ko naju je zagledal. Samota je pač samota in v njej ti je prihod prijatelja še posebno ljub.

Naslednje jutro sva se z dr. Kladnikom ločila: on proti Bahía Blanca in jaz po železnici proti Buenos Airesu. Spet smo hiteli preko pašnikov, to pot zelo zelenih, kjer so se pasle ogromne žrede živine. Jerebice so se spreletavale s polja na polje, štorklje in divje race so se kopale v bližnjih lagunah, tuđ lisico sem videl, ki se je previdno smukala naprej. Popoldne v soboto sem prišel v Azul. Tam me je pozdravil dež in me spremljal do Buenos Airesa.

Jože Jurak

ARGENTINA

V mesecu marcu so Slovenci v velikem Buenos Airesu pridno duhovno pripravljali na velikonočne praznike. Najprej so imeli od 20.—22. marca duhovno obnovo rojakj iz Floride, ki sta jo preskrbela gg. Košmerlj Alojzij in Albin Avguštín. Za cvetno nedeljo 29. marca je bilo še živahneje: kar na štirih krajih so imeli Slovenci prliko za duhovno poglobitev. V Lanusu, kjer pase duše g. Hladnik, je vodil tridnevno duhovno obnovo g. Škulj Tone, v Ramos Mejiji je pridigal tri dni g. Fr. Novak, v San Martinu dušni pastir tamošnje skupine g. Karel Škulj in dr. Filip Žakelj. Prvič so se zbrali Slovenci v San Fernandu, kjer lepo deluje g. Vinko Flek. Na veliki četrtek, 2. aprila, je prišel na vrsto San Justo. Tam je vodil sv. uro in pridigal g. Jože Jurak. Udeležba je bila zelo velika in trije spovedniki so imeli dosti dela. Tuđ v Quilmesu so imeli ta večer molitveno uro. Opravil jo je pri lepi udeležbi g. Lamovšek. Na veliki petek, 3. aprila, so se Slovenci zbrali v lepem številu v cerkvi na ulici Belgrano, kjer je glavni dušni pastir g.

Jutranjice pojo na veliko soboto v cerkvi „na Belgrano“, kjer imajo eno izmed verskih središč Slovencev vel. Buenos Airesa

Anton Orehar najprej opravil križev pot. Sledil je govor prelata dr. Alojzija Odarja in nato je zapel zbor „Gallus“ slovenski pasijon. Na veliko soboto so slovenski dušni pastirji na mnogih krajih blagoslovili velikonočne jedi, nato pa se je ob 17.30 izvršila spet v prostorih salezijanskega zavoda na ulici Belgrano v Buenos Airesu že tradicijska velikonoka procesija, ki jo je vodil g. Anton Orehar ob številni udeležbi slovenskih vernikov, ki so prihiteli iz vseh delov velikega Buenos Airesa. Na veliko noč je bila istotam slovesna latinska maša, ki jo je opravil g. Jože Jurak ob asistenci bogoslovcev iz slovenskega semenišča v Adrogué.

G. svétnik Škulj Karel je 10. aprila 1883 izpolnil sedemdeset let. Prav gotovo je g. svétnik ena izmed tistih markantnih osebnosti med slovensko duhovščino, ki si je že zagotovil mesto v zgodovini slovenskega naroda. Rojen je bil v župniji Dobropolje. Duhovnik je postal 15. julija 1907. Služboval je kot

kaplan v Loškem potoku in Dolenji vasi pri Ribnici, kjer je leta 1919 postal župnik in leta 1927 duhovni svetnik. G. svétnik je velik duhovnik in velik narodni delavec. Kot duhovnik je vedno skrbel za moralni dvig svojih faranov in svojega naroda. Tudi v Argentini kot dušni pastir sanmartinskega okrožja skrbeno bedi nad zaupanimi mu slovenskimi dušami. Tudi literarno se pridno udejstvuje. Posebno pa moramo poudariti njegovo vnemo za domobransko stvar. Skrbno pazi, da naši rojaki ne bi pozabili na krvave žrtve, ki so jih ti najboljši sinovi slovenskega naroda doprinesli veri in domovini na oltar. Iskreno želimo, da bi dočakal povratka v domovino, doživel uničenje slovenskega komunizma in videl domobranske žrtve poplačane!

Društvo Slovencev je 8. marca t. l. priredilo pri vseh slovenskih službah božjih nabirko za bolne begunce v Evropi. Nabirka je nad vse pričakovanje lepo uspela. Nabralo se je 3.044,55 pe-

sov, vsekakor za Slovence lepo znamenje in ganljiv dokaz, da še niso pozabili svojih trpečih bratov.

Materinska proslava se je vršila tudi letos in sicer v nedeljo 29. marca. Priredili so jo Slovenska fantovska zveza, Slovenska deklška organizacija in ljudskošolska slovenska mladina pod vodstvom svojih učiteljev. Žal udeležba ni bila zadovoljiva. Ni prav, da pozabljamo na svoje matere. One so nam dale slovensko govorico. Dokler bomo nje ljubili in častili, se bomo tudi še Slovence čutili.

Mons. Jožef Ficta, dosedanji apostolski nuncij v Argentini je začetkom marca odšel na svoje novo službeno mesto v Rim. Pred odhodom ga je obiskal g. Anton Orehar, ki je prinesel pozdrave slovenskih duhovnikov in vernikov v Argentini. Vidno ginjen se je apostolsku nuncij za to pozornost zahvalil ter vsem Slovencem v Argentini podelil svoj blagoslov z željo, da bi se ga Slovenci v molitvah stalno spominjali, kot se jih bo tudi on na novem službenem mestu.

Kakor znano, so na Titov obisk v Londonu angleški katoličani odgovorili tako, da so se udeleževali molitvene osmine in molili k Bogu za skorajšnjo svobodo jugoslovanskih narodov. Tudi Slovenci v Buenos Airesu smo pri teh prošnjah sodelovali tako, da so se 23. marca vse maše na slovenskih dušnopastirskih sredjiščih darovale za žive in mrtve žrtve brezbožnega komunizma v Sloveniji.

V Buenos Airesu izhaja „Nova domovina“, list tistih Slovencev, ki pojejo Titu slavo. Ta list je prinesel v marcu sliko jugoslovanskih škofov, ki se razgovarjajo s Titom. Iz tega list sklepa, da je laž govorjenje o verskem preganjanju v Jugoslaviji. Kdor pač hoče biti varan, naj pač bo! Mi dobro vemo, da so te slike le Titov propagandni trik. Ko je videl, da v svetu njegove prekinitive diplomatskih stikov z Vatikanom niso dobro sprejeli, je brž poklical k sebi jugoslovanske škofove v svrhu „ureditve odnosov med katoliško Cerkvijo in jugoslovansko državo“ in se

Velikonočna procesija v Buenos Airesu

dal z njimi fotografirati. Te slike so potem razposlali po vsem svetu kot dokaz, da v Jugoslaviji preganjanja ni.

MENDOŠKA KRONIKA

Na cvetno nedeljo je „Društvo Slovencev v Mendozi“ priredilo v dvorani pri Srcu Marijinem lepo uspelo igro „Luč z gora“. Potrudili so se tako g. režiser Rudi Hirschegger kot tudi vsi igralci, naši vrli fantje, da je igra lepo uspela in navdušila našo mladino za borbo za svete ideale.

Na veliki petek popoldne je bil pri maristih sv. križev pot in nato slovenska pridiga.

Na veliko soboto ob petih je bila pri maristih lepo obiskana vstajenjska procesija, ki se je razvila po zdaj že tradicionalni poti pod brajdam; zrelega grozdja. Po procesiji je bil blagoslov jedil v kapeli.

PSIHOLOGIJA DELA

RUDOLF SMERSU

Tistim, ki bi se ustrašili učenega naslova, povem, da bo članek popolnoma preprost in jasen. Uporabljam pa ta naslov zato, ker je ta izraz v mednarodnem svetu splošno v rabi.

Psihologija pomeni v slovenščini dušeslovje. **PSIHOLOGIJA DELA SE TOREJ BAVI Z VPLIVOM DELA NA ČLOVEKOVO DUŠEVNOST**, na njegovo mišljenje, čustvovanje in hotenje. Je to še mlada, pa zelo zanimiva znanost, ki razkriva kos naše duše in nam razloži tudi razne pojave po svetu (revolucije, stavke, zadovoljnost in nezadovoljnost delavskih množic in podobno).

DELO JE ČLOVEKOVA PRAVICA IN ČLOVEKOVA DOLŽNOST. Človek, ki je družabno bitje in živi v družbi ter daje „cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega,“ ima polno pravico zahtevati od družbe poleg drugega tudi, da mu preskrbi delo, če sam dela ne more najti. Na drugi strani pa je zdrav človek tudi dolžan delati in ne živeti na račun in od žuljev svojega bližnjega.

DELO JE VIR ZADOVOLJSTVA IN SREČE, LAHKO PA TUDI NEZADOVOLJSTVA IN NESREČE. Zanimivo in gotovo tudi važno je preiskovati, kdaj in zakaj rodi delo zadovoljnost in srečo, kdaj in zakaj pa rodi tudi nezadovoljnost, odpor, jezo in nesrečo. Gotovo ni brez pomena za posameznega človeka in za vso človeško družbo, da je delo tako in tako organizirano, da ga ljudje z veseljem opravljajo.

Kateri pa so tisti pogoji, ki ustvarjajo zadovoljstvo pri delu?
ZAVEST DRUŽABNE POVEZANOSTI

Zgled družabne povezanosti je kmečka družina. Skupaj delajo gospodar, njegovi otroci in posli, skupaj pri isti

mizi jedó, skupaj molijo, skupaj se veselijo in v žalosti se skupaj žalostijo. Tako je bilo tudi v srednjeveških cehih in nedavno doma tudi pri mnogih malih obrtnikih. Ta družabna povezanost, ta zavest skupne in podobne usode je imela globok vpliv ne vse, ki so delali: na hlapce in dekle, na pomočnike in vajence, pa tudi na kmečke gospodarje in obrtniške mojstre. Med temi ljudmi ni bilo globokih prepadov in tistih silnih razlik, ki jih je prinesel novi vek z velikimi kapitali in velikimi tovarnami.

Resnično, novi vek je to družabno povezanost, ki je tako značilna za krščanski srednji vek, razbil: ustvaril je razrede, ki se med seboj sovražijo in borijo. Začetnik tega je bil tisti ne-človeški kapitalizem, ki je zaradi svojega dobička izkoriščal delavca do skrajnosti. To razredno borbo in razredno sovražstvo pa sta še bolj poglobila socializem in pozneje komunizem. Uspeh tega je bil popolna razklanost človeške družbe in padeč skoraj polovice sveta v zopetno suženjstvo.

Počasi, zelo počasi prodira v svobodnem, nekomunističnem svetu zavest, da **JE MED DELAVCI IN DELODAJALCI USODNA POVEZANOST** in da je potrebno ustvariti tako medsebojno razmerje, da se bomo zopet vsi čudili kot ena družina. Ne mislimo, da je mogoče povsod ustvariti zopet ono družinsko razmerje, kot je vladalo v srednjeveških cehih ali je do še nedavnega vladalo v naših kmečkih družinah. V dobi industrializma ga prav gotovo ni mogoče ustvariti. Mogoče pa je urediti **PRI-MERNO SODELOVANJE MED DELODAJALCI IN DELAVCI** oziroma med kapitalom in delom. To sodelovanje, ki

ima v praksi več oblik, mora polagoma ustvariti socialni mir, mora pogubno razredno sovraštvo spremeniti v mirno in pošteno borbo brez revolucij, razprtij in stak in končno more prav to sodelovanje znova ustvariti zavest družabne povezanosti, kar je pogoj, da se bo delavec čutil zopet zadovoljnega in srečnega pri delu.

ŽELJA PO PRAVIČNI PLAČI

Delavec, ki je živel in delal v času najbohotnejšega razvoja kapitalizma, ko je moral delati po 12 do 16 ur na dan v najslabših higienskih razmerah, brez zaščite in zavarovanja in ob tako majhni plači, da ni zadoščala niti za najskromnejše življenje, je imel samo eno željo, zaslužiti več, vsaj toliko, da bo mogel preživeti sebe in svojo družino in da bo preskrbljen na starost in da bo preskrbljena njegova družina tudi po njegovi smrti. Zato je šla borba delavcev v 19. stoletju za tem ciljem: priboriti si pravično plačo, s čimer označujemo vse, kar je potrebno za primereno življenje (plača, delovni čas, zaščitne naprave, zavarovanje in drugo).

Delavec, ki ga je izžemal nečloveški kapitalizem, je smatral delo za nekaj slabega, za nujno zlo, ki se mu ni mogoče izogniti, ako si hoče ohraniti golo življenje. Takemu delavcu je bilo težko govoriti o veliki etični vrednosti dela.

Vsa delavčeva duševnost je bila v tej dobi — ki ponekod še traja — usmerjanje v to, kako se rešiti tega zla, t. j. tega nečloveškega dela in strašnega izkoriščanja. Napori posameznikov in delavskih organizacij so šli sprva samo za tem, da zboljšajo delovne pogoje in da ohranijo delavcem golo življenje.

Veliki odpad delavstva od vere v pretekli kapitalistični dobi ima predvsem na vesti brezobzirni in izkoriščevalni kapitalizem te dobe. Kdor se mora prenesti in z vso silo boriti za košček kruha, ta nima smisla za višje, za duhovne stvari. Prav isto pa opažamo tudi pri tistih, ki nič ne delaje Pretežko delo in brezdelje vplivata enako na delavčovo duševnost. Oba povzročata, da človek izgubi veselje do življenja, da iz-

gubi smisel za Boga, za vero in vsako duhovno udejstvovanje.

Ko si je delavec izvojeval pravično plačo in sploh primerne delovne pogoje, se je v njegovi duševnosti izvršila velika izprememba. Oproščen tiste grozne in neprestane skrbi za vsakdanji kruh, ki pa je bil često premajhen zanj in za njegovo družino, se je delavec sedaj umiril, dobil je veselje do dela in se je začel zanimati tudi za duhovne vrednote.

Dvajseto stoletje je prineslo in še prinaša delavcem, ki živijo v svobodnem, t. j. nekomunističnem svetu, velike izpremembe. Skoraj v vseh državah je že v veljavi moderna delavska zakonodaja, ki delavca ščiti in varuje in mu ustvarja življenje brez neprestanega strahu za vsakdanji kruh. To pa ima za posledico tudi drug pojav: delavec postaja zopet veren, se vrača v Cerkev, se zanima tudi za Boga in za kulturne zadeve. To je splošni pojav zlasti v Evropi in Severni Ameriki.

Vendar tudi še sedaj ne moremo govoriti o popolni zadovoljnosti delavstva. Tudi tam, kjer je danes najboljša socialna zakonodaja in veljajo najvišje plače, delavcu manjka še sedaj. In kaj je tisto „še nekaj“? To je tista globoko v dušo vsakega človeka zakoreninjena

ŽELJA PO SAMOSTOJNOSTI.

Biti samostojen, biti sam svoj gospodar, imeti lastno hišico, lastno podjetje, je najgloblja želja vsakega človeka takó, kakor je najvišja želja vsakega kulturnega naroda imeti svojo lastno državo. Prav zato je komunistični kolektivizem nujno obsojen na neuspeh, ker s tem globokim psihološkim dejstvom ne računa in hoče ustvariti nekaj, kar bistveno nasprotuje duševnemu razpoloženju zdravega človeka.

Ne bomo se spuščali v podrobnosti, kako je mogoče v moderni dobi in v moderni industrijski državi približati se tej obče človeški in še posebej delavski želji po samostojnosti. So razne možnosti, razni načini in tudi razne stopnje te samostojnosti. Eden izmed načinov take samostojnosti, je n. pr.

tudi udeležba delavcev pri upravi podjetja ali pri kapitalu podjetja, pa tudi soudeležba na dobičku podjetja. Poleg tega so še razni drugi načini, kako ustvariti ljudem čim večjo samostojnost. Maršikje so že izvršili razne poizkuse v tej smeri in to z velikim uspehom.

ZASLUGA KATOLIŠKE CERKVE

Ne bi bilo prav, ako bi ob tej priliki ne zapisali, da ima ravno katoliška Cerkev s svojimi papeži Leonom XIII., Pijem XI. in Pijem XII. največje zasluge, da se je položaj delavcev v zadnjih 60 letih bistveno izboljšal in izpremenil. Klic Leona XIII. je zgani svet, da je dal delavcu pravično plačo in člo-

veku primerno življenje. Nato je prišel klic Pija XI., da naj se delovna pogodba ublaži s socialno pogodbo, da bi tako delavci in uradniki postali solastniki ali soupravniki ali na nek način deležni dobička (Qu. a. 65). Te pozive je nato ponovil in jim dodal še novih misli sedanji papež Pij XII.

Posledice tega dela Cerkve vidimo vsi na svoje lastne oči. Zlasti pa moramo ugotoviti, da ni skušala Cerkev z nobenimi demagoškimi sredstvi pridobiti delavskih množic, ampak da je odločno in vztrajno delala na tem, da da svet delavcu tisto, kar mu je globoko v duši zakoreninjeno. Papeži so se pokazali ne samo kot učitelji resnice, ampak tudi kot veliki poznavalci psihologije dela.

Bog potrebuje ljudi

DIEU A BISOIN DES HOMBRES

Ko so prvič predvajali film „Bog potrebuje ljudi“, so komunisti skušali uporabljati film kot orožje proti katolištvu. A so osupnili, ko mu je katoliška kritika (OCIC) v Benetkah leta 1950 dala prvo nagrado kot najboljšo moralno intelektualno izdelanemu filmu v tem listu.

Ob tem filmu se mnenja delijo. V Argentini se je film privatno že predvajal, a bo kmalu poslan tudi v širšo javnost. Bog potrebuje ljudi, ker hoče, da oni sodelujejo z njim pri širjenju božjega kraljestva. On izbere izmed ljudi one, ki naj ga zastopajo med brati. Kajti On, ki nas je ustvaril, nas ne bo rešil brez nas. Morda film ne pokaže vsega tega v taki doslednosti, a je vseeno jasen klic po Bogu, zakramentih in njih delilcih, ki so duhovniki — sredniki med Kristusom in ljudmi.

Okolje in dejstva

Na majhnem, revnem, golem in od vetra bičanem otočku Seine se borijo za svoj vsakdanji kruh revni otočani. Živijo od ribolova in ropanja razbitih ladij, ki jih prižene tok k obali. Ljudje, ki so preprosti v svojem življenju in obnašanju — prava podoba okolja. Žive izven hiš, možje in žene 80 let in otroci 10 let poznajo samo eno drevo — edino, ki raste na tem otoku. Nikoli niso videli konja, nikoli niso bili na suhi zemlji in so si podobni po načinu življenja, sedanji s preteklimi in bodo njim enaki njihovi potomci čez 100 let.

Duhovnik, ki je živel in pastiroval med njimi, zapušča vsled neuspeha otok. Tu se pričinja film.

Nedeljsko jutro se sreča z otočani, ki oprtani s stoli vstopajo v malo cer-

kvico. Pričakujejo cerkovnika Tomaža, ki naj nadomešča duhovnika. Ta se brani, a oni vedno bolj silijo vanj. Začnejo peti „credo“ in pobirati miloščino, cerkovnik jim brani in jih slednjič prisili, da zapuste cerkev. Ta dogodek je zadoščal, da so otočani začeli še resneje misliti, da cerkovnik Tomaž lahko nadomešča duhovnika, ker je eden od njih in jih bolje razume. V duši cerkovnikovi pa se začenja boj —, dobro ve, da ne more in da ne sme nadomeščati duhovnika. In tako se ves ostali del filma razvija v tej drami, vedno nove potrebe otočanov, novi kliči duš iščejo novih potov rešitve. Žena, ki je v smrtnem grehu, prosi odveze; nekatere žene prosijo pred praznim tabernakljem sv. obhajila; umirajoči prosj ves obupan poslednje odveze; in končno še udarec od krajevnega škofa, ki jim na ponovne prošnje noče poslati drugega duhovnika.

Cerkovnik Tomaž začne maševati, a prihod novega duhovnika mu to prepreči. Slednji pride pod varstvom orožnikov, ker se otočani soglasno protivijo naredbam novega duhovnika; samo Tomaž, ki ne brez bolesti, a vseeno ponižno, odloži svoje orožje in prizna zopet moža božjega. Duhovnik se ob vsem tem nekoliko zapre in s tem postavi steno medse in otočane. Sledi tragičen dogodek, mladenič, ki je ubil svojo mater, se obesi, misleč, da so prišli orožniki, ki so spremljali duhovnika, ponj. Novi župnik odreče samomorilcu cerkven pogreb. Uzaljeni vaščani narede na morju pogreb in zmolijo takoj molitev. Tomaž, ki je bil njihov prejšnji „dušni pastir“, upostavi počasi zvezo med otočani in pravim dušebrižnikom rekoč: „In sedaj si odpustimo in vsj k sveti maši!“

Izdelava filma je čudovita. Fotografija je spretna igra luči s sencami tako, da človeka zajame vsega: Zdi se gle-

Pierre Fresney v vlogi cerkovnika
Tomaža

dalcu, kakor da ga je zajel morski veter in ga goni v ozke ulice. Vsaka beseda, vsaka kretanja, vsaka stvar na svojem mestu in ničesar ni odveč in izumetničenega. So prizori, ob katerih se zgroziš, n. pr.: prešuštnica, ki je na tem, da rodi, odhaja z nekim pijanim mornarjem na celino, a še prej vsa obupana izpove svoj greh svojemu sorodniku, cekovniku Tomažu in hrepeneče prosj odveze. Pogreb samomorilca pretrese v dno duše. Njih otožna pesem prodira dušo.

Nepozaben prizor: 100 belih jader se

Tomaž kot dušni pastir otočanov

napenja v modro obzorje in otožni obrazi zro na mrtvo truplo, ki ga pozira brezmejno morje. Ali prizor ob nevihti, ko Tomaž-cerkovnik vstopa ob ropotu svojih lesenih cokelj v poplavljeni cerkvice in ko najde kropilnik poln vode, vzklikne: „Bog ni proti nam!“ in naslonjen na rob oltarja — pred praznim tabernakljem — moli tako svojega nevidnega Boga.

Peter Fresney — nepozabni igralec „Gospoda Vincencija“ — igra cerkovnika Tomaža in kaže v vsej svoji zmožnosti lik trdega, a človeškega bretonskega otočana. On, kakor tudi ostali igralci, igrajo dovršeno, nenadkriljivo.

„Bog potrebuje ljudi“ je velik film, čeprav se o njem veliko razpravlja. Prisili človeka, da se zamisli v problem, ki je osnoven v njegovem življenju. Je osebni Bog in življenje milosti, po katerem teži in hrepeni človeška duša, ki je pokopana v težavah življenja. Nam pokaže, da je človek, čeprav primitiven kot ti otočani, religiozno bitje in da vera ne more obstajati brez liturgije in brez liturgične osebe, ki je duhovnik. Vse to od odhoda prvega duhovnika pa do prihoda drugega, vsa ta iskanja nečesa, kar ne vidimo, ampak čutimo, je en sam slavospev duhovništvu: služab-

nik, učitelj, oče, ki jih razume in se da razumeti, ki posluša in odpušča „tudi sedemdesetkrat sedemkrat“. Celo Tomaž se čuti drugega, ko nadomešča služabnika božjega in nagovori svojo izvoljenko češ, sedaj se ne more poročiti, ker je drugi. Tudi otočani so ga začeli od tega trenutka bolj spoštovati, mu služiti ter mu celo zaupati. To razmerje med močjo odpuščanja in milostjo ter zakoreninjenostjo v slabem —, ker so pač kriminalci, uporniki in tatovi, — je samo odsvit boja, ki se skriva v vsakem človeku. V tem primeru okrepljeni po nevednosti, ubožstvu, duhovnem in telesnem, ki zatemne razžum in otrde srce... Večni boj med starim in novim človekom, med mesom in duhom, med strastjo in dolžnostmi.

Čisto gotovo je, da niso vsi zmožni zajeti in izločiti vsega, kar je dobrega v tem filmu. Celo to je nevarno, da ljudje, ki brez priprave začnejo dojemati ta film, ostanejo ob zunanjih dogodkih in ne dojamejo globine nauka, ki sledi. Zato ta film ni priporočljiv za one, ki so površni, ali, ki gredo v dvorane samo po zabavo.

Vo. Fk.

Pouk za železno zaveso. Vsi dobro vemo, da je v deželah rdečega raja za nabornike, ali bolje: novake poleg vojaškega tudi političen pouk. Neki madžarski politični komisar je v potu svojega obraza razlagal sovjetsko zunanjo politiko. Slednjič je ves utrujen hotel pojasniti svoje trditve z zgledom. Rekel je Madžaru takole:

— Reci mo, tovariš, da stojita pred teboj Beria in Eisenhower. Katerega izmed njiju boš ustrelil?

Madžar je malo pomislil in odgovoril z vprašanjem:

— Tovariš instruktor, katerega bosta ustrelil?

— Eisenhowerja, to je jasno.
— Dobro; potem ni zame nobene težave. Jaz bi pomeril na Beria.

Velika noč v Sloveniji. Velikonočni prazniki so zopet pokazali, kako je naše slovensko ljudstvo še globoko verno in odločno odklanja novi nauk komunistične oblasti. Cerkve so bile na velikonočno jutro zelo polne in vstajenja se je udeležilo veliko število vernikov, kakor tudi sv. zakramentov. Z eno besedo, verniki so s svojimi duhovniki praznovali velikonočne praznike tako kot nekoč, čeravno je bila samo nedelja prost dan. Povsem drugačno pa je bilo zadržanje oblasti. Ta je popolnoma ignorirala velikonočne praznike. Časopisi, radio, vse je skrbno pazilo, da bi jim ne ušla beseda velika noč. Brezbrizno so še na veliki petek nadaljevali s plesno glasbo in podobno. Še moskovski radio je omenil, da so v Moskvi praznovali veliko noč, ljubljanski pa ni čutil za potrebno, da se spomni tega velikega dneva vseh kristjanov.

Zavijanje dejstev. V Vipavi so to šolsko leto odprli malo semenišče za jugoslovanski del goriške škofije. Vodi ga vipavski dekan Breitenberg. V Novi Gorici izhaja verski list „Družina“ v 15.000 izvodih. Slovensko komunistično časopisje to semenišče in list večkrat zmagoslavno omenja kot dokaz verske svobode, ki da vlada doma. Ne pove pa to časopisje, da se list „Družina“ ne sme širiti izven meja goriške nadškofije in da sta ljubljanska in mariborska škofija že dalj časa brez svojega verskega lista. Prav tako sta obe omenjeni škofiji, ki sta veliko večji kot goriška administratura, brez svojega malega semenišča.

Šestdeset večjih ali manjših koncentracijskih taborišč obstoja trenutno v Jugoslaviji. V teh taboriščih živijo ljudje, ki jih je zaprla tajna policija, ne da bi bili preje zaslišani in sojeni. Poleg teh taborišč je okoli 40 velikih kaznilnic, tako je pod Titom za ljudi v tem oziru res dobro poskrbljeno. Dvesto tisoč jetnikov hira dušno in telesno v teh hišah groze. Med njimi je 280 duhovnikov. Najbolj zloglasna je trenutno kaznilnica v Lepoglavu, Hrvatska, kjer je zaprtih okrog 25.000 oseb. V Stocu, Hercegovina, se nahaja kazensko taborišče za žene s 3000 jetnicami. Velik del tvorijo redovnice iz cele države. V Stari Gradiški je 10.000 političnih kaznjencev. Vsekakor si Tito lahko čestita!

Na svojevrsten način so angleški katoličani sprejeli Tita. Izdali so namreč proglas, naj bi se za časa Titovega obiska v Angliji vsi katoličani po možnosti udeležili molitvene osmine, ki je obstojala v vsakdanji sv. maši in obhajilu. Ta molitvena osmina je imela namen izprositi vernikom, ki ječijo pod komunističnimi režimi, skorajšnjo svobodo.

Titov moralni poraz na Angleškem. Tito silno rad potuje. Ko je bil v milosti pri ranjkem Stalinu, je obiskal Poljsko, Češko, Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo. Le mala Albanija ni imela časti, da bi ga pozdravila. Ko se je z Moskvo sprl, je moral ostati lepo doma. Zapad ga še ni maral, Vzhod pa mu je pripravljaval vešala. Letos pa mu je le uspelo priti v London. Sicer je moral

slišati z vseh strani, da ni zaželen, a on se za to ni zmenil. Glavno je, da je spet nekaj sveta videl in še z angleško kraljico je lahko jedel. Angleških časopisov verjetno ni bral, saj bi mu šli gotovo na živce. Pa bi bilo dobro zanj, kajti zvedel bi, kaj pošteni svet o njem misli.

Randolf Churchill, sin angleškega ministrskega predsednika, je dal objaviti v konservativnem listu „Daily Telegraph“ svoje pismo, v katerem zavrača izjavo srbskega patriarha Vikentija Prodanova, ki je dejal: „Nihče ni dal poverilnice nadškofu iz Canterburyja, da razpravlja o odnosih Cerkve in države v Jugoslaviji.“ **Randolf Churchill** to Prodanovo trditev zavrača, češ, da ima v Angliji vsak človek, toliko bolj, če je škof, pravico braniti svoje brate v Kristusu. Maršal Tito naj ve, da se v Angliji ne zgražajo le katoličani ali praktični kristjani nad njegovim preganjanjem. Taka preganjanja bo v Angliji obsodil vsak svobodoljuben človek.

Kardinal Griffin je v največji angleški katoliški reviji napisal izjavo, ki se nanaša na kardinala Stepinea: „Leta 1946 še nismo toliko vedeli o komunističnih sojenjih kot danes. Zato smo ponosni, da smo že takrat zavzeli pravo stališče in nadškofa Stepinea zagovarjali. Mi smo protestirali, Tito pa je doma govoril: „Pustimo jih vpit, kmalu se bo burja polehla.“ Po šestih letih mora Tito ugotoviti, da se burja še ni polehla. Kadar branimo Stepinea, misljimo na vse, ki v Jugoslaviji trpe preganjanje. Mi smo z njimi duhovno povezani. Četudi ne sovražimo Tita, zato še ne moremo pozabiti preganjanin. Mnogo jih je.“ — Tudi je omenil kardinal Griffin vprašanje beguncev iz Jugoslavije, ki so jih hoteli Angliji vrniti, pa je on to namero preprečil s svojim posredovanjem pri angleških oblasteh. Teško je razumeti, zakaj so Tita povabili v London, ki je sebe proglasil za edinega zvestega učenca Lenina in Stalina.

Eden največjih in najbolj čitanih so-

dobnih angleških književnikov Evelyn Waugh pa je objavil članek, v katerem Tita imenuje „naš nečastni gost“. Waugh je bil med zadnjo vojno član britanske misije pri Titu in ga je od blizu spoznal. Opozarja, naj ne zaupajo Angleži Titu, kajti mož, ki je izdal Stalina, bo to o pravem času storil tudi z Angleži. Tito hoče krščanstvo v Jugoslaviji izkoreniniti. Zato je verouk v šolah prepovedan, semenišča na splošno odpravljena, protiverska propaganda na vrhuncu. Nihče od ministrov se ne bi upal na Angleško povabiti kakega preganjalca židov; ko gre za krščanstvo, pa vsi odgovorni ostajajo brezbrilni. Tito bo prišel in odšel; toda mnogo Angležev se bo še leta dolgo sramovalo tega nečastnega obiska.

S SLOVENSKE KOROŠKE

Č. g. dekan **Aleš Zechner** je zapustil Železno Kaplo, kjer je dvajset let deloval in postal dekan v Dobrli vasi. Fararji iz Železne Kaple so storili vse, da bi si ga obdržali, kajti gospod je bil res pravi oče kapelski župnij. Za farne bolnike je uredil bolnišnico, v kateri najde zatočišče do 20 oseb. Za strežnice in vodstvo bolnišnice je preskrbel č. šolske sestre. Temeljito je predelal in popravil župniško gospodarsko poslovanje. Po vsej dolžini se razprostira v njegovi veliki in prostorni dvorani, prava fararna družinska soba. Obe cerkvi, ki jih je g. dekan našel žalostne in zapuščene ter mrzle, sta pod njim dobili popolnoma drugo lice. Sta lepo pobeljeni in poslikani, imata nove klopi, zvonove, prezidan kor in popravljene orgle. Razumljivo torej, da je kapelskim faranom hudo ob izgubi neumornega g. dekana, a kot dobri kristjani ga iz srca privoščijo tudi vernikom iz Dobrle vasi.

V **Grebincu** so imeli 23. januarja celodnevno čiščenje. Fara je narodno mešana. Žal pa se upošteva le nemško govoreče vernike. Tako n. pr. Slovenci že eno leto niso slišali materne besede v cerkvi. Omenjenega 23. januarja so pa bili vendarle zopet enkrat deležni slovenske pridige. Kako je to Slovincem

dobro delo! Ženske so zadovoljno ugotavljale: „Danes je bilo pa lepo v cerkvi, ko so nam gospod tako lepo in zastopno razlagali verske resnice.“ In druga je dodala: „Da bi vsaj enkrat na mesec bila pri nas slovenska pridiga!“

Je res čudno, da so grebinjski dušni pastirji tako skopi s slovensko besedo. Še ko je bil od 21. do 28. decembra 1952 sveti misijon, niso bili Slovenci deležni nobene slovenske besede. Misijonar je bil z Dunaja iz reda Brezmadežne. Ker je študiral na poljski gimnaziji, si je upal spovedovati tudi Slovence in neka spovedanka je trdila, da je dobila lep slovenski nauk. Vendar misijon Slovencev ni zajel. Razumljivo: mlajši rod je ponemčen, pa ne prihaja k pridigam, starejše slovenske kmečke ljudi pa pač nemške pridige ne mikajo in ne vlečejo. Neki mož, ki ni od slovenske stranke, je pribil: „Po ena slovenska pridiga, bi pa že morala biti za časa misijona vsak dan. Saj je trliko, zlasti starejših ljudi, ki so se krščanskega nauka učili le v slovenščini in nemških naukov ne razumejo dobro.“

PRIMORSKE VESTI

Postne pridige v Trstu. Prihodnje leto bo cerkev sv. Jakoba v Trstu praznovala 100 letnico, odkar se v njej vršijo v postnem času tedenske pridige v slovenskem jeziku. Tudi letos je bila udeležba velika. Postne pridige je vodil č. g. prof. Rafko Premrl iz Gorice, bivši župnik iz Zabnic pod Višarjami. Prof. Premrl je vodil postne pridige tudi v Gorici.

Velika noč na Goriškem. V Gorici smo se letos skrbno pripravili na velikonočne praznike. To je pokazala predvsem velika udeležba pri sv. zakramentih. V mestu smo imeli dva postna pridigarja. V goriški stolnici je za italijanske vernike vsak večer govoril p. Emo Noč iz Firenc, ki je imel skozi polno cerkev poslušalcev.

Slovenski verniki so tudi imeli svoje postne pridige vsak petek, kakor običajno. Letos je govoril č. g. prof. Rafko

Premrl. V prijetni obliki je razvijal dogodivščine starega preroka Jona in jih potem navezal na vprašanja sodobnega življenja.

Vendar smo letos kakor že lansko veliko noč močno pogrešali vstajenja. Posebno slovenski verniki se kar ne morejo privaditi velikosobotnim nočnim obredom, ki zato tudi niso dosti obiskovani. Letos so nas le v najbližjih vaseh onstran meje v Jugoslaviji zvonovi že pred zoro opominjali, da se tam še vedno drže starih običajev. Zato pa je bila udeležba pri zgodnji slovenski sv. maši v stolnici res razveseljiva. Ko bi bilo vsako nedeljo tako!

Po Kidričevi smrti. V Gorici in v Trstu so frontaši počastili spomin „velikega revolucionarja“ Borisa Kidriča, ki je po dolgi bolezni umrl v Beogradu. Po vseh komunističnih sedežih so imeli žalne seje in komemoracije. Tovarišice Zdenki Kidričevi so poslali žalne brzojavke in nekaj vodilnih tržaških frontašev se je udeležilo tudi pogreba v Ljubljani, v sredo 15. aprila. Komunistično časopisje, zlasti še „Primorski dnevnik“, je posvetil „narodnemu heroju“ Kidriču cele strani. Razumljivo, da sta se ga spomnila tudi „Katoliški glas“ in „Demokracija“. Zlasti zanimiva je bila „komemoracija“ „Katoliškega glasa“, ki komentira izjavo umirajočega Kidriča svojemu tovarišu Milovanu Djilasu: „Ti veš, da revolucionarju ne bi bilo treba prenašati tako počasnega in mučnega umiranja. Revolucionar bi moral prekiniti tako življenje, toda jaz moram trpeti do konca, ker stojim pred svojo vestjo, kakor da stojim pred polcijo. Jaz moram vzdržati do konca.“

Ukradena moštranca v Dolini. Dne 21. marca ponoči je bila v dolinski cerkvi ukradena moštranca z Najsvetejšim. Moštranca je bila izredno lepa umetniška in starodavna. Oblasti vodijo sedaj obsežno preiskavo, a do sedaj vse brez uspeha. Na tiho nedeljo je bilo po naročilu g. škofa v Dolini veliko javno zadoščevanje.

„DUHOVNO ŽIVLJENJE“ MORETE NAROČITI IN PLAČATI NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Dušnopastirska pisarna, Victor Martinez 50, Buenos Aires
U. S. A.: Slovenska pisarna, #116 Glass Ave, Cleveland, 3, Ohio.
Kanada: Turk France, 263 Oakwood Ave, Toronto, Ontario.
Trst: Stanko Janežič, Mačkovilje 7, Dolina, Trieste.
Italija: Zorka Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia.
Avstrija: Anton Miklavčič, Spittal a/Drau, D. P. Camp, Kärnten Austria.
Avstralija: Fr. Claude Okorn OFM, 45 Victoria Str, Waverley, U. S. W.

Iz vsebine:

Manjar de los peregrinos (Msgr. T. Tóth)	394
„Mrtva srca govorijo, ne pozabite nas nikdar...“ (Ivan Korošec)	395
K Tebi so šli (B. Budnik)	400
Končana je vojna (B. Budnik) ..	400
Pratika — junij 1953	401
Srce Jezusovo — zveličanje v Tebe upajočih (Alojzij Košmerlj)	404
Ti boljši si (Ignotus)	410
Četrty berač (Rene Bazin — Fran Erjavec)	411
Kurešček (J. Kič)	411
Tvoja duša (Ignotus)	414
Sodobni katoličan (B. Budnik)	415
Spokornik David (Boris Koman)	418
Nazaj k veri Kristusovih aposto- lov (Janez Kopač CM)	421
Antikristove meje († V. Lovšin)	425
Bog in mi (Dr. Alojzij Odar) ..	427
Doslednež (B. Budnik)	433

Blažena Joahima Vedruna (Dr. Filip Zakelj)	434
Novice iz Francije	437
Kristusovo rojstvo (Dr. Al. Odar)	438
Ne bodi grenak (B. Budnik)	441
Prva in najstarejša božja usta- nova (fzt)	444
Gospodična Dora (K. Vladimír)	447
Med izseljenci	448-454
Med Slovenci na argentinskem jugu (Jože Jurak)	448
Novice iz Argentine	452
Psihologija dela (Rudolf Smeršu)	455
Bog potrebuje ljudi (Vo. Fk.) ..	457
Od doma	460-463
Drobne	415, 416, 443
Pesmi 400, 410, 414, 415, 433, 441,	447

CORRERO
ARGENTINO
SUC. 6

TARIFA
REDUCIDA

Concesión
No. 2660

„Duhovno življenje“ je slovenski duhovni mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (Ore-
har Anton), urejuje pa uredniški odbor (dr. Alojzij Odar). — Naslov: Victor
Martinez 50, Buenos Aires, Argentina. — Celoletna naročnina za Argentino znaša
50 pesov, za USA in Kanado pet dolarjev, za Italijo 2000 lir. — Tiska Imprenta

„Poliglota“, Corrientes 3114, Buenos Aires, T. E. 86-5120